

MÓN JURÍDIC

REVISTA DE L'IL·LUSTRE COL·LEGI DE L'ADVOACIA DE BARCELONA

MARIA EUGÈNIA GAY, NOVA DEGANA DE L'ICAB

Núm. 313 · AGOST/SETEMBRE 2017
WWW.ICAB.CAT

Un compte Pensat per tal que els autònoms, els comerços, els despatxos professionals i les petites empreses es facin grans.

Compte Expansió Negocis Plus PRO

1 / 6

Aquest nombre és indicatiu del risc del producte. Així, 1/6 és indicatiu de menys risc i 6/6 és indicatiu de més risc.

Banco de Sabadell, S.A. es troba adherit al Fons Espanyol de Garantia de Dipòsits d'Entitats de Crèdit. La quantitat màxima garantida actualment pel fons esmentat és de 100.000 euros per depositant.

T'abonem el **10 %**
de la teva quota de col·legiat*

0

+

TPV

+

Fins a
30€ mes

+

Gratis

comissions d'administració i de manteniment.¹

Amb condicions preferents.

bonificació de l'1 % en l'emissió de nòmines i assegurances socials.²

Servei Kelvin Retail, informació sobre el comportament del teu negoci.³

Truca'ns al **902 383 666**, identifica't com a membre del teu col·lectiu, organitzem una reunió i comencem a treballar.

* Fins a un màxim de 50 euros anuals per compte, amb la quota domiciliada. L'abonament es farà durant el mes de gener de l'any següent.

Aquestes condicions es mantindran mentre es compleixin els requisits establerts en el contracte:

-Tenir un ingrés regular trimestral per un import mínim de 10.000 euros (se n'exclouen els ingressos procedents de comptes oberts en el grup Banc Sabadell a nom del mateix titular).

-I complir, com a mínim, dos dels requisits següents: un càrrec en concepte d'emissió de nòmina, un càrrec en concepte d'assegurances socials, un càrrec en concepte d'impostos o dos càrrecs en concepte de rebuts. En cas que el titular sigui un comerç, és un requisit obligatori disposar de TPV amb la nostra entitat. Es consideren comerç a l'efecte de la contractació d'aquest compte els que figuren en el llistat publicat a www.bancsabadell.com/compteexpansionenegocisplus.

Aquests requisits són de compliment mensual, de manera que si al tercer mes no es compleixen aquestes condicions, automàticament el Compte Expansió Negocis Plus PRO passarà a ser un Compte Professional.

1. Rendibilitat 0% TAE.

2. Si hi domicilies conjuntament l'emissió de nòmines i assegurances socials te'n bonifiquem, cada mes, l'1 %, amb un màxim de 30 euros/mes.

3. Comptaràs amb un servei periòdic d'informació actualitzada sobre el comportament del teu comerç, els teus clients i el teu sector, per ajudar-te en la presa de decisions.

sabadellprofessional.com

Captura el codi QR i
coneix la nostra news
'Professional Informa'

EDITORIAL

NOUS TEMPS

Mª Eugènia Gay Rosell
Degana de l'Il·lustre Col·legi
de l'Advocacia de Barcelona

Escric amb sentiment de profunda responsabilitat les línies de l'editorial del primer Món Jurídic del que serà el nostre mandat.

No puc fer-ho sense abans, condemnar de manera ferma i contundent el tràgic atemptat contra la ciutadania de la nostra estimada Barcelona. La ciutat de la qual tots en formem part, ha estat ferida i amb ella tots ens hem sentit colpits. Moments molts durs en els que el nostre Col·legi ha fet palesa la seva funció social, oferint a les víctimes i llurs familiars, l'orientació jurídica sobre els drets que els assisteixen. Va ser admirable la rapidesa de companys i companyes que van trucar per oferir-se a participar en el Servei d'Orientació Jurídica extraordinari que es va desplegar.

Si alguna cosa caracteritza el sentiment de l'Advocacia és la sensibilitat social, el compromís per fer valdre els drets de les persones més vulnerables. En aquest sentit, podem felicitar-nos d'haver estat a l'alçada en un dels moments més dolorosos de la ciutat.

Iniciem aquest nou mandat amb la il·lusió amb la que vam traçar el nostre programa al llarg del període electoral i amb la força que ens atorga la confiança dipositada pels companys i companyes el propassat mes de juny.

Entomem, doncs, aquest període amb la convicció que aquesta etapa contribuirà a fer un Col·legi més proper, més transparent, més eficaç en la defensa dels advocats i advocades com a elements essencials de la justícia.

Com a Degana, m'he compromès a lluitar per la independència de la nostra professió davant els tribunals de justícia i davant de l'Administració. La independència dels advocats i advocades és el valor més preuat i l'hem de mantenir irrenunciable i al servei de la comunitat.

I si aquesta independència és la nostra guia en termes generals, molt més quan parlem del servei del torn d'ofici i assistència jurídica gratuïta, exigint la dignificació d'una

tasca que diàriament garanteix la defensa dels drets i llibertats de qui més ho necessita. No és, però, sinó des del mutu reconeixement de l'advocacia amb els poders públics que ho aconseguirem.

El nostre Col·legi sempre ha tingut un paper pioner en la funció social i defensa dels més febles i això ja està cristal·litzant en accions concretes i eficaces. És el que hem fet amb la creació d'una nova secció de dret del consum o un grup de treball contra la violència de gènere per lluitar amb tots els mecanismes possibles contra aquesta xacra social, respecte de la qual no romandrem impertèrrits.

Però, sense dubte una de les grans funcions de la nostra corporació és facilitar a tots i cadascun dels nostres col·legiats, utilitzant la força que ens dóna el conjunt dels que hi formen part, aquelles grans comeses que des del despatx individual no sempre podem emprendre sols.

Em refereixo a la internacionalització, un dels pilars d'aquesta nova etapa i que aconseguirà un ICAB reconegut no només a Europa sinó a tot el món. Serà gràcies a aquestes xarxes de relació que els nostres col·legiats podran també obrir-se al món i donar el salt que els permeti créixer com a despatx .

I em refereixo, així mateix a la imprescindible transformació digital amb l'objectiu de ser més competitiu en aquesta nova era en què, no només ens calen uns coneixements o una formació específica; sinó també eines, dispositius i aplicacions que realment siguin útils per a la nostra tasca professional i ens permetin estar a l'alçada del que els nous temps demanen i amb la rapidesa que es demana.

Finalitzo el primera editorial del Món Jurídic d'aquesta nova etapa, amb un sincer agraïment als col·legiats i col·legiades, però també al personal que des del Carrer Mallorca, la Ciutat de la Justícia i les diverses delegacions, fan engegar cada dia el motor de la institució per oferir el millor per a l'advocacia barcelonina.

MÓN JURÍDIC

REVISTA DE L'IL·LUSTRE COL·LEGI DE L'ADVOCACIA DE BARCELONA

Nº 313 | Agost/Setembre 2017 | Continguts

ACTUALITAT	
06 Novetats legislatives	10 Resenyes jurisprudencials
08 Ampliació de la legislació	
FISCALIDAD DEL PACTO SUCESORIO CATALAN 12	EL COL·LEGI ES MOU 18
LA SENTÈNCIA DEL TC SOBRE L'IMPOST DE PLUSVALUA 16	DES DE LA JUNTA 20
DELICTES D'ODI A TWITTER I FACEBOOK 40	FUNCIONS COL·LEGIALS 30
EL REGLAMENT GENERAL DE PROTECCIÓ DE DADES 42	ENTREVISTA A... Luis Moreno Ocampo, Ex Fiscal Jefe de la Corte Penal Internacional 48
DELICTE FISCAL I PROCÉS PENAL: CRÒNICA D'UN MAL ENCAIX 46	ENTRE NOSALTRES 66
EL NOU SISTEMA DE SUBMINISTRAMENT IMMEDIAT DE LA INFORMACIÓ 52	SECCIONS
LA RECUPERACIÓ DELS HABITATGES OCUPATS 54	70 D'un cop d'ull 74 Biblioteca 80 Anuncis
EQUILIBRI ENTRE LA LLIBERTAT D'INFORMACIÓ I LES GARANTIES PROCESSALS 56	
EL SECRETO DE ACTUACIONES 60	
RÈGIM DE LA RELACIÓ AVIS I NÈTS 64	

MÓN JURÍDIC

MónJurídic és una publicació editada per l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona amb la finalitat de ser l'òrgan informatiu i d'expressió dels seus col·legiats/des.

Edita

Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona
Mallorca 283, 08037 Barcelona
www.icab.cat / icab@icab.cat

Consell Assessor

M. Dolores Azcárraga Rios, *Dret Tributari*
Lluís Batlló Buxó-Dulce, *Dret Penal*
Lara Foncillas Miralbes, *Propietat industrial i intel·lectual*
Núria Mallandrich Miret, *Dret Processal*
Marc Rius Calaveras, *Dret de noves tecnologies*
Aurora Sanz Tomas, *Dret Laboral*
Silvia Solé López, *Dret Laboral*
Paola Tamborero Font, *Dret de família*
Luis Vallverdú Borrás, *Dret Administratiu*

Directors

Susana Ferrer, *Contenciós-Administratiu, Dret civil i Dret mercantil*
Jordi Pina, *Dret Penal*

Directora de Comunicació

Clara Llensa

Coordinació Món Jurídic

Isabel Viola Demestre

Gabinet de Premsa

Roser Ripoll Alcon

Composició

Albert Muñoz Thuile

Món Jurídic

Telèfon: 934 961 880
e-mail: monjuridic@icab.cat
anuncis: monjuridicanuncis@icab.cat

Han col·laborat en aquest número

Núria Alba Quintero, M. Àngels Barbrà Fondevila, Juanjo Climent, Alejandro Ebrat, Víctor Gómez, Javier Hernández Díaz, Joan Iglesias Capellas, Anna Martínez Espinós, Anabel Miró, Rafael Olañeta, Ma Jesús Pesqueira, Jacint Vilardaga i Íñigo José Villar Gómez.

Fotografia

Albert Muñoz

Disseny

Laia Guarro i Nomad Studio

Impressió

Litografies Rosés

Publicitat

Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona
Mallorca, 283, 08037 Barcelona
Telèfon: 934 961 880
e-mail: marketing@icab.cat

Dipòsit legal

B-16.273-83

ISSN

1135-9196

Les opinions recollides en els textos publicats a Món Jurídic pertanyen exclusivament als seus autors. L'opinió oficial del Col·legi l'expressa la Junta com a òrgan de govern de la institució.

¿Qué programa de gestión utiliza?

#1

#2

#3

#4

Uno antiguo

Perfil: **El obsoleto** Todavía usando ese viejo programa.
¿Desde cuándo no lo actualizas?

Conoce tu perfil en:
www.levelprograms.com

902 15 21 27

LEVEL
PROGRAMS

NOVETATS LEGISLATIVES

 Llei 2/2017, de 21 de juny, de modificació de la Llei 1/1996, de 10 de gener, d'assistència jurídica gratuïta (BOE núm. 148, 22.06.2017).

 Llei 3/2017, de 27 de juny, de Pressupostos Generals de l'Estat per a l'any 2017 (BOE núm. 153, 28.06.2017). Correcció d'errors de la Llei 3/2017, de 27 de juny, de Pressupostos Generals de l'Estat per a l'any 2017 (BOE núm. 165, 12.07.2017).

 Llei 4/2017, de 28 de juny, de modificació de la Llei 15/2015, de 2 de juliol, de la Jurisdicció Voluntària (BOE núm. 154, 29.06.2017).

 Llei 5/2017, de 28 de març, de mesures fiscals, administratives, financeres i del sector públic i de creació i regulació dels impostos sobre grans establiments comercials, sobre estades en establiments turístics, sobre elements radiotòxics, sobre begudes ensucrades envasades i sobre emissions de diòxid de carboni (BOE núm. 152, 27.06.2017).

 Correcció d'errades a la Llei 5/2017, de 28 de març, de mesures fiscals, administratives, financeres i del sector públic i de creació i regulació dels impostos sobre grans establiments comercials, sobre estades en establiments turístics, sobre elements radiotòxics, sobre begudes ensucrades envasades i sobre emissions de diòxid de carboni (DOGC núm. 7415, 19.07.2017).

 Llei 6/2017, de 9 de maig, de l'impost sobre els actius no productius de les persones jurídiques (BOE núm. 152, 27.06.2017).

 Correcció d'errades a la Llei 5/2017, de 28 de març, de Mesures fiscals, administratives, financeres i del sector públic i de creació i regulació dels Impostos sobre grans establiments comercials, sobre estades a establiments turístics, sobre elements radiotòxics, sobre Begudes ensucrades envasades i sobre Emissions de diòxid de Carboni (DOGC núm. 7340, de 30.3.2017). (DOGC núm. 7399 27.06.2017).

 Llei 7/2017, del 2 de juny, del règim de les seccions de crèdit de les cooperatives (DOGC núm. 7386, 08.06.2017).

 Correcció d'errors de la Llei 4/2016, de 23 de desembre, de mesures de protecció del dret a l'habitatge de les persones en risc d'exclusió residencial (BOE núm. 149, 23.06.2017).

 Llei 10/2017, del 27 de juny, de les voluntats digitals i de modificació dels llibres segon i quart del Codi civil de Catalunya (DOGC núm. 7401, 29.06.2017).

 Llei 11/2017, del 4 de juliol, de reparació jurídica de les víctimes del franquisme (DOGC núm. 7406, 06.07.2017).

 Decret 52/2017, de 6 de juny, de l'Observatori de la Igualtat de Gènere (DOGC núm. 7386, 08.06.2017).

 Decret 60/2017, de 13 de juny, paper qual és modifica el Reglament de l'impost sobre les estades a establiments turístics aprovat paper Decret 129/2012, de 9 d'octubre (DOGC núm. 7391, 15.06.2017).

 Reial decret 513/2017, de 22 de maig, pel qual s'aprova el Reglament d'instal·lacions de protecció contra incendis (BOE núm. 139, 12.06.2017).

 Reial decret 563/2017, de 2 de juny, pel qual es regulen les inspeccions tècniques en carretera de vehicles comercials que circulen en territori espanyol (BOE núm. 137, 09.06.2017).

 Reial decret 564/2017, de 2 de juny, pel qual es modifica el Reial decret 235/2013, de 5 d'abril, pel qual s'aprova el procediment bàsic per a la certificació de l'eficiència energètica dels edificis (BOE núm. 134, 06.06.2017).

 Reial decret 583/2017, de 12 de juny, pel qual es modifica el Pla de comptabilitat de les entitats asseguradores i reasseguradores i normes sobre la formulació dels comptes anuals consolidats dels grups d'entitats asseguradores i reasseguradores, aprovat pel Reial decret 1317/2008, de 24 de juliol (BOE núm. 149, 23.06.2017).

 Reial decret 683/2017, de 30 de juny, pel qual es modifica el Reglament de l'impost sobre societats, aprovat pel Reial decret 634/2015, de 10 de juliol, en relació amb la cobertura

del risc de crèdit en entitats financeres (BOE núm. 156, 01.07.2017).

 Reial decret 694/2017, de 3 de juliol, pel qual es desenvolupa la Llei 30/2015, de 9 de setembre, per la qual es regula el Sistema de Formació Professional per a l'Ocupació en l'àmbit laboral (BOE núm. 159, 05.07.2017).

 Reial decret 702/2017, de 7 de juliol, pel qual s'aprova l'oferta d'ocupació pública per a l'any 2017 (BOE núm. 162, 08.07.2017).

 Reial decret 703/2017, de 7 de juliol, pel qual es desenvolupa l'estructura orgànica bàsica del Ministeri d'Ocupació i Seguretat Social i es modifica el Reial Decret 424/2016, de 11 de novembre, pel qual s'estableix l'estructura orgànica bàsica dels departaments ministerials (BOE núm. 162, 08.07.2017).

 Reial decret 705/2017, de 7 de juliol, pel qual es modifiquen el Reial decret 140/2011, de 4 de febrer, pel qual es complementa el Catàleg Nacional de Qualificacions Professionals, mitjançant l'establiment de quatre qualificacions professionals de la família professional Sanitat, i el Reial decret 1551/2011, de 31 d'octubre, pel qual es complementa el Catàleg Nacional de qualificacions professionals, mitjançant l'establiment de cinc qualificacions professionals corresponents a la família professional agrària (BOE núm. 168, 15.07.2017).

 Reial decret llei 11/2017, de 23 de juny, de mesures urgents en matèria financera (BOE núm. 150, 24.06.2017).

 Reial decret llei 12/2017, de 3 de juliol, pel qual es modifica el text refós de la Llei de Propietat Intel·lectual, aprovat pel Reial decret Legislatiu 1/1996, de 12 d'abril, pel que fa al sistema de compensació equitativa per còpia privada (BOE núm. 158, 04.07.2017).

 Reial decret llei 13/2017, de 7 de juliol, pel qual s'aprova una oferta d'ocupació pública extraordinària i addicional per al reforç de la lluita contra el frau fiscal, a la Seguretat Social, en l'àmbit laboral i del control de l' despesa, per a la millora en la prestació de determinats serveis als ciutadans, i pel qual es creen especialitats en cossos i escales de l'Administració de l'Estat i els seus organismes públics (BOE núm. 162, 08.07.2017).

 Correcció d'errors de l'Ordre HFP / 399/2017, de 5 de maig, per la qual s'aproven els models de declaració de l'Impost sobre Societats i de l'Impost sobre la renda de no residents corresponent a establiments permanents i a entitats en règim d'atribució de rendes constituïdes a l'estranger amb presència en territori espanyol, per als períodes impositius iniciats entre l'1 de gener i el 31 de desembre de 2016, es dicten instruccions relatives al procediment de declaració i ingrés i s'estableixen les condicions generals i el procediment per a la seva presentació electrònica (BOE núm. 130, 01.06.2017).

 Ordre HFP/550/2017, de 15 de juny, per la qual s'aprova el model 221 d'autoliquidació de la prestació patrimonial per conversió d'actius per impost diferit en crèdit exigible

enfront de l'administració tributària (BOE núm. 143, 16.03.2017).

 Decret 76/2017, de 20 de juny, de modificació del Decret 427/2011, de 27 de desembre, paper qual s'aprova el nou sistema de descomptes d'aplicació a les Autopistes i vies en RÈGIM de peatge de titularitat de la Generalitat de Catalunya i se n'actualitzen els tarifes i peatges (DOGC núm. 7396, 22.06.2017).

 Ordre EMC/127/2017, de 16 de juny, per la qual s'estableix el calendari d'obertura dels Establiments comercials en diumenge i dies festius per als anys 2018 i 2019 (DOGC núm. 7396, 22.06.2017).

 Ordre HFP/614/2017, de 27 de juny, per la qual es dicten les normes per a l'elaboració dels pressupostos generals de l'Estat per a 2018 (BOE núm. 153, 28.06.2017).

 Ordre HFP/633/2017, de 28 de juny, per la qual s'aproven els models de poders inscripcibles en el Registre Electrònic d'Apoderaments de l'Administració General de l'Estat i en el registre electrònic d'apoderaments de les entitats locals i s'estableixen els sistemes de signatura vàlids per a realitzar els apoderaments apud acta a través de mitjans electrònics (BOE núm. 158, 04.07.2017).

 Ordre VEH/137/2017, de 29 de juny, per la qual s'aprova el Pla general de comptabilitat pública de la Generalitat de Catalunya (PGCPGC) (DOGC núm. 7406A, 06.07.2017).

AMPLIACIÓ DE LA LEGISLACIÓ

LA MODIFICACIÓ DE LA LLEI DE JURISDICCIO VOLUNTÀRIA: APEDAÇANT ALTRES LLEIS

Per Isidor Garcia
Comissió de Normativa

El BOE del passat 29 de juny de 2017 va publicar una llei que hem de qualificar de curiosa, perquè tot i que el seu títol és "Llei 4/2017, de 28 de juny de 2017, de modificació de la Llei 15/2015 de 2 de juliol, de Jurisdicció Voluntària" (en endavant LJV), en realitat és una altra cosa: una modificació de lleis que, en el seu moment, ja es van veure afectades per la LJV.

Cal recordar que la LJV va modificar (entre moltes d'altres lleis) el Codi Civil espanyol i la Llei 20/2011, de 21 de juliol, del Registre Civil (en endavant LRC). I ara, la Llei 4/2017 el que veritablement fa és tornar a modificar disposicions del Codi Civil i de la LRC que l'any 2015 es van veure modificades i, pel que sembla, sense massa criteri.

Efectivament, tot un embolic i una demostració més de la improvisació amb la que es fan algunes lleis (com la LJV del 2015), que no arriben a

entrar en vigor mai en molts dels seus aspectes (la LRC) o que pretenien implementar (dins el Codi Civil) disposicions contradictòries amb la normativa internacional ratificada per l'Estat espanyol.

Des d'aquest punt de vista, la Llei 4/2017 serveix exclusivament per apedaçar lleis anteriors sense que tampoc es pugui dir que s'aconsegueixi una reparació completa. En tot cas, complirà, en part, amb aquesta finalitat reparatòria, perquè la modificació en matèria de capacitat per a contreure matrimoni –aprovada en els nous arts. 56 i 58 CC a través de la LJV de 2015– havia de comportar que les persones afectades per "deficiències mentals, intel·lectuals o sensorials" que volguessin contreure matrimoni a partir del 30 de juny de 2017, havien d'aportar dictamen mèdic sobre la seva aptitud per prestar consentiment matrimonial. A banda de la contradicció que aquesta previsió tenia amb la Convenció Internacional de 13 de desembre de 2006, sobre Drets de les Persones amb Discapacitat (ratificada per Espanya el 2008), és coneguda la reacció de les entitats i associacions del sector denunciant la discriminació que aquesta disposició havia de provocar.

Ara la llei passarà a dir que només es demanarà dictamen mèdic d'aquelles persones que "presentin una condició de salut que, de forma evident, categòrica i substancial, pugui impedir-li prestar el consentiment matrimonial"; perquè la llei

permetrà que, durant la tramitació de l'expedient matrimonial, el funcionari demani de les Administracions o entitats d'iniciativa social de promoció i protecció dels drets de les persones amb discapacitat, la provisió de suports humans, tècnics i materials que facilitin l'emissió, interpretació i recepció del consentiment de la persona amb discapacitat que vulgui contreure matrimoni. Però aquesta previsió no entrarà en vigor fins al 30 de juny de 2018. Mentrestant serà la Resolució-Circular de la Direcció General dels Registres i del Notariat (DGRN) de 23 de desembre de 2016 la que salvarà aquesta absurda situació. Aquesta norma de rang no legal soluciona en aquest moment el problema, restringint la necessitat d'aportar el dictamen mèdic a aquells casos en els que la deficiència afecti de forma substancial a la prestació del consentiment per part de l'interessat. Així doncs, la reforma que s'incorpora mitjançant la Llei 4/2017 l'ha hagut d'anticipar una Resolució de la DGRN i l'any que falta per a l'entrada en vigor de la llei només respon a la necessitat d'implementar aquells suports humans, tècnics i materials dels que abans hem parlat.

Però aquesta Llei 4/2017 també és una nova modificació de la LRC –que fonamentalment afecta la seva entrada en vigor– circumstància aquesta sobre la que no es fa cap menció en l'exposició de motius. Es fa doncs, d'amagat; com ho demostra el fet que hagi sorgit de la tramitació al Senat d'una esmena

del Grup Parlamentari Popular, formulada escassament un mes abans de la data (30 de juny de 2017) en que havia d'entrar en vigor la majoria de les disposicions de la LRC.

Ens trobem davant d'un cas insòlit i gairebé únic en la història legislativa des de l'aprovació de la Constitució: una llei haurà estat ajornada fins a tres vegades abans de la seva entrada en vigor (si és que no torna a ser-ho encara alguna vegada més). Amb l'aprovació de la Llei 4/2017, la LRC no entrarà en vigor fins a 7 anys després de ser aprovada, ja que inicialment s'havia d'aplicar a partir del 22 de juliol de 2014; després del Reial decret llei 4/2014, de 4 de

juliol, va ajornar la vigència al 15 de juliol de 2015 i la Llei 15/2015, de 2 de juliol, ho va tornar a fer fins al 30 de juny de 2017. Ara s'ha previst la seva entrada en vigor per al 30 de juny de 2018.

Això no sabem si és una demostració de manca de capacitat o de voluntat política, però en qualsevol cas genera una incertesa molt greu sobre la possibilitat que la LRC entri en vigor algun dia.

Mentrestant, només hauran entrat en vigor aspectes puntuals, que ja ho van fer en el seu moment (com per exemple, els requisits per a tenir a una persona per nascuda), o que ho

fan ara (sobre l'ordre dels cognoms en la inscripció de la filiació i el canvi voluntari en llur ordre); però tots els aspectes estructurals i organitzatius resten ajornats de nou. També continuarà sota la competència de l'encarregat del Registre Civil la tramitació dels expedients matrimonials i continuaran sense entrar en vigor fins al 30 de juny de 2018 les nombroses modificacions d'articles del Codi Civil (els arts. 49, 51, 52, 53, 55, 56, 57, 58, 58 bis, 62, 65 i 73, 58, 58 bis), com també les modificacions referides als Acords de Cooperació de l'Estat amb la Federació d'Entitats Religioses Evangèliques d'Espanya, la Federació de Comunitats Israelites d'Espanya i la Comissió Islàmica d'Espanya.

- ▶ Muntaner 239, 08021 Barcelona
T. 93 200 93 39
- ▶ Indústria 7, 08037 Barcelona
T. 93 458 46 11
- ▶ info@mirave.es
- ▶ www.mirave.es

DRS. MIRAVÉ
CENTRE ODONTOLÒGIC

TOTES LES ESPECIALITATS

SERVEIS INCLOSOS PER COL·LEGIATS/DES I FAMILIARS

- Neteja dental anual
- Visites
- Revisions
- Visites d'urgències
- Rx intraorals

ESPECIALISTES EN TOTES LES BRANQUES ODONTOLÒGIQUES.

PIONERS EN IMPLANTS DE ZIRCONI I ODONTOLOGIA HOLÍSTICA I KINESIOLÒGICA.

La resta de serveis i tractaments, tenen tots els avantatges d'una pòlissa Dental Familiar tant per als Col·legiats/des, com per als familiars que convisquin amb ells/es Acreditació: carnet col·legial de l'ICAB.

E08031263

CIVIL

LES COSTES DE PRIMERA INSTÀNCIA I APEL·LACIÓ EN ELS PROCESSOS PER CLÀUSULES SÒL

**Tribunal Suprem,
4 de juliol de 2017**

La Sala Primera del Tribunal Suprem, reunida en Ple, es va pronunciar sobre la imposició de costes de les instàncies anteriors després de la estimació del recurs de cassació interposat per un particular, amb la consegüent obligació de restitució de la totalitat de les quantitats cobrades de més en virtut de la clàusula sòl declarada nul·la, amb complet efecte retroactiu, després d'ajustar la sala la seva doctrina a la del Tribunal de Justícia de la Unió Europea (TJUE).

La sentència aborda la qüestió de la imposició de costes substancialment des del principi d'efectivitat, ja que el canvi de jurisprudència de la Sala es basa essencialment en el pronunciament de la sentència del TJUE de 21 de desembre de 2016 que al seu torn es fonamenta en el dret dels consumidors a no estar vinculats per una clàusula abusiva.

Segons el Gabinet Tècnic de la Sala civil, la norma general en la imposició de costes és el principi de venciment, de manera que la no imposició de costes al banc demandat suposaria en aquest cas l'aplicació d'una excepció a aquest

principi en perjudici del consumidor. Si el consumidor, tot i vèncer el litigi, hagués de pagar les seves despeses en les instàncies, es produiria un efecte dissuasori invers, perquè els consumidors no promoguessin litigis per quantitats moderades. A més, l'activitat processal del banc demandat va pretendre, més enllà d'invocar a favor seu l'anterior doctrina jurisprudencial, intentar la seva suspensió per prejudicialitat civil, negar completament l'obligació de restitució, i oposar-se a l'admissió abans i després de tenir coneixement del contingut de la TJUE de 21 de desembre del 2016.

La sentència compta amb el vot particular de tres magistrats, fundat al canvi sobrevingut de jurisprudència i els seriosos dubtes de fet o de dret que això ha produït, així com en l'absència d'afectació del principi de efectivitat.

LABORAL

MODIFICACIÓ DE DOCTRINA SOBRE LA INDEMNITZACIÓ DELS TREBALLADORS INDEFINITS NO FIXES DEL SECTOR PÚBLIC CESSATS PER COBERTURA DE PLAÇA

**Tribunal Suprem,
28 de març de 2017**

La sentència del Tribunal Suprem, de 28 de març de 2017, estableix la modificació de la seva pròpia doctrina

sobre la indemnització dels treballadors indefinits no fixes del sector públic cessats per cobertura de plaça. En aquest context, la Sala fixa la indemnització de 20 dies per any de servei amb el límit de 12 mensualitats enlloc dels 8 dies anuals que percebien fins ara (els pertinents als treballadors temporals). En concret, una empleada pública impugnà el seu acomiadament que va tenir lloc quan la seva plaça fou ocupada a través d'una oposició. El Tribunal Suprem confirma la resolució del TSJ i, oposant-se al que havia dictat el Jutjat de Primera instància, es reconeix la indemnització de 20 dies per any en base a considerar que els indefinits no fixes no es poden equiparar a treballadors temporals i que el buit normatiu en aquesta matèria no justifica l'assimilació d'aquests. Conclou el Tribunal que aquesta figura del indefinit no fix es troba en situació abusiva per part d'alguns òrgans administratius en matèria de contractació temporal i que, en suma, resulta insuficient la quantia indemnitzatòria que se'ls reconeixia fins ara i, fruit d'aquesta situació, esdevé necessari que s'adjudiqui una major indemnització per a la terminació d'aquesta classe de contractes.

ACOMIADAMENT PER CONDUCTA CONTRÀRIA AL CONVENI COL·LECTIU I AL CODI DE CONDUCTA DE L'EMPRESA

**Tribunal Superior de Justícia de Castella-La Mancha,
9 de febrer de 2017**

La sentència del Tribunal Superior de Justícia de Castilla-La Mancha del 9 de febrer de 2017 declara la procedència de l'acomiadament disciplinari de dos treballadors basant-se en el Codi de Conducta intern de l'empresa. En concret, el Codi de l'empresa dedicada a la seguretat, que era conegut per tots els treballadors, establia expressament quines eren les pràctiques contràries al mateix, on s'inclouen les pràctiques dels treballadors esmentats. L'empresa va tenir el coneixement que un dels treballadors, amb la informació que va obtenir d'un tercer, va elaborar un llistat de domicilis concrets on s'havien produït robatoris (sense el consentiment dels titulars del domicili) i els va reenviar via "WhatsApp" des de un telèfon corporatiu a l'altre treballador a canvi de 75 euros. Ambdós treballadors van ser acomiadats per la gravetat dels seus actes, fet que va impulsar les seves reclamacions demanant la improcedència dels acomiadaments, pretensions que van ser desestimades pel Jutjat. Un cop tramitat el recurs al TSJ de Castilla-La Mancha, aquest confirma la resolució del jutjat considerant la conducta contrària al Conveni Col·lectiu d'aplicació i al Codi de Conducta de l'empresa, declarant així l'acomiadament com procedent.

PENAL

SOBRE EL SISTEMA "ALTAMENT INSATISFACTORI" DE GRAVACIONS EN JUDICI

Tribunal Suprem, Sala Segona, Ple no jurisdiccional, 24 de maig de 2017

La Sala Segona del Tribunal Suprem es va reunir el passat 24 de maig en un ple que, entre altres consideracions, advertia de les dificultats generades per les gravacions defectuoses durant els judicis orals.

L'Alt Tribunal assenyala que aquestes gravacions poden donar lloc a nul·litats o absolucions si les mateixes resulten imprescindibles per resoldre els recursos.

La Sala reclama complementar aquesta documentació amb Estenotipistes que recullin la transcripció del judici, en estimar que "l'actual sistema de documentació dels judicis orals és altament insatisfactori".

L'acord assenyala que donada la naturalesa de les deficiències observades en nombrosos supòsits, s'ha de garantir l'autenticitat, integrat

i accessibilitat del contingut del suport que es lliuri a les parts i del que es remeti als tribunals competents per resoldre els recursos.

La Sala es refereix a l'article 743 de la Llei d'enjudiciament criminal, que atorga als lletrats de l'Administració de Justícia la competència de complir amb aquestes garanties.

El tercer punt de l'acord assenyala que quan la documentació relativa al judici oral sigui imprescindible per resoldre el recurs, la seva absència en relació amb els aspectes controvertits, que generi indefensió material, determina la nul·litat del judici oral o, si s'escau l'absolució.

El Tribunal Suprem, amb aquest acord, no fa sinó confirmar nombroses sentències de les audiències provincials, en relació a les nul·litats sol·licitades com a conseqüència de la dificultat de visualitzar l'enregistrament d'un judici.

En aquest sentit, per exemple, no són pocs els jutges d'instrucció que estan tornant a transcriure les declaracions dels investigats, per exigència de les audiències.

SOCIQUICK

TRANSMISIÓN INMEDIATA DE SOCIEDADES

- Sociedades Limitadas en menos de 24 h.
- Libre elección de Notario
- Servicio de domiciliación de Sociedades
- Posibilidad de tramitación posterior en el Registro Mercantil por el propio despacho profesional

C/ de l'Avenir, 35
08021 BARCELONA
TEL. +34 93 414 15 55

sociquick@icab.es
www.sociquick.com

C/ Almagro, 2, 3º
28010 MADRID
TEL. + 34 91 186 31 02

FISCALIDAD DEL PACTO SUCESORIO CATALÁN

A raíz de la ponencia que impartió en el II Congreso de la Abogacía en el ICAB, el Presidente de la Sección de Derecho Tributario y Financiero del ICAB expone las particularidades tributarias de esta institución propia del derecho de sucesiones catalán

Alejandro Ebrat
Col·legiat núm. 12.091
Presidente de la Sección de Derecho Tributario y Financiero del ICAB

El art. 3.1 Ley 29/1.987 sobre el Impuesto de Sucesiones y Donaciones (ISD) lo deja muy claro: constituye el hecho imponible del Impuesto, por un lado la adquisición de bienes y derechos, por herencia, legado, o cualquier otro título sucesorio (a) y por otro la adquisición de bienes y derechos por donación, o por cualquier otro negocio jurídico a título gratuito (b).

Estamos pues, ante dos hechos imponibles bien diferenciados, transmisiones mortis causa, que tributarán por sucesiones y transmisiones lucrativas, que tributarán por donaciones. Y lo más importante, la ganancia patrimonial que se produce en sede del difunto, que es la diferencia – en más- de valor del bien desde su adquisición hasta la fecha de fallecimiento (lo que antes tributaba bajo la denominada “plusvalía del muerto”) queda exenta del impuesto – en virtud del art. 33.3 b) del IRPF- en las sucesiones y no así en las donaciones. Por ello en las transmisiones lucrativas habrá que tener en cuenta, no solo el impuesto de donaciones a cargo del donatario, sino, en su caso, la ganancia patrimonial en renta que se produce en el donante.

Y el art. 11 b) de 1629/1.991 del Reglamento del Impuesto de Sucesiones y donaciones (RISD) establece entre otros títulos sucesorios: “b) Los contratos y pactos sucesorios...”

Así las cosas podemos manifestar que los pactos sucesorios son títulos sucesorios equiparables a la

herencia, legado, y donaciones mortis causa, que tributarán bajo el impuesto de sucesiones.

Hasta aquí ningún problema. ¿Pero qué pasa si en el pacto sucesorio se establece una atribución de presente?. Esto es, se da la plena propiedad y libre posesión de un bien al futuro heredero, por parte del futuro causante, todo ello al cobijo y fundamento de un supuesto “adelanto de la herencia”.

El art 24 de la citada ley Ley 29/1.987, nos lo aclara: “En las adquisiciones por causa de muerte y en los seguros sobre la vida, el impuesto se devengará el día del fallecimiento del causante o del asegurado o cuando adquiera firmeza la declaración de fallecimiento del ausente, conforme al artículo 196 del Código Civil. No obstante, en las adquisiciones producidas en vida del causante como consecuencia de contratos y pactos sucesorios, el impuesto se devengará el día en que se cause o celebre dicho acuerdo.”

Lo que parecía de perogrullo ya no lo es tanto. Los pactos sucesorios con entrega de presente tributarán siempre por sucesiones – al ser títulos sucesorios - , pero si hay entrega de bienes en el momento de celebrarlo, el impuesto se devengará en el momento de firmar el pacto. Es decir tributará por sucesiones en el momento de la firma notarial (recordemos su requisito ad solemnitatem de escritura notarial del pacto sucesorio del art. 431-7 C.C.Cat). Y si tributa por sucesiones le alcanzará el amparo del 33.3 b) del IRPF quedando fuera de gravamen la ganancia patrimonial.

Y el tema empieza a complicarse. De nuevo nos encontramos ante la lucha de sumisión del orden fiscal al civil o viceversa. Lo que parece claro en el orden fiscal, en cuanto a que cualquier transmisión lucrativa debe tributar por el impuesto de donaciones, ahora no sólo no está claro, sino que puede abrir la puerta a movimientos tendentes a la burla del impuesto de donaciones (en lo que, a mi entender no cabe duda de que estamos ante una donación) y paralelamente al Impuesto sobre la Renta de las Personas Físicas, evitando la ganancia patrimonial en renta, como vamos a tener ocasión de comprobar:

AL IMPUESTO DE DONACIONES (ACUMULACIONES ART 30 LISD):

Acumulación a la herencia: Si el transmitente falleciera antes de los cuatro años, la transmisión de presente con pacto sucesorio no acumula a la herencia. DGT CV 3087-13 7/10: "no acumula porque la normativa del impuesto no ha prescrito tal supuesto."

Acumulación entre donaciones: como el pacto implica atribución mortis causa no cabe acumulación entre dos pactos sucesorios con entregas de presente otorgados por un instituyente a favor de la misma persona.

En efecto, si otorgamos varias donaciones al mismo donatario, éstas se acumulan a efectos del ISD al donatario (dentro de los tres años), y al heredero (dentro de los cuatro años). En cambio, si esas mismas donaciones las hacemos a través de pactos sucesorios, no acumularán, ya que estamos ante transmisiones mortis causa que no contemplan las acumulaciones.

AL IMPUESTO SOBRE LA RENTA (GANANCIA ART. 33.3 B) LIRPF):

Imaginémonos que un contribuyente desea vender una casa, afectada de una ganancia intrínseca importante. Hace entrega al cónyuge del citado bien, mediante pacto sucesorio de entrega de presente. Al tratarse de transmisión mortis causa, la ganancia quedaría exenta por el 33.b del IRPF y además el cónyuge gozaría de la bonificación en la cuota del ISD del 99%. Acto seguido efectuaría la venta a un tercero del citado bien por el mismo valor que el declarado en el pacto. De esta manera acabaríamos burlando una ganancia patrimonial que, en otro caso tributaría por IRPF. Algo falla. De ahí que probablemente haya un cambio de legislación equiparando la entrega de presente en pacto a la donación.

EVOLUCIÓN ADMINISTRATIVA Y JURISPRUDENCIAL

Situación hasta 9 de febrero de 2016. Hasta ahora, la adquisición patrimonial por medio del pacto tanto atribución de presente, como en el momento de la defunción, se trataba como una adquisición gratuita mortis causa, tributando por sucesiones: CV 1521-14 pacto sucesorio catalán; CV 2233-12 (20/11) pacto sucesorio aragonés; CV 1691-07 (30/7) donación universal ibicencaformenterana.

SEGÚN LA DIRECCIÓN GENERAL DE TRIBUTOS, EN SU CONSULTA V0430/2017 DE 17/02/2017, DISPONE QUE EN LAS ADQUISICIONES EN VIDA DEL CAUSANTE, COMO CONSECUENCIA DE CONTRATOS O PACTOS SUCESORIOS, EL IMPUESTO DE SUCESIONES Y DONACIONES SE DEVENGARÁ EL DÍA EN QUE SE CELEBRE EL CONTRATO

Si bien, la DGT establecía que, no son transmisiones mortis causa y asimilaba a la donación la ganancia patrimonial en IRPF generada en el constituyente, quedando sujeta a tributación cuando el pacto sucesorio significa atribución de bienes: CV 1543-15 22/5; CV 1932-14 16/7; CV 3558-13 9/12. La DGT dice que estamos ante una transmisión intervivos y por tanto el 33.3 b) no opera al referirse a transmisiones mortis causa (fíjese el lector en la contradicción de la DGT al no interpretar lo mismo en sede del IRPF y en ISD).

La STS de 9 de febrero de 2.016 (252/16) viene a reforzar la continuada tesis del TSJ de Galicia en los supuestos que ha venido juzgando el pacto sucesorio gallego (más bien pacto de no suceder) denomi-

nado apartación, mediante el cual los otorgantes pactan que un determinado beneficiario reciba unos bienes de presente, a condición de no entrar en la sucesión futura. En este supuesto el TS establece que: "Los pactos sucesorios son adjudicaciones patrimoniales lucrativas por causa de muerte, sin que su naturaleza jurídica sufra por el hecho de que el efecto patrimonial se anticipe a la muerte".

No debemos olvidar que el Supremo sentencia sobre un caso concreto referido a la "apartación" gallega y, por tanto no está juzgando el pacto sucesorio catalán, ni otras formas contractuales de suceder. Sin embargo, dada la similitud – la sucesión contractual – entendemos que puede ser perfectamente válida su aplicación a estas otras formas sucesorias, entre las que se encuentra el pacto sucesorio catalán y ello por la contundencia de los términos de la sentencia:

- La sentencia establece que la apartación es una transmisión lucrativa por causa de muerte ("no estamos ante dos negocios jurídicos diferentes") por lo tanto el devengo será el día de la muerte, operando la exención en la ganancia patrimonial establecida en el 33.3 b) del IRPF.

- "Entre los títulos sucesorios se encuentran formas convencionales forales de pactar la sucesión" (está esbozando la jurisprudencia futura para los pactos sucesorios catalanes, la "definición" de Mallorca y el "finiquito" de Ibiza y Formentera).

Resolución del TEAC 2 de marzo 2.016. En su resolución para la unificación de criterio, establece el TEAC que la transmisión de bienes de presente (referente a la apartación gallega) que se produzca a través del pacto sucesorio, le resultará de aplicación lo dispuesto en el art 33.3.b) de la Ley 35/2.006, conforme al cual "se estimará que no existe ganancia o pérdida patrimonial con ocasión de transmisiones lucrativas por causa de muerte del contribuyente" (siguiendo así el criterio del TS).

Cataluña. La CV 4733-16 08/11/2016 viene a responder a la demanda sobre la interpretación de la fiscalidad en los pactos sucesorios catalanes, si bien a nuestro entender, no cumple con las expectativas de claridad que serían deseables, sembrando dudas sobre lo que realmente se quiere decir:

Por un lado deja claro que los pactos sucesorios (catalanes) son títulos sucesorios, a efectos del ISD y por tanto: "Lo expuesto (que tributa por sucesiones y devengo el día de la celebración del pacto) es plenamente aplicable al pacto sucesorio regulado en el art 431.19.2 (Ley 10/2.008 Libro IV C.C.C.)", si bien acto seguido entra en una distinción que no deja sorprender:

Si estamos ante un heredamiento simple y cumulativo (art. 431-19 C.C.Cat: "El heredamiento es cumulativo si, además de conferir la calidad de heredero del heredante, atribuye a la persona instituida todos los bienes presentes del heredante y no pierde este carácter aunque el heredante excluya bienes concretos

de la atribución de presente"), el ISD se devenga por la atribución de presente que se excluye del heredamiento, el día de la celebración del pacto, quedando exento en IRPF por aplicación del 33.3b) en las adquisiciones de presente.

En cambio, si estamos ante un pacto sucesorio de atribución particular (431-29 C.C.Cat) con transmisión de presente de bienes, el acto se considera donación (es decir tributaría por donaciones, aunque no lo deja claro), estableciendo que "la transmisión de presente se considerará donación (frente al silencio en los heredamientos), en este supuesto el pacto sucesorio adquiere un carácter híbrido anticipando el devengo del impuesto (art 24) y habrá de regirse por la normativa propia de las adquisiciones a título gratuito inter vivos" y añadiendo que: "La inexistencia de ganancia patrimonial tendría que canalizarse a través del 33.3 letra c" (donación de empresa o participaciones -65 años, cese actividad, regla de mantenimiento-). Con lo que parece que los pactos sucesorios de atribuciones particulares con entrega de presente tributarían por donaciones y no quedarían exentas de la ganancia patrimonial del 33.3b del IRPF, a excepción de las entregas de empresas individuales y participaciones de empresas, siempre y cuando cumplan los requisitos para ya tener, de por sí, la bonificación de la que ya gozan.

Finalmente, la DGT en su consulta V0430/2017 de 17/02/2017, recoge la tesis del TS de 9 de febrero de 2.016 y la del TEAC de 2 de marzo de 2.016, y siempre haciendo referencia a la apartación gallega, establece que la configuración de la apartación, "obliga a esta Dirección General a replantearse el criterio que hasta ahora venía manteniendo... y pasar a considerar incluidos en el ámbito del 33.3b de la ley 35/2006 la transmisión de bienes a través del pacto sucesorio de apartación..." En consecuencia, en las adquisiciones en vida del causante, como consecuencia de contratos o pactos sucesorios, el Impuesto de Sucesiones y Donaciones se devengará el día en que se celebre el contrato.

Conclusión de todo ello es que, a la espera de una regulación concreta sobre la tributación de los pactos sucesorios ante la diversidad de tratamientos jurisprudenciales en figuras semejantes, podríamos estar ante casos importantes de burla a la ley fiscal por falta de esa misma regulación, con consecuencias nefastas posteriores provenientes de las interpretaciones a las que nos tiene acostumbrados la Administración Tributaria. N

DEIXA LES EMOCIONS FORTES PER A UN ALTRE MOMENT.

Estabilitat per als estalvis.
Mobiliza el pla de pensions
a la Mutuallidat.

Minimitza riscos, tria l'opció més estable. Mobilitza'l ara

Rendibilitat mitjana dels darrers anys*:

5,45 %

Plan Universal
de la Mutuallidat

2,97 %

Plans de pensions
individuals

www.mutuallidatabogacia.com

Per a més informació, truca al **914 35 24 86** o envia un correu a sam@mutuallidatabogacia.com

Atenció personalitzada

Delegació de la Mutuallidat de la Abogacia
Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona

Patricia Ruiz Puente

C/ Mallorca, 283. 08037 Barcelona

Telèfon: 936 01 12 33

E-mail: patricia.ruiz@mutuallidatabogacia.com

LA SENTÈNCIA DEL TRIBUNAL CONSTITUCIONAL SOBRE L'IMPOST DE PLUSVÀLUA

La sentència del Tribunal Constitucional d'11 de maig de 2017 ha declarat la inconstitucionalitat de determinats preceptes de la Llei reguladora de les hisendes locals en aquells casos en què no hi hagi increment de valor.

Rafael Olañeta
Professor de Dret Tributari
Universitat de Barcelona

L'última crisi econòmica ha tingut a Espanya uns efectes importants en el sector immobiliari que s'han traduït (encara que de forma no homogènia) en descensos dels valors del sòl. Això va provocar que certs contribuents es preguntessin si realment s'havia produït un increment en el valor dels terrenys que havien venut o heretat i si, per tant, havien de pagar l'impost sobre l'increment del valor dels terrenys de naturalesa urbana (en endavant, IIVTNU, també conegut com a impost de Plusvàlua). A partir de 2015 se succeeixen els plantejaments d'inconstitucionalitat a iniciativa de diversos Jutjats del Contenciós Administratiu que han finalitzat amb la sentència del Tribunal Constitucional núm. 59/2017, de 11 de maig.

I. LA SENTÈNCIA DEL TRIBUNAL CONSTITUCIONAL DE 11 DE MAIG DE 2017

Aquesta sentència declara inconstitucionals i nuls els articles 107.1, 107.2.a i 110.4 de la Llei reguladora de les Hisendes Locals (en endavant, LRHL) però únicament en la mesura que sotmeten a tributació situacions d'inexistència d'increment de valor. El Tribunal fa a més les següents precisions:

- L'IIVTNU no és inconstitucional. Ho és únicament en aquells supòsits en què no s'hagi produït un increment de valor dels terrenys.
- Els subjectes passius podran acreditar que no s'ha produït un increment de valor dels terrenys.
- La forma de determinar l'existència o inexistència d'increment de valor dels terrenys serà fixada pel legislador

MENTRE EL LEGISLADOR NO MODIFIQUI LA LLEI REGULADORA DE LES HISENDES LOCALS LA SENTÈNCIA COMENTADA NO ES POT APLICAR NI PELS AJUNTAMENTS NI PELS TRIBUNALS, ENCARA QUE DIVERSOS JUTJATS DEL CONTENCIÓS ADMINISTRATIU SÍ QUE HO ESTAN FENT

II. EFECTES DE LA SENTÈNCIA DEL TRIBUNAL CONSTITUCIONAL

Els efectes de les sentències del Tribunal Constitucional es produeixen a partir de la publicació de la mateixa al BOE (art 38 de la Llei Orgànica 2/1979, de 3 d'octubre, del Tribunal Constitucional, d'ara endavant LOTC). En el

mitjançant la modificació de la LRHL.

- Els articles declarats inconstitucionals i nuls són expulsats de l'ordenament jurídic ex origine.

La sentència però no es pronuncia expressament o clarament sobre el passat. Això ens porta a recordar algunes sentències del Tribunal Constitucional, en matèria tributària, a les quals expressament el Tribunal sí va assenyalar que la seva sentència no tenia efectes retroactius: 45/1989, 173/1996, 289/2000, 179/2006, 196/2012 i 60/2013, 110/2014, 22/2015 i 140/2016.

present cas, la sentència es va publicar al BOE de 15-6-17, però no és possible revisar processos finits mitjançant sentència amb força de cosa jutjada en què s'hagi fet aplicació dels articles declarats inconstitucionals (art. 40.1 LOTC). Recordem a més que, segons l'art 80 de la LOTC, serà d'aplicació supletòria el que estableix l'art 73 de la Llei de la Jurisdicció Contenciosa Administrativa, segons el qual "les sentències fermes que anul·lin un precepte d'una disposició general no afectaran per si mateixes a l'eficàcia de les sentències o actes administratius fermes que l'hagin aplicat abans que l'anul·lació assolís efectes generals,...". I en el mateix sentit cal recordar, encara que no sigui d'aplicació al cas, el que disposa l'article 106.4 de la Llei 39/2015.

Per poder determinar si la sentència afecta els actes fermes i consentits (per exemple, liquidacions no recorregudes en el seu dia) podem analitzar la jurisprudència del Tribunal Suprem, la qual, en les seves últimes sentències, es decanta per entendre que els efectes d'una STC d'inconstitucionalitat que no es pronuncia sobre el passat no s'estenen a actes fermes i consentits (STS 13-2 i 8-6-17), ja que seria discriminatori respecte al que tingui una sentència ferma i aniria en contra del principi de seguretat jurídica.

D'altra banda, la sentència del Tribunal Constitucional ens deixa altres preguntes sense respondre. Així, què passa en els casos en què l'increment és escàs o menor que el resultat de l'aplicació de la LRHL?: sembla que en aquests casos s'ha d'aplicar la LRHL, ja que ni els ajuntaments ni els tribunals poden aplicar alguna cosa diferent a el que estableix avui la LRHL.

III. LA PROVA DEL NO INCREMENT

A l'espera del que decideixi el legislador, cal recordar que cal separar, a efectes d'aquest impost, el valor del sòl del valor de la construcció i destacar que el no increment no es prova per la mera comparació entre valor escripturat en les dates inicial i final, ni per demostrar que estem davant d'una transmissió amb pèrdues. Cal esbrinar el valor real (de mercat) dels terrenys. Per a això, és aconsellable una taxació realitzada per Arquitecte/a o Societat de Taxació inscrita al Banc d'Espanya, i imprescindible la visita de l'immoble com ha recordat el TS en nombroses sentències (26-11-15, 20-9-12, 9 -3-12 i 22-11-02) i assenyalat l'article 160.2 Reglament general de les actuacions i els procediments de gestió i inspecció tributària i de desenvolupament de les normes comunes dels procediments d'aplicació dels tributs, RD de 27 de juliol de 2007.

IV. EFECTES SOBRE LES AUTOLIQUIDACIONES I LES LIQUIDACIONS.

La LRHL estableix pel que fa a la gestió de l'impost que l'ordenança fiscal de cada Ajuntament establirà si es fa per declaració i posterior liquidació o per autoliquidació.

Si estem davant d'una autoliquidació, es podrà sol·licitar la seva rectificació si no han transcorregut més de quatre anys i no s'ha practicat per l'Administració liquidació definitiva (article 120.3 de la Llei general tributària i 126 a 128 del Reglament de gestió i

inspecció esmentat anteriorment). Si han transcorregut més de quatre anys: ja no es pot fer res.

EL PRUDENT PER ALS AJUNTAMENTS I PER ALS TRIBUNALS SERIA ESPERAR A LA NOVA REGULACIÓ

Pel que fa a les liquidacions, les notificades fa menys d'un mes o futures es podran recórrer mitjançant la presentació d'un recurs de reposició (article 14 LRHL). Si es tracta de liquidacions fermes i

consentides no sembla possible plantejar un recurs extraordinari de revisió, ni una sol·licitud de nul·litat de ple dret ni la revocació de les mateixes, per no encaixar en cap dels supòsits taxats que habiliten aquestes vies.

Sí serà possible demanar responsabilitat patrimonial a l'Estat legislador (articles 2.3 i 4 i 34.1 de la Llei 40/2015) pels danys derivats de l'aplicació d'una llei declarada inconstitucional, si prèviament s'ha obtingut sentència ferma desestimària en la qual es va al·legar la inconstitucionalitat posteriorment declarada. Aquests danys s'han d'haver produït en els cinc anys anteriors a 15-6-17 (data de publicació de la STC al BOE) i sol·licitar-se en el termini d'un any (article 67.1 de la Llei 39/15).

V. CONCLUSIÓ

La conclusió que podem extreure mentre el legislador no modifiqui la LRHL és que la STC comentada no es pot aplicar ni pels ajuntaments ni pels tribunals, encara que diversos Jutjats del Contenciós Administratiu sí que ho estan fent. El prudent per als ajuntaments i per als Tribunals seria esperar a la nova regulació.

EL COL·LEGI ES MOU

Mª EUGÈNIA GAY, ELEGIDA NOVA DEGANA DE L'ICAB

En les eleccions celebrades el 28 de juny per renovar la totalitat de la junta de Govern del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona va ser escollida com a nova degana **Maria Eugènia Gay amb un total de 3.800 vots**. Gay substitueix al capdavant de la Corporació a l'Oriol Rusca, qui ha ostentat el càrrec des de juliol de 2013.

Per primera vegada i d'acord amb els nous estatuts col·legials es renova la totalitat de la seva Junta de Govern, formada pels càrrecs de degana, vicedegà, secretari i tretze diputats/es. El mandat per a cada un dels càrrecs és de 4 anys.

En aquestes eleccions va resultar elegida tota la candidatura de Maria Eugènia Gay. De manera que el càrrec de vicedegà l'ocupa **Jordi Pina que va obtenir 3.828 vots**; el secretari és **Jesús Sánchez amb 3.892 vots**, mentre que els 13 diputats són:

Olga Arderiu Ripoll (3.849)
Josep M. Balcells Cabanas (3.827)
Joaquim de Miquel Sagnier (3.852)
Carlos Echavarrí Paniagua (3.811)
Susana Ferrer Delgado (3.798)
Núria Flaquer Molinas (3.799)
Alejandro Fuentes-Lojo Rius (3.801)
Emma Gumbert Jordan (3.793)
Frederic Munné Catarina (3.858)
Yvonne Pavia Lalauze (3.846)
Rodolfo Antonio Tesone Mendizábal (3.750)
M. Carmen Valenzuela Hidalgo (3.849)
Cristina Vallejo Ros (3.817)

Pel que fa al deganat Jordi Pintó va obtenir 3.294 vots, Lluís Riera 773 vots, Vanessa González 734 vots, Alejandro Labella 209 vots i Josep M. Draps (101)

PARTICIPACIÓ

Un total de 4.802 persones col·legiades, un 19,83% del cens electoral, van exercir el seu dret a vot en les eleccions de renovació de la Junta de Govern celebrades el passat 28 de juny de 2017.

- Votants a candidatures: 4.755 (4.240 advocats/des exercents i sense exercici i 515 col·legiats/des no exercents)
- Votants en blanc: 38 (33 advocats/des exercents i sense exercici i 5 col·legiats/des no exercents)
- Votants que emeten un vot nul: 9 (8 advocats / des exercents i sense exercici i 1 col·legiat/da no exercent)

En relació al recompte, s'ha de tenir en compte que els vots dels col·legiats exercents i els advocats sense exercici que hagin estat col·legiats com a exercents durant 25 anys, valen el doble, mentre que el vot dels "col·legiats no exercents" val la meitat. Cal recordar que van tenir dret a vot en aquestes eleccions 16.657 col·legiats exercents i 7.571 no exercents.

En aquests comicis va ser possible emetre el vot presencial de manera anticipada durant dos dies, el 26 i 27 de juny, a la seu central del Col·legi (Mallorca 283, Barcelona), entre les 13 i les 20 h. Mentre que durant la jornada electoral del 28 de juny, els electors van poder votar de manera presencial a la seu del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona (Mallorca 283) entre les 9 i les 21 hores, i en horari de 9 a 14h a la Ciutat de la Justícia (Gran Via les Corts catalanes 111, edifici P, 1a planta) i a la seu de totes les Delegacions de l'ICAB (Arenys de Mar, Badalona, Berga, l'Hospitalet de Llobregat, Gavà, Igualada, Prat de Llobregat, Sant Boi de Llobregat, Santa Coloma de Gramenet, Vilafranca de Penedès, Vilanova i la Geltrú),

VOTS ALTRES CANDIDATURES

Candidatura

Degà: Lluís Riera Pijuan (773)
Vicedegana: Maria José Montserrat Tellado (759)
Secretari: Alfredo Vallo López (746)

Diputats/Diputades:

Ricardo Eduardo Miracle Lavilla (762)
María José Martín Alberca (754)
Mario Idoate Larequi (746)
Laura Gaude Mas (766)
Eduardo Vila Vives (752)
Miriam Luisa Broto Palomera (752)
Albert Ramentol Sabaté (756)
Purificación Pérez López (750)
Pablo Jorquera Palacios (749)
Alba Conde García (758)
Antonio Constatino Pes (744)
Carolina Gladis Genco (744)
Jaume Muñoz-Ramos de Castells (725)

Candidatura

Degà: Jordi Pintó Sala (3296)
 Vicedegana: María Eugenia de Olivar Oliver (3266)
 Secretària: Mercedes Cuyás Palazón (3209)
 Diputats/Diputades: Antoni Almenara Pérez (3242)
 Juan Ignacio Alonso Dregi (3233)
 Mirla Ivonne Angulo Torres (3247)
 Juan Carlos Barthe Carrera (3229)
 Nieves Briz Puertas (3241)
 José Manuel Garrido Gómez (3226)
 Montserrat Izquierdo Tugas (3218)
 Valentina Mazzoni (3236)
 Manuel Martínez Ribas (3244)
 Marta Puente Fluvià (3210)
 David Serra Lázaro (3206)
 Verónica Tallón Álvarez (3235)
 Mónica Tornadijo Sabaté (3167)

Candidatura

Degà: Josep M. Paños Pascual (101)
 Vicedegana: María Josep Peris Boza (101)
 Secretari: Lluís Vancells Sancho (102)
 Diputada: Noemí Reyes Salmerón (107)

Candidatura

Degana: Vanessa González Fornas (734)
 Vicedegà: Manuel Bernaldo Rusiñol (726)
 Secretari: Antoni Vallbona Méndez (720)

Diputats/diputades: Jordi Verdaguer Vila-Sivill (737)
 Inés Jovita Santamaria Flores (724)
 Tomás Espuny Tobar (734)
 Jorge Agudo Martínez (722)
 Maria del Coral Rubio del Pino (733)
 Javier Aguilar García (726)
 Marwan Sarsam Matloub (716)
 Patricia Cánovas Canalda (718)
 Anna Rivero Vila (724)
 Mercedes Aguilar López (723)
 Concepcion Cortés Pablo (724)
 Maria de los Ángeles Valbuena Merino (722)
 Pilar Polo Dieste (726)

Candidatura

Degà: Alejandro Labella Onieva (209)
 Vicedegana: Beatriz Coll Baldrich (199)
 Secretària: Maria Milagros Lucero Amores (201)
 Diputats/Diputades: José Manuel Gómez López (201)
 José Maria Escudero Lacalle (205)
 Delia Popa (209)
 Alcibiades Hernández Lin (206)
 Héctor Alsina Calves (213)
 Milagros Vidaure Aranda (201)
 Liliana Ortega Pérez (203)
 Sergio Montero Molina (207)
 Maria Carmen García Viñets (203)
 Bernardo Casique Mozombite (206)

DES DE LA JUNTA

MARIA EUGÈNIA GAY PREN POSSESIÓ COM A NOVA DEGANA DE L'ICAB

Maria Eugènia Gay va ser proclamada el 13 de juliol com a nova degana del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona.

Va ser en el marc d'un acte institucional que es va iniciar amb el parlament d'Oriol Rusca, qui va fer balanç de la seva gestió al front de l'ICAB en el període juliol 2013-juliol 2017. El degà sortint va destacar que l'objectiu primordial del seu mandat havia estat la voluntat de servei vers l'advocacia i molt especialment vers els companys del Torn d'Ofici que garanteixen el dret de defensa de les persones amb més necessitats i ofereixen un servei especialitzat i de qualitat, per això la Junta ha treballat per tal que tinguin una retribució més justa i el pagament puntual de les actuacions que realitzen. També va afirmar que s'havia treballat per defensar dels drets dels ciutadans i per obrir les portes de l'ICAB a tothom, amb iniciatives com el "deganat obert o el telèfon vermell".

Rusca va tenir paraules d'agraïment per als companys i companyes de la Junta de Govern amb qui ha format equip i per a les persones i institucions amb qui el Col·legi ha tingut relació per tal de tenir més presència dins la societat civil catalana.

També va augurar els millors desitjos per a la nova degana, Maria Eugènia Gay, i per als companys i companyes

de la seva candidatura, que són els membres que van resultar escollits en les eleccions celebrades el 28 de juny per renovar la totalitat de càrrecs de la Junta de Govern (degana, vicedegà, secretari i 13 diputats).

Finalitzat el parlament es va dur a terme el relleu i presa de possessió de la nova junta de Govern.

Les primeres paraules de Maria Eugènia Gay com degana de l'ICAB van ser per destacar "la tasca importantíssima que han dut a terme durant els darrers quatre anys el degà Oriol Rusca i la seva junta".

La degana també va afirmar que "vivim en uns moments polítics i socials controvertits, en què a l'Advocacia ens toca, des de la responsabilitat, des de la serenitat i des de la més absoluta fermesa reclamar respecte. Respecte en primer lloc a la vida, respecte a la dignitat de les persones, a la presumpció d'innocència, i sobretot, respecte per l'Estat de dret i la Democràcia".

També va tenir present de forma destacada als advocats i advocades del Torn d'Ofici, tot ressaltant que des de l'ICAB es treballarà per aconseguir la dignificació del Torn d'Ofici i la Justícia Gratuïta. La degana va recordar que el dret a la defensa s'inicia amb l'assistència a les persones detingudes, per això, l'Estat ha de garantir un sistema digne de qualitat i just que reconegui la responsabilitat real que assumeixen els advocats i advocades que garanteixen la defensa dels més desvalguts i necessitats, ja que serveixen a la societat i en són garants els seus drets i llibertats.

La degana va exposar que en un moment com l'actual, on la modificació de la Llei que regula aquesta assistència jurídica tot i eximir del pagament de l'IVA als advocats i advocades que la presten, ha generat altres situacions problemàtiques que demanen una reflexió asserenada i profunda sobre el servei. Per això, va reclamar la necessitat de què es garanteixi "la continuïtat del servei conforme els paràmetres de voluntarietat i de qualitat que sempre l'han caracteritzat, i tenint en compte la participació dels companys i companyes per tal que aquests estableixin criteris bàsics per a la prestació d'un servei públic essencial com aquest, que garanteix el dret de defensa de la ciutadania".

En la pressa de possessió, la degana també va declarar que la defensa dels drets humans són una part essencial del projecte que liderarà durant els propers 4 anys. En aquest sentit va afirmar que "el vincle entre Democràcia i els drets humans, s'articula mitjançant una dimensió jurídica des de la qual l'advocacia treballa des de sempre, per això promourem iniciatives dirigides a convertir en una prioritat la Justícia Universal. Des de Barcelona volem ser referents en la lluita contra la impunitat i la defensa dels drets humans: La Justícia no té fronteres, tampoc ha de tenir-les la nostra professió". I va afegir: "si alguna cosa caracteritza el sentiment de l'Advocacia és la sensibilitat social, el compromís per garantir el dret al Dret de defensa de totes les persones, especialment dels més vulnerables. Tenim, així mateix, un deure de solidaritat envers les persones

refugiades que fugen d'un conflicte perquè la seva vida corre perill".

Per això la degana va afirmar: "lluitarem per defensar la independència de la nostra professió davant dels tribunals de justícia i davant de qualsevol Administració. La independència de l'advocacia és el valor més preuat i l'hem de mantenir davant de tots els poders i davant dels nostres clients".

En el seu discurs, Maria Eugènia Gay també va apuntar quines seran les primeres mesures que impulsaran al capdavant del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona.

"La transformació digital del Col·legi serà un fet i un motiu d'atenció prioritària de la Junta de govern que presideixo, amb l'objectiu de fer la vida col·legial més participativa. Estem en una nova era i cal adaptar la institució a aquesta nova situació, per això crearem la Comissió de Transformació Digital amb l'objectiu d'adaptar-nos i ser competitius en la nova era digital així com per defensar els nostres interessos professionals"

Un altre iniciativa de la nova Junta de Govern és la posada en marxa de la secció de consum, entesa com a tribut a la funció social de l'advocacia en defensa de les persones. "És aquest un àmbit en constant evolució, que ha transformat tant el Dret públic com el privat, i que també ha permès als advocats i advocades trobar un àmbit de desenvolupament professional de gran

DES DE LA JUNTA

transcendència pràctica". En aquest sentit la degana va afirmar que davant la crisi econòmica que ha patit el nostre país, els ciutadans i alhora consumidors, s'han vist afectats per les diferents decisions econòmiques públiques i privades. Fet davant el qual s'ha fet palesa la necessitat de la protecció dels seus drets.

Per això va expressar i posar com a exemple que "davant la problemàtica de les clàusules terra l'advocacia recorda que el mandat constitucional que afecta a tots els poders públics, inclòs el judicial, és el de garantir la defensa dels consumidors mitjançant procediments eficaços" i va denunciar que "el què s'ha estructurat com a sistema de resposta a aquesta realitat, no ho és".

Un altre punt destacat del seu discurs va anar en relació a la tragèdia espantosa dels assassinats per causa de la violència de gènere. Sobre aquesta xacra social, Maria Eugènia Gay va ressaltar el seu compromís per combatre-la tot creant un grup de treball específic perquè "només des de la cooperació entre poders públics, societat civil i advocacia, podrem lluitar perquè la llei que empara les dones de les diferents fórmules de violència, sigui desplegada íntegrament i puguem dir un dia mot proper, que hem contribuït a eradicar-la".

La degana també reivindicar amb fermesa la necessitat de ser escoltats en el procés de formulació de les lleis que afecten la professió, perquè sense la participació dels advocats i les advocades no es pot garantir una legislació adequada a la realitat social que veritablement resulti útil per a tothom i adequada per a la defensa dels drets. Per aquest motiu es potenciarà la Comissió de Normativa de l'ICAB, amb l'objectiu que a través d'ella el Col·legi participi activament en les reformes legislatives i la modificació de les lleis.

La degana va finalitzar el seu discurs de premsa de possessió destacant la vocació de servei i de defensa dels drets de l'advocacia per part de junta de Govern que presideix. Per això va concloure: "avui donem un pas endavant en la continuïtat d'una institució més que centenària, i ho faig amb la convicció de que camino de la mà d'un equip de gran pluralitat i il·lusionat, que creu en un model de governança transparent i proper pel qual la ètica professional serà la columna vertebral de la gestió col·legial.

És important que els advocats i advocades de Barcelona trobin en el Col·legi emparament i que sàpiguen que ens tenen al seu servei i al de la ciutadania.

Serem una junta de govern oberta per recollir totes les inquietuds, iniciatives i suggeriments dels companys i companyes".

La presa de possessió de la nova junta de Govern va comptar amb l'assistència del conseller de Justícia, Carles Mundó; el delegat del Govern a Catalunya, Enric Millo, la fiscal en cap de Barcelona, Ana Maria Magaldi, el president de l'Audiència Provincial de Barcelona, Antonio Recio, la degana dels jutjats de Barcelona, Mercè Caso, la presidenta del Consejo General de la Abogacía Española, Victoria Ortega, els degans emèrits de l'ICAB (Jaume Alonso-Cuevillas, Josep M. Antràs, Luis del Castillo, Eugeni Gay, Sílvia Gimenez-Salinas, Enric Leira, Josep J. Pintó, Pedro L. Yúfera); el president de l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Catalunya, Lluís Jou; la degana del Col·legi d'Advocats de Madrid, Sonia Gumpert, degans i deganes d'altres Col·legis d'Advocats de Catalunya, degans i deganes d'altres Col·legis professionals, entre altres autoritats.

La Coral del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona va clausurar l'acte.

AGRAÏMENT COMITÈ ELECTORAL

La Junta de Govern vol agrair la feina realitzada al llarg de tot el procés per part del Comitè electoral.

15 edició
Inici setembre-octubre 2017

Màsters

17

18

JUNTA DE GOVERN

MARIA EUGÈNIA
GAY ROSELL (DEGANA)

JORDI PINA MASSACHS
(VICEDEGÀ)

JESÚS SÁNCHEZ GARCÍA
(SECRETARI)

JOSEP M. BALCELLS
CABANAS (TRESORER)

YVONNE PAVÍA LALAUZE
(OÏDORA DE COMPTES)

JOAQUIM DE MIQUEL
SAGNIER

FREDERIC MUNNÉ
CATARINA

OLGA ARDERIU
RIPOLL

CRISTINA VALLEJO
ROS

NÚRIA FLAQUER
MOLINAS

CARLOS ECHAVARRI
PANIAGUA

SUSANA FERRER
DELGADILLO

EMMA GUMBERT
JORDAN

RODOLFO TESONE
MENDIZÁBAL

M. CARMEN VALENZUELA
HIDALGO

ALEJANDRO
FUENTES-LOJO RIUS

ÀREES DE RESPONSABILITAT MEMBRES JUNTA GOVERN

La Junta de Govern, reunida en sessió ordinària de 18 de juliol, ha nomenat responsables de diverses àrees del Col·legi, els membres de Junta que us indiquem.

Maria Eugènia Gay Rosell

Assessoria Jurídica, CEMICAB, Comissió de Relació amb l'Administració i la Justícia (CRAJ). Comissió de Relacions Internacionals. Comissió d'Advocats Mediadors. Comissió d'Intermediació, Responsabilitat i Assegurança Col·legial (CIRAC). Comissió per a la Cooperació i el Desenvolupament del 0,7%. Comunicació i Màrqueting. Departament Internacional.

Jordi Pina Massachs

Assessoria Jurídica, Comissió de Relació amb l'Administració i la Justícia (CRAJ). Comissió del Servei de Defensa d'Ofici i Assistència al Detingut. Comissió per a la Cooperació i el Desenvolupament del 0,7%. Comunicació i Màrqueting. Delegacions. Món Jurídic.

Jesús Sánchez García

Comissió de Normativa, Delegacions. No exerceix.

Josep M. Balcells Cabanas

Comissió d'Advocats d'Empresa, Tresorer.

Joaquim de Miquel Sagnier

Bibliotecari, Comissió de Deontologia Professional, Comissió dels Drets de la Gent Gran, Comissió de la Memòria Històrica, Alter Mútua.

Yvonne Pavía Lalauze

Àrea de Formació (Comissió de Cultura i Formació), Comissió de Relacions amb l'Administració i la Justícia (CRAJ), Comissió d'Advocats d'Empresa, Oïdora de comptes.

Frederic Munné Catarina

Comissió de Justícia Penal Internacional, Comissió de Perspectives Socioprofessionals, Comissió d'Advocats Sèniors, Comissió d'Arbitratge, Comissió d'honoraris.

Olga Arderiu Ripoll

Comissió del Servei de Defensa d'Ofici i Assistència al Detingut, Comissió de Dones Advocades, Comissió dels Drets de les Persones amb Discapacitat, Alter Mutua.

Cristina Vallejo Ros

Àrea de Formació (Comissió de Cultura i Formació), Comissió de Relacions amb l'Administració i la Justícia (CRAJ).

Núria Flaquer Molinas

CEMICAB, Comissió de Normativa, Comissió dels Drets de les Persones amb Discapacitat, Comissió d'Advocats de Responsabilitat Civil i Assegurances, Comissió d'Advocats Mediadors, Comissió per a la Igualtat dels Nous Models de Família.

Carlos Echavarri Paniagua

Àrea de Formació (Comissió de Cultura i Formació), Comissió de Drogues, Comissió de Relació amb l'Administració i la Justícia (CRAJ).

Susana Ferrer Delgado

Assessoria Jurídica, Comissió de Normativa, Món Jurídic.

Emma Gumbert Jordan

Borsa de Treball-Servei d'Ocupació i Orientació Professional, Comissió de Relacions amb l'Administració i la Justícia (CRAJ), Mutualidad General de la Abogacía Española.

Rodolfo Tesone Mendizábal

Comissió de Prospectives Socioprofessionals, Comissió de Transformació Digital, Grup de l'Advocacia Jove (GAJ).

M. Carmen Valenzuela Hidalgo

Comissió de Dret Penitenciari, Comissió de Protecció dels drets dels animals, Comissió de Relacions amb l'Administració i la Justícia (CRAJ), Comissió del Servei de Defensa d'Ofici i Assistència al Detingut, Comissió d'Estrangeria, Coral.

Alejandro Fuentes-Lojo Rius

Comissió de Normativa, Grup de l'Advocacia Jove (GAJ).

EL COL·LEGI ES MOU

L'ICAB CREA UN SOJ ESPECÍFIC PER ATENDRE LES VÍCTIMES DE L'ATEMPTAT

El Col·legi de l'Advocacia de Barcelona i el Col·legi d'Advocats de Madrid (ICAM) s'han coordinat per tal de donar màxima cobertura i assistència jurídica a les víctimes de l'atemptat de Barcelona del passat 17 d'agost.

Des del divendres 18 d'agost de 2017 està en funcionament un Servei d'Orientació Jurídica (SOJ) adreçat a les víctimes de l'atac terrorista de Barcelona, tant a la seu de l'ICAB (c/ Mallorca, 283) – en horari de 9 a 13h- com a la Ciutat de la Justícia (Edifici D) -en horari de matins, de 9 a 14h.

Aquest servei el presten advocats i advocades experts i formats en la matèria i s'ha organitzat en plena col·laboració amb el Departament de Justícia. En aquest sentit, l'ICAB està coordinat amb l'Oficina d'Atenció a la Víctima.

El SOJ presta un servei d'orientació jurídica dels drets que emparen les víctimes de l'atac terrorista, així com dels serveis que poden trobar al seu abast, de conformitat amb la Llei 29/2011 de 22 setembre, de reconeixement i protecció integral a les víctimes del terrorisme, Llei 4/2015 de 27 abril de l'Estatut de la Víctima i Llei 1/96, d'Assistència Jurídica Gratuïta.

En aquesta orientació jurídica s'informa a les víctimes dels seus drets (per exemple: repatriació del cadàver, indemnització pels danys soferts, ajuts socials, acompanyament i suport psicològic, comparèixer en el procediment judicial com a acusació particular, dret a justícia gratuïta sense acreditar manca de recursos, etc.)

L'ICAB facilita informació per a les víctimes de l'atemptat de Barcelona també en anglès, francès, italià i alemany,

atès que les persones afectades tenen diverses nacionalitats.

En cas que se sol·liciti la defensa d'un Advocat d'Ofici, i atès és competència de l'Audiència Nacional, l'ICAB està coordinat amb el Col·legi d'Advocats de Madrid per poder fer la tramitació oportuna.

CONDEMNNA L'ATAC

L'ICAB condemna l'atac terrorista de Barcelona i Cambri-Is i qualsevol acte violent que atempti contra la llibertat i la vida de les persones.

Per aquest motiu la degana del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona, Maria Eugènia Gay, i altres membres de la Junta de Govern de l'ICAB van participar el divendres 18 d'agost de 2017, a les 12h, en el minut de silenci convocat a la plaça de Catalunya de Barcelona com a mostra de rebuig a aquests atemptats. Igualment aquesta Corporació ofereix tot el seu suport a les víctimes i als seus familiars.

L'ICAB DEMANA INFORMACIÓ SOBRE LA DETENCIÓ DEL PERIODISTA HAMZA YALÇIM

El Col·legi de l'Advocacia de Barcelona va presentar el 10 d'agost una carta a la Direcció General de Serveis Penitenciaris (DGSP) per demanar informació sobre si el periodista de nacionalitat sueca i turca Hamza Yalçim -que va ser detingut a l'aeroport d' El Prat, el 3 d'agost- per una ordre de recerca i captura cursada a través d'Interpol- va ser degudament informat dels seus drets així com de la causa concreta de la seva detenció.

En la carta, l'ICAB sol·licitava informació en relació a les condicions materials del seu ingrés a Brians 1, atès que d'acord amb la informació publicada en diversos mitjans de comunicació, es tracta d'un cas excepcional i presumiblement d'una sol·licitud d'extradició en què poden quedar afectats drets fonamentals.

Finalment també s'indicava que es facilitaven les eines i mitjans de què disposa aquesta Corporació, com a entitat de dret públic, per garantir l'assistència lletrada del detingut per tal de salvaguardar el dret de defensa.

CAL REFORMAR LA LLEI D'ASSISTÈNCIA JURÍDICA GRATUÏTA

El Col·legi de l'Advocacia de Barcelona va commemorar el 12 de juliol el "Dia de la Justícia Gratuïta i del Torn d'Ofici" reivindicant la necessitat d'una reforma de la Llei de Justícia Gratuïta, atès que la Llei 1/96 d'assistència jurídica gratuïta, ja té 21 anys i la societat ha sofert una profunda evolució que ni aquesta llei ni les posteriors modificacions realitzades han recollit.

En aquest sentit, des de l'ICAB es considera que la reforma de la Llei hauria de contemplar el Torn d'Ofici com un servei essencial per a la Societat i que posi en valor als advocats i advocades que presten aquest servei; que contempli no únicament l'actuació de l'advocacia en el marc de la justícia gratuïta sinó també la de l'advocat de torn d'ofici que, en compliment del dret de defensa ha d'actuar en els supòsits en el que la seva designa de Torn d'ofici no és coincident amb un reconeixement de la justícia gratuïta del seu client; i que tingui en compte noves formes de manca de recursos econòmics adequats a l'actual realitat social dels ciutadans del nostre país.

La diputada de la Junta sortint responsable del Torn d'Ofici, Mercè Claramunt, va fet balanç de la situació del Torn d'Ofici durant el primer semestre de 2017. Va destacar que l'ICAB va realitzar més de 54.000 atencions en Torn d'Ofici, a la demarcació de l'ICAB, durant aquest període. D'aquestes, 28.644 corresponen a designes del Torn d'Ofici i 25.742 són sol·licituds d'assistència lletrada a persones detingudes en el primer semestre de 2017.

En relació als telefonemes, el 91% (23.437) de les persones en situació de detenció sol·liciten l'assistència d'un advocat/da del Torn d'Ofici, el 8% de les detencions ho són per delictes de violència de gènere, el 6,1% són per infraccions de la normativa d'estrangeria i el 4,2% de les persones detingudes són menors.

També es va destacar que els ciutadans atesos per l'ICAB en la seva petició d'advocat valoren amb un 8,91 sobre 10 el tracte i atenció rebuda del lletrat/da designat, amb un 8,5 l'orientació rebuda del Servei d'Orientació jurídica i amb un 8,63 el tracte rebut a les instal·lacions del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona.

L'ICAB compta amb més de 3.400 advocats i advocades adscrits al Torn d'Ofici. En relació a la motivació per prestar aquest servei, les enquestes de satisfacció realitzades per aquesta Corporació indiquen que "la contribució al dret de defensa i a la tutela judicial efectiva (7,8)" i la "satisfacció de tenir contacte amb la realitat social (7,7)" són els principals motius per la seva adscripció al servei mentre que disposar d'una font d'ingressos alternativa és la última de les motivacions i es valora amb un 5,4.

A l'acte, a més del degà sortint de l'ICAB, Oriol Rusca, hi van assistir la degana Maria Eugènia Gay, la secretària de Relacions amb l'Administració de Justícia de la Generalitat de Catalunya, Patrícia Gomà, la diputada sortint responsable del Torn d'Ofici, Mercè Claramunt, el diputat sortint de la Junta Josep Capdevila i la diputada Carmen Valenzuela.

AUGMENTA L'ÚS DE L'EXPEDIENT ELECTRÒNIC DE JUSTÍCIA GRATUÏTA

La utilització de l'Expedient Electrònic de Justícia Gratuïta segueix augmentant durant 2017. En els 7 primers mesos de l'any es van tramitar 23.989 expedients electrònics de justícia gratuïta a la demarcació territorial del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona.

Aquesta dada indica que hi ha hagut més de 2.300 expedients més que en el mateix període del 2016, ja que el total d'expedients en aquest darrer any va ascendir a 21.654.

Cal tenir en compte que Catalunya és una de les comunitats autònomes on hi ha hagut un major increment d'expedients electrònics de justícia gratuïta, ja que a nivell estatal del total de 408.668 sol·licituds de ciutadans que van utilitzar fins al 31 de juliol aquesta eina -desenvolupada per la Abogacia Española, que agilitza de forma segura l'accés a un dret fonamental com és la Justícia gratuïta- gairebé 56.000 corresponen a aquesta comunitat, el que suposa un increment del 10,30% respecte al mateix període del 2016.

A nivell estatal es va registrar un increment del 5% d'usuaris que van utilitzar el sistema desenvolupat per la Infraestructura Tecnològica de la Abogacia Española, RedAbogacia, en els set primers mesos de l'any passat (389.289 expedients). Tot apunta a què es generaran més de 640.000 Expedients Electrònics de Justícia Gratuïta durant el 2017 amb el consegüent estalvi de temps i costos econòmics, que aquesta eina comporta.

VOLS UN PLUS PER A LA TEVA FORMACIÓ? CURSA ELS MÀSTERS ICAB!

El departament de Formació del Col·legi ha dissenyat diferents màsters d'especialització jurídica amb l'objectiu d'ajudar al professional del Dret a revitalitzar els seus coneixements i tenir accés als canvis legislatius més actuals per tal de poder estar sempre un pas més endavant.

Gràcies als màsters, el professional del Dret podrà aprendre unes capacitats específiques que l'habilitaran per a la dedicació especialitzada en una àrea de coneixement: Penal, Laboral, Processal Civil, Família, Dret de l'esport, Dret Internacional, Dret dels negocis, Propietat Industrial i Intel·lectual, Fiscal, Mediació, Societat de la Informació, Medi Ambient, Concursal...

El programa de Màsters ICAB té la vocació de ser el referent en la formació especialitzada dels Llicenciats o Graduats en Dret, per això compta amb un equip de professors i col·laboradors ampli i plural. A més, per facilitar l'aprenentatge, els grups són reduïts (màxim de

25-30 alumnes) i es facilita una sala exclusiva d'estudi a la Biblioteca del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona per als alumnes.

El curs 2017- 2018 es fan els següents màsters ICAB: Màster en Propietat Intel·lectual i Industrial; Màster en Advocacia Penal; Màster en Dret dels Negocis; Màster en Mediació; Màster en Dret de Família i Successions; Màster en Dret Fiscal; Màster en Dret de la Societat de la Informació - Especialització en dret digital i en auditories en protecció de dades i entorns tecnològics; Màster en Dret Laboral i Recursos Humans; Màster en Dret i gestió de l'Esport - Assessorament jurídic de l'esport, la seva gestió i procediments d'actuació en les entitats i en les competicions esportives; Màster en Compliance. A través de www.icab.cat podeu consultar el programa detallat des cada màster! Dona un plus al teu CV i apunta't als Màsters d'Especialització Jurídica del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona!

VOLS EXERCIR COM A ADVOCAT/DA? COMENÇA PER L'EPJ

L'Escola de Pràctica Jurídica (EPJ) del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona és la formació pràctica idònia per iniciar-se en l'advocacia, ja que les Facultats de Dret estan orientades a la formació de juristes en general i no tenen en compte les peculiaritats de la professió d'advocat.

L'experiència acumulada per l'Escola de Pràctica Jurídica, des de fa 50 anys, demostra que la millor metodologia formativa és aquella que posa l'advocat en contacte amb la realitat professional a través de simulacions i de casos reals.

METODOLOGIA I PRÀCTIQUES

Els lletrats treballen sobre supòsits reals, intervenen en simulacions de judicis a les aules, poden fer voluntàriament pràctiques en despatxos i es traslladen a l'Escola Judicial, on intervenen defensant casos davant jutges.

A més, es fan visites a institucions públiques i privades (Registres, Notaries, Comissaries, Centres Penitenciaris, Jutjats de Guàrdia, 1a Instància i Audiència Provincial, Institut Nacional de Toxicologia, Escola de Policia i Servei d'Orientació Jurídica). Els alumnes es podran especialitzar en dues de les sis branques del dret (administratiu, civil, penal, família, laboral i mercantil) o en una, en funció de la modalitat triada.

INSCRIPCIONS OBERTES

S'ofereixen dues edicions del Postgrau en pràctica jurídica. La primera es realitza d'octubre de 2017 a juny de 2018 i la segona de gener de 2018 a novembre de 2018. Per facilitar la seva realització, també s'ofereixen dos horaris: Tarda (de 16 a 18.30h de dilluns a dijous) i Nit (de 18.30 a 21h de dilluns a dijous).

SESSIÓ INFORMATIVA

Es farà una sessió informativa el 20 de setembre de 2017, a les 19h, a l'Aula 2 del Centre de Formació. Es demana confirmació a escola@icab.cat

MENJA'T EL MÓN AMB LA FORMACIÓ D'IDIOMES DE L'ICAB

El Col·legi de l'Advocacia de Barcelona ofereix una àmplia oferta formativa en cursos d'idiomes dirigits tant a col·legiats i col·legiades, a les empreses o entitats i a tots els interessats que vulguin aprendre una nova llengua.

La formació s'ofereix durant tot l'any, en un format que s'adapta a les necessitats de cada alumne: cursos anuals, cursos intensius, personalitzats, etc.

A més del clàssic curs d'anglès general, també s'ofereixen -d'aquest idioma- classes de conversa per telèfon, un curs específic "anglès per a negocis", un curs per preparar la prova "First Certificate", anglès per a teenagers i anglès jurídic.

En Francès s'ofereix el curs de francès genèric, jurídic i per telèfon.

L'extensa oferta formativa es completa amb els cursos genèrics de rus, alemany, portuguès, italià i xinès.

Menja't el món amb la formació d'idiomes de l'ICAB. Consulta tota la programació a www.icab.cat

ESTRATÈGIES PER FER RENDIBLE EL DESPATX

El Col·legi de l'Advocacia de Barcelona, a través de la Comissió de Perspectives Socioprofessionals, organitza del 17 d'octubre al 28 de novembre de 2017 un curs que té com a objectiu donar les pautes necessàries per fer rendible un despatx d'advocats i dirigir-lo amb èxit.

Sota el títol 'Com fer rendible un despatx d'advocats', es donarà a conèixer la definició del model de negoci, l'organització econòmica del despatx, la digitalització, la gestió del talent i la creació d'equip, l'estratègia de màrqueting, comunicació i comercialització.

El curs compta amb ponents de primer nivell i les classes es desenvoluparan en horari de 19 a 21h. Podeu consultar el programa complet a www.icab.cat

L'EXERCICI DE L'ADVOCACIA A TRAVÉS DE LA COOPERATIVA

El proper 28 de setembre de 2017, en el marc del programa Aracoop, se celebrarà al Col·legi de l'Advocacia de Barcelona de 9:30 a 12:30 h una jornada sobre l'exercici de l'advocacia a través de la cooperativa: cooperatives de treball, cooperatives de serveis i cooperatives professionals.

S'hi abordaran, entre d'altres, els següents temes:

La cooperativa, els principis cooperatius avui, tipus de cooperatives i exercici professional.

L'exercici expert de l'advocacia des de la vessant de l'economia social. Coneixements dels professionals del dret des d'una cooperativa.

Experiències de transformació: Experiència de transformació de societat limitada a cooperativa de serveis de professionals. Experiència de transformació a cooperatives de treball i serveis.

MÉS DE 80 CONFERÈNCIES EN EL II CONGRÉS DE L'ADVOCACIA DE BARCELONA

El segon congrés de l'Advocacia de Barcelona, celebrat els dies 22 i 23 de juny, va ser de nou un èxit. Va comptar amb més de 3.500 inscripcions a les més de 80 activitats formatives gratuïtes organitzades per l'ICAB sobre totes les branques del dret (civil, família, penal, fiscal i tributari, internacional, mercantil, laboral, administratiu, mediació, arbitratge i noves tecnologies), que es van realitzar en dues jornades.

Oriol Rusca va inaugurar el congrés i va actuar com a moderador de la primera conferència, que va versar sobre "Corrupció i delictes econòmics. L'equilibri entre la presumpció d'innocència i el dret a la informació". Aquesta la van impartir el diputat sortint de la Junta de Govern de l'ICAB, Jorge Navarro i l'advocat Cristóbal Martell.

Els temes de les conferències ofertes eren de plena actualitat i sobre totes les àrees del dret. Cal destacar temes com: "maternitat subrogada"; "la recuperació dels habitatges ocupats i la necessitat de reformar la LEC"; "el risc reputacional i les xarxes socials"; "El dret a l'oblit" o les "activitats judicials davant les hipoteques multidivisa", per citar alguns exemples.

De les més de 80 conferències impartides, 7 van formar part de les més de 100 sessions formatives que va organitzar l'Associació Intercol·legial en el marc del Congrés de les professions (www.congresdelesprofessions.cat), que es va realitzar del 30 de maig al 4 de juliol.

L'ICAB vol destacar i felicitar als advocats, jutges, magistrats i professors universitaris experts en les diferents àrees del dret que han impartit les conferències, així com l'alta participació d'advocats i advocades al 2n Congrés de l'Advocacia de Barcelona, ja que sense ells aquest Congrés no ha hagués pogut ser de nou un èxit.

LA INTERCOL·LEGIAL RECLAMA DEFINIR UN MARC REGULADOR DE L'EXERCICI PROFESSIONAL

L'Associació Intercol·legial, que representa a més de 100 Col·legis de Catalunya, van reclamar la necessitat de "definir un millor marc regulador" de l'exercici professional que faciliti les condicions per a la prestació de serveis de qualitat "en entorns professional i econòmicament dignes" i van denunciar la "creixent dificultat" del marc legislatiu i normatiu, la "complexitat dels processos administratius" i "l'actual model econòmic, "allunyat de la prestació de serveis professionals, personalitzats per ciutadans i empreses".

Els Col·legis professionals també van coincidir en expressar el seu compromís amb la necessitat de prestar serveis de gran qualitat, adaptats a les necessitats de les empreses i els ciutadans, i apostar per la formació contínua i en mostrar un respecte "estricte i precís" de l'ètica i les normes professional i deontològiques.

Aquestes van ser les conclusions del I Congrés de les Professions, que va tenir lloc el passat 4 de juliol, i en el transcurs del qual més de 2.000 col·legiats van participar en les prop de 100 activitats organitzades.

A l'acte de cloenda, celebrat al Museu Marítim de Barcelona, van assistir el ministre de Justícia, Rafael Catalá, el conseller de Justícia, Carles Mundó, la presidenta de la Diputació de Barcelona, Mercè Conesa, el quart tinent d'alcalde de l'Ajuntament de Barcelona, Jaume Assens, els degans/es i presidents/es dels més de 100 Col·legis membres de la Intercol·legial, entre ells el degà Oriol Rusca Maria Eugènia Gay, entre altres autoritats.

15È ANIVERSARI DE LA CPDA

La Comissió de Protecció dels Drets dels Animals (CPDA) del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona va celebrar el 15 de juny el seu 15è aniversari realitzant una jornada formativa amb el lema "Compromesos per seguir avançant" per donar a conèixer el treball realitzat al llarg d'aquest període en defensa de la protecció i reconeixement dels drets dels animals.

En el marc d'aquesta jornada, la Comissió de Protecció dels Drets dels Animals va afirmar que cal consolidar el debat social sobre la necessitat de defensar els animals, a través de més reformes legals que respectin les necessitats del benestar d'aquests éssers vius i eradicar els abusos i les pràctiques cruels vers aquests.

En el marc d'aquest acte commemoratiu, la CPDA va lliurar un premi al conseller de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat, Josep Rull, en reconeixement a la tasca en defensa dels drets dels animals.

D'esquerra a dreta: la diputada sortint responsable de la CPDA, Esther Palmés, la vicedegana sortint Rosa Ma. Barberà, i la presidenta de la CPDA, Magda Oranich.

DADES SOBRE DEONTOLOGIA, HONORARIS, TORN D'OFICI, ESTRANGERIA I REGISTRES

Us presentem un nou document relacionat amb les funcions públiques de l'ICAB, amb dades i criteris que poden ser d'interès dels Departaments de Deontologia, Honoraris, Torn d'Ofici, Estrangeria i Registres de l'ICAB, i que en aquest número giren sobre el II Congrés de l'Advocacia de Barcelona i l'aposta que el mateix implica quant a la formació dels advocats i advocades de l'ICAB.

1.- REGISTRES COL·LEGIALS II CONGRÉS DE L'ADVOCACIA DE BARCELONA: DADES

- 81 conferències en dos dies de Congrés.
- 7 espais per la reflexió conjunta sobre temes de funció pública col·legial.
- 17,68% de increment de participants respecte de l'any anterior.
- 8,6 valoració dels participants.

APUNT DEL TRIMESTRE: LA FORMACIÓ CONTINUADA DE L'ADVOCACIA

En el marc del II Congrés de l'Advocacia de Barcelona, una de les ponències projectades amb la idea de posar en comú l'opinió de l'advocacia sobre la necessitat o no de la formació continuada, va tenir com a ponent a l'Alberto Varona, magistrat que actualment presta serveis a l'Escola Judicial com a professor de les àrees penal i processal penal.

L'exposició del ponent va girar sobre l'obligatorietat de la formació continuada plantejant quatre interrogants que va anar resolent a mesura que avançava la seva exposició:

1.- Ha de ser obligatòria la formació continuada?

2.- Aquesta obligatorietat ha d'afectar a la totalitat de l'advocacia o únicament a determinats grups, com poden ser els advocats adscrits al Torn d'Ofici?

3.- La formació obligatòria ha de ser gratuïta pel professional?

4.- Aquesta obligatorietat de la formació continuada s'hauria de predicar de tots els operadors jurídics?

Les reflexions del ponent van anar en la línia de defensar la resposta positiva respecte de tots i cadascú d'aquests interrogants.

En aquest sentit, el ponent va fonamentar la seva intervenció en:

- La importància que el dret a la defensa que representa l'advocacia té per l'estat democràtic i de Dret,
- La perspectiva que el Dret de Consum ha donat a les relacions entre professionals i ciutadans,

Malgrat que a l'actual normativa la formació continuada s'apunta com un deure ètic del professional o com un deure dels col·legis d'advocats de promoure la formació (art. 43 de l'Estatut de l'Advocacia, entre d'altres), el ponent va manifestar la conveniència de la necessitat d'un pronunciament en el sentit de fer de la formació continuada una obligació de l'advocat, com ja ho és en molts països del nostre entorn.

Continuà la ponència indicant que aquesta formació continuada no hauria de ser predicable de part del col·lectiu, sinó de la totalitat, en tant que no només una part de l'advocacia exerceix el dret a la defensa, i que hauria de ser desenvolupada mitjançant l'establiment dels mínims formatius a assolir.

Pel que fa a com es podria organitzar aquesta hipotètica formació continuada obligatòria, el ponent va defensar la gratuïtat d'aquests mínims formatius, encara que conscient que aquest desideratium segur que plantejaria problemes pressupostaris per a les institucions.

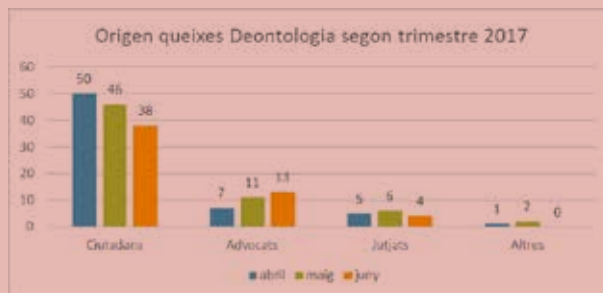
Finalment, va defensar que aquesta obligació de la formació continuada que feia recaure, en la importància del dret a la defensa respecte de l'advocacia, també era predicable dels altres professionals implicats en el sistema de justícia, en tant que la ciutadania té dret a la justícia i aquesta ha de ser de qualitat.

En definitiva, un nou repte per l'advocacia, si tenim en compte les moltes, variades i importants reformes legislatives.

2. DEONTOLOGIA

Al llarg del primer semestre del 2017, 400 han estat les queixes que han estat presentades davant del Departament de Deontologia, de les quals 210 corresponen al primer trimestre i 190, al segon trimestre de l'any.

Pel que fa a l'origen de les queixes que Deontologia ha rebut aquest segon trimestre del 2017, el 70,5% procedeixen de ciutadans.

APUNT DEL TRIMESTRE: LA CONFIDENCIALITAT DE LES CONVERS- ES I NEGOCIACIONS ENTRE ADVOCATS

En el marc del II CONGRÉS DE L'ADVOACACIA DE BARCELONA, va tenir lloc, el divendres 23 de juny de 2017, l'acte que tenia per títol "LA CONFIDENCIALITAT DE LES COMUNICACIONS DELS ADVOCATS", en el que van participar, com a ponents, els professors, Cristóbal Martell i Juan Antonio Andino.

L'acte va començar per l'exposició del company Martell, centrant la seva intervenció en el concepte i naturalesa del secret professional, al que identificava amb el deure de sigil, estructurat com a deure, malgrat constituir també un dret dels advocats relacionat amb la seva independència, deure de sigil que era conseqüència del principi constitucional (art.9è de la CE) de seguretat jurídica.

Al seu parer no existia cap tipus de debat real sobre la naturalesa i extensió del secret professional (fals dilema), analitzant el concepte legal definit a l'article 542.3 de la LOPJ, obeint el debat sobre l'abast del secret a interessos del poder legislatiu de limitar en determinades àrees de l'ordenament jurídic (prevenció blanqueig, terrorisme...), els efectes del secret (secret és el que es vol excloure del coneixement), entenent que les excepcions al secret augmenten el convenciment de la gestió del concepte per part dels Tribunals,

al que assimilen, majoritàriament, amb un privilegi de la professió.

Els Tribunals, de forma errònia, va exposar, en situar el secret en la esfera del privilegi de l'advocat, situaven el conflicte entre la defensa del dret a la prova (CE) i la infracció professional (norma de rang inferior), sense tenir en compte la remissió a un altre principi jurídic constitucional, com era el de la seguretat jurídica.

Acte seguit va intervenir el doctor Andino, qui va fer una exposició centrada en l'actuació dels advocats davant el procés, necessàriament sostinguda per les obligacions de la relació contractual (majoritàriament definida com d'arrendament de serveis pels Tribunals), aportant nombrosa cita de jurisprudència, entre les que destacaven la STS 06/10/1989, i la STS (FJ 3º), i 23/02/2017 (FJ 3r), i centrada, posteriorment, en la estructura a la LEC de les definicions de la prova il·legal, la prova il·lícita, per la seva obtenció per conductes il·lícites, i la bona fe processal, aportant nombroses cites de la jurisprudència, també, entre les que destacaven les sentències STS 29-03-2007 (FJ 2n), i STS 06-02-2013 (FJ 2n), o les STC 110/1984 i 6/1988.

El doctor Andino va afirmar, en la mateixa línia crítica del professor Martell, la fragilitat en la seva justificació del debat promogut entre classificar com a única prova que ha de ser expulsada del procés la que vulneri drets fonamentals (art. 11.1 de la LOPJ), en funció de l'especial protecció del dret a la prova de l'article 24 CE, i classificar com a prova no admissible, en altres supòsits, la que vulnerava normes de la pròpia LEC, processals, però no la que, en la seva obtenció, vulnerava altres regulacions d'inferir rang a la CE, com la normativa deontològica, aportant un exemple clarificador, quan explicava que un Tribunal pot denegar una prova documental, lícitament obtinguda, per ser de data anterior a la presentació d'una demanda (prohibició processal), però admetre documentació qualificada de confidencial (secret entre advocats), obtinguda de forma il·lícita.

3. HONORARIS

Dades de l'activitat del departament d'honoraris durant el segon trimestre de l'any 2017:

- Informes emesos: 283
- Minutades aprovades: 53,71%
- Minutades reduïdes: 46,29%

APUNT DEL TRIMESTRE: LLIBERTAT DE PACTES EN MATÈRIA D'HONORARIS

Dins de les conferències que es van fer durant el Congrés de l'Advocacia de Barcelona, celebrat els dies 22 i 23 de juny d'aquest any, els companys Immaculada Barral Viñals i Carles Garcia Roqueta ens van oferir una que tenia per objecte tractar i incidir sobre el principi de la llibertat de pacte entre advocat i client en matèria d'honoraris professionals i les seves limitacions, entre les quals tenen una especial importància les derivades de la condició del client com a consumidor i quan aquest tingui aquesta consideració d'acord amb la normativa en matèria de defensa de consumidors i usuaris, com ara la Llei 22/2010, de 20 de juliol, del Codi de Consum de Catalunya o el RDL 1/2007, del Text Refós de la Llei General de Defensa de Consumidors i Usuaris. Així, els ponents van fer una exposició de la normativa que regula la llibertat de pacte i quines són les obligacions de l'advocat de caràcter general i aquelles derivades de la normativa en matèria de consumidors i usuaris, fent menció especial al Codi de Consum de Catalunya i l'obligació d'informació al client-consumidor sobre els seus honoraris professionals, que en cap cas podran tenir la consideració d'abusius, recollint tota la informació que s'ha de facilitar al client en un pressupost o full d'encàrrec convenientment signat. A més, aquest pressupost hauria de tenir un contingut mínim, com ara les dades del prestador del servei que permetin la seva identificació i localització; el treball objecte de contractació; les despeses que es generaren durant l'encàrrec professional, incloent els honoraris d'altres professionals que puguin intervenir i fins i tot, l'import de les possibles costes i evidentment, els honoraris pactats.

També van exposar tot allò relatiu a l'aplicació dels criteris orientadors en matèria d'honoraris professionals quant a la seva aplicació supletòria respecte al pacte formalitzat entre advocat i client i sempre com a mecanisme o eina dels col·legis d'advocats per poder emetre, a requeriment judicial i exclusivament en incidents d'impugnació de taxació de costes o jura de comptes, l'informe preceptiu i no vinculat establert per l'article 246 LEC. Però en cap cas aquests criteris poden substituir al pacte d'honoraris ni establir-se la seva aplicació mitjançant la remissió en bloc fixada en el full d'encàrrec, atès que això suposaria l'incompliment per part de l'advocat

del deure d'informació al client-consumidor sobre els seus honoraris o, com a mínim, aquesta circumstància de manca d'informació podria constituir una excepció plantejada en una reclamació judicial d'honoraris instada per part del lletrat envers el seu client al·legant, per exemple, un vici en el consentiment, la manca dels elements essencials del contracte i en qualsevol cas, incompliment de les obligacions del lletrat com a prestador de serveis jurídics en relació al client-consumidor.

4. TORN D'OFICI I ASSISTÈNCIA AL DETINGUT

Dades del Torn d'Ofici en el primer semestre del 2017:

- 28.644 designes efectuades.
- 25.742 telefonemes per assistència al detingut.
- 106.370 trucades telefòniques entrants i ateses des del Torn d'Ofici.
- 3.407 advocats i advocades d'alta en el Torn d'Ofici a 30 de juny de 2017.
- 12.759.467,75.- euros facturats entre l'1 de gener i el 30 de juny al Departament de Justícia per actuacions dels advocats i advocades de l'ICAB.
- 8,04: puntuació que els advocats del Torn d'Ofici de l'ICAB donen al fet de que l'advocat del TOAD contribueix a l'exercici del dret a la defensa.
- 3,76: puntuació que els advocats del Torn d'Ofici de l'ICAB donen a la remuneració rebuda.
- 8,91: puntuació que els ciutadans donen al servei de Torn d'Ofici i Justícia Gratuïta.

APUNT DEL TRIMESTRE: ACCÈS AL TORN D'OFICI, LLIURE ACCÉS VERSUS QUALITAT DEL SERVEI?

La taula de reflexió sobre l'accés al Torn d'Ofici que va tenir lloc en el marc del II Congrés de l'Advocacia de Barcelona ve tenir com a ponent al company Joan Ramon Puig Pellicer. Advocat i Degà del II-lustre Col·legi d'Advocats de Figueres.

Es va abordar la relació entre el lliure accés per part dels Advocats al Servei de Torn d'Ofici i la qualitat que necessàriament s'ha de predicar de la prestació de l'esmentat Servei. El debat bascula, per tant, entre la compatibilitat d'ambdós requeriments i n'extreu conclusions tot analitzant la normativa vigent, la jurisprudència, i els drets i necessitats dels ciutadans.

El Servei Públic del Torn d'Ofici, amb el ciutadà com a eix, és concebut com un servei cabdal que ha de ser de qualitat, com a garantia de l'exercici d'un dels principals Drets Fonamentals que ens atorga la Constitució.

No obstant la importància d'aquest Servei Públic, es constata que la configuració legal de la seva prestació, en allò referent als requisits d'obligat compliment per accedir a la prestació per part dels advocats, ve marcada per la seva brevetat i pel seu caràcter obsolet.

Es detecten carències importants pel que fa a la formació exigible, tant per accedir a la prestació del Servei com per a mantenir-se en el mateix, no requerint-se al nostre Ordenament Jurídic cap avaluació de la capacitat de caràcter periòdic, carència extensible a l'exercici de la professió en general, a diferència de la resta de països de l'entorn comunitari on s'exigeix acreditació anual de l'actualització de coneixements jurídics.

En aquest Sentit, la sentència 413/16, de 29 de gener, dictada per la Sala Tercera del Tribunal Suprem es pronuncia a favor de l'especialització i la formació que garanteixi la qualitat del servei, sent que si bé resol una problemàtica relativa als Procuradors, és extensible a l'Advocacia.

D'altre banda, s'apunten qüestions relatives a la possible mesurabilitat de la qualitat del Servei i s'apunta debat sobre si el control deontològic fora suficient mesura de control de la qualitat del servei o si atesa la major consciència per part del ciutadà dels seus drets com a consumidor caldria adoptar altre tipus de mesures.

LA RENÚNCIA I LA CLÀUSULA DE CONSCIÈNCIA EN L'ÀMBIT DEL TORN D'OFICI

També en el marc del II Congrés de l'Advocacia de Barcelona es va tractar de la renúncia a les designacions en l'àmbit de Torn d'Ofici, reflexió que va anar a

càrrec de la ponent Olga Hernández de Paz, advocada i vocal de la Comissió del Torn d'Ofici de l'ICAB.

En primer lloc, s'ha d'indicar que un cop efectuada la designa del torn d'ofici l'advocat haurà de portar a terme les funcions d'assistència de forma real i efectiva. No obstant això, tal com s'estableix a l'art. 18 del Reglament del Torn d'Ofici i Assistència Jurídica Gratuïta, es preveuen una sèrie de causes taxades en virtut de les quals el lletrat/da designat pot formular renúncia expressa i motivada davant l'ICAB, a fi que la Comissió del Torn d'Ofici pugui acordar una resolució al respecte.

Entre les diferents causes de renúncia previstes, trobem la renúncia per clàusula de consciència degudament raonada, a l'àmbit penal, regulada concretament a l'Art. 18.4 d) del Reglament del Servei de Defensa d'Ofici i Assistència Jurídica Gratuïta de l'ICAB.

Així mateix, l'art. 31.2 de la Llei 1/86, de 10 de gener, d'Assistència Jurídica Gratuïta, regulador de les obligacions professionals, en el seu segon i tercer paràgraf preveu que "sólo en el orden penal podrán los abogados designados excusarse de la defensa. Para ello deberá concurrir un motivo personal y justo, que será apreciado por los Decanos de los Colegios. La excusa deberá formularse en el plazo de tres días desde la notificación de la designación y resolverse en el plazo de cinco días desde su presentación."

És important destacar que no s'ha de confondre la renúncia per clàusula de consciència amb el supòsit de renúncia per trencament de la relació de confiança regulat a l'Art. 18.2 f) del Reglament del TOAD, segons el qual es preveu la possibilitat de canvi d'advocat quan concorri incompatibilitat amb l'assumpte o en la defensa de l'assumpte per haver-se trencat la relació de confiança entre l'advocat i el ciutadà, que comporti la impossibilitat de la defensa, circumstància que ha de quedar degudament acreditada.

En aquests dos supòsits taxats de renúncia ens trobem davant situacions diferents. Per una banda, la renúncia per trencament de la relació de confiança es basa en un conflicte de caràcter personal entre el lletrat i el client, existint una manca d'enteniment i de confiança entre ambdues parts que haurà de quedar suficientment acreditada perquè la Comissió

del Torn d'Ofici pugi acceptar la mateixa i procedir al canvi d'advocat. D'altra banda, en canvi, a la renúncia per clàusula de consciència estem parlant de la excusa en la defensa del client designat per motius ètics.

En relació a renúncia per clàusula de consciència, podem dir que no existeix una postura unànime respecte a la acceptació o la denegació de la mateixa.

Per una banda, ens trobem la postura contrària a la seva acceptació, segons la qual un cop s'ha efectuat la designació pel Servei del TOAD i el lletrat/da, havent acceptat l'encàrrec, hagi tingut accés a l'atestat, no s'hauria d'admetre la renúncia per clàusula de consciència, atès que -si fos el cas- s'hauria de plantejar per part del professional des del moment de l'assignació de l'assumpte, i no quan ha pogut accedir a la informació que obra als autos.

Així mateix, l'advocat no té perquè compartir els principis i els fets que se li imputen al client, havent de vetllar pel compliment del principi de presumpció d'innocència, motiu pel qual es considera que en el moment en què el lletrat/da formula renúncia per clàusula de consciència un cop ja ha accedit a la informació que obra a l'atestat, està pressuposant que el client és culpable.

D'altra banda, ens trobem la postura que defensa l'acceptació de la renúncia per clàusula de consciència, segons la qual s'entén que un cop valorats els motius i circumstàncies exposades en cada cas concret, s'haurà d'acordar de conformitat i procedir al canvi d'advocat plantejat a fi de garantir la millor defensa possible del client i evitar la seva indefensió. En aquest sentit, destacar l'art. 7 de la Directiva 2016/2019, relativa a l'assistència jurídica gratuïta als sospitosos i acusats en processos penals i les persones en recerca en virtut d'un procediment d'ordre europea de detenció, que haurà de ser transposada el 25 de maig de 2019, el qual preveu el dret a sol·licitar la substitució del lletrat designat per causes excepcionals.

Segons els defensors de l'acceptació de la renúncia per clàusula de consciència, en aquells casos en què l'advocat sol·licita un canvi de lletrat al·legant la impossibilitat d'assumir la defensa del client assignat per motius ètics i exposa de manera

raonada els motius concrets en els quals es basa la mateixa, és procedent efectuar el canvi de professional a fi de garantir el dret de defensa del justiciable, per la qual cosa no té sentit mantenir de forma obligatòria al lletrat que renuncia per clàusula de consciència en un encàrrec professional en el que el propi advocat és conscient que per motius ètics no podrà defensar al client amb totes les garanties i així ho manifesta.

En qualsevol dels casos, és la Comissió del Torn d'Ofici qui té la competència per valorar la concurrència de qualsevol causa de renúncia al·legada formalment pel lletrat designat pel Servei de Defensa d'Ofici, havent de dictar resolució motivada respecte a l'acceptació o denegació de la mateixa.

5. SERVEIS D'ORIENTACIÓ JURÍDICA I TRAMITACIÓ DE JUSTÍCIA GRATUÏTA

Dades del semestre:

- 68 Punts d'orientació jurídica en el territori.
- 26.745 consultes de ciutadans en el semestre.
- 21.770 expedients pel reconeixement de justícia gratuïta tramitats per l'ICAB a petició del ciutadà.
- 34.180 expedients pel reconeixement del dret a la justícia gratuïta a l'àmbit penal.
- 8,5: Puntuació que el ciutadà dona a la informació facilitada pel SOJ.
- 8,58: Puntuació que el ciutadà dona a la facilitat en la tramitació de l'expedient pel reconeixement del dret.
- 8,91: Puntuació que el ciutadà dona a l'atenció rebuda a l'àmbit de Torn d'Ofici.

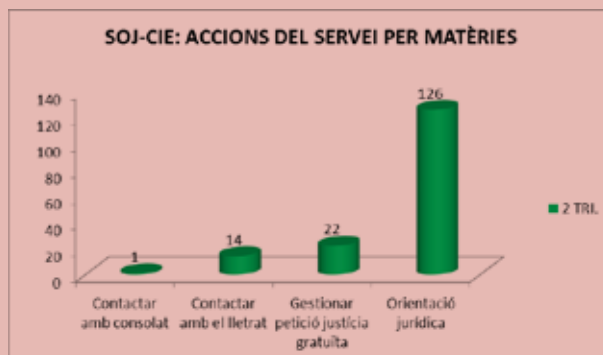
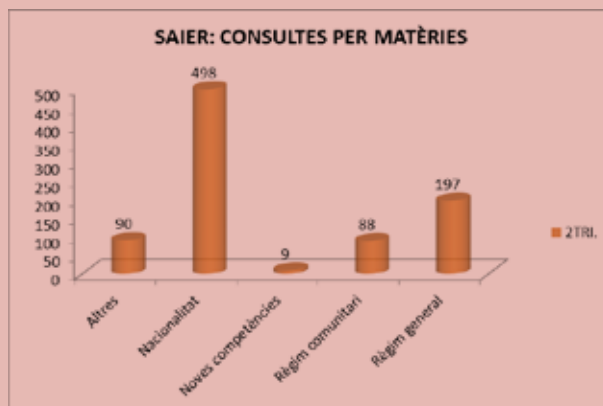
APUNT DEL TRIMESTRE: EFECTES DEL CANVI D'ADVOCAT PER ADVOCAT DE LLIURE ELECCIÓ

El company Miquel Puiggalí va ser el ponent en la taula de reflexió sobre el canvi d'advocat de torn

d'ofici per advocat de lliure elecció, supòsit en què s'entendrà que el ciutadà renuncia als beneficis reconeguts de justícia gratuïta.

Aquesta renúncia comporta l'obligació del client de fer front als honoraris de l'advocat inicialment designat per a la seva defensa, i la seva obligació de retornar les quantitats rebudes des del Torn d'Ofici, en el moment en que es faci efectiu aquell dret al cobrament dels seus honoraris.

Durant la ponència s'analitzen els canvis d'advocat fent ús del que disposa l'art. 27 (renúncia d'honoraris) i l'art. 28 (possibilitat de sol·licitar justícia gratuïta amb renúncia a la designació d'advocat del torn d'ofici) de la Llei 1/96, d'assistència jurídica gratuïta, i la conveniència que l'ús dels dos preceptes es clarifiqui mitjançant l'establiment de criteris generals, per tal d'evitar possibles situacions que no es corresponen amb la finalitat prevista a la norma, especialment quan es dona en el moment del canvi d'advocat.

6. ESTRANGERIA SERVEI D'ATENCIÓ A L'ESTRANGER, IMMIGRANT I REFUGIAT (SAIER)

Durant el segon trimestre de 2017, al Servei d'Atenció a l'Estranger, Immigrant i Refugiat, que l'ICAB presta amb l'Ajuntament de Barcelona i altres institucions, han estat ateses un total de 882 consultes. Al SOJ CIE les consultes ateses han estat 163.

APUNT DEL TRIMESTRE: L'ADMINISTRACIÓ ELECTRÒNICA EN L'ÀMBIT DE L'ESTRANGERIA

En el marc del II Congrés de l'Advocacia de Barcelona, celebrat els dies 22 i 23 de juny, David Asunción, cap de servei de l'Oficina d'Estrangeria de Barcelona, va parlar sobre l'administració electrònica en l'àmbit de l'estrangeria. De la seva intervenció destaquem la informació següent:

El Punt d'Accés Comú de l'Administració General de l'Estat és el lloc d'entrada comú a la tramitació electrònica a l'àmbit de l'estrangeria. Des d'aquest Punt l'administrat és dirigit a la seu electrònica corresponent en funció del tràmit a realitzar. Quan el tràmit no tingui un procediment electrònic normalitzat en la seu electrònica del Departament Ministerial competent, la presentació de la sol·licitud, escrit o documentació es podrà fer en el Registre Electrònic General de cada Administració, o en els registres electrònics d'altres Departaments ministerials, conforme a l'article 16.4 de la Llei 39/2015 del Procediment Comú de les Administracions Públiques.

Els problemes recurrents de la seu electrònica de la Secretaria d'Estat de les Administracions Públiques amb incidència negativa en els drets i interessos dels administrats van ser retrets per la coordinadora de la Comissió d'Estrangeria. Des de la Comissió d'Estrangeria s'han dut a terme diverses accions per trobar una solució a les disfuncions tècniques que dificulten la tramitació telemàtica dels procediments administratius d'estrangeria i a la falta de cites prèvies: la darrera actuació portada a terme ha estat la presentació d'una queixa en la Institució del Defensor del Poble i que ha estat admesa el 3 de juliol de 2017. Podeu trobar-ne més informació en el web de la Comissió d'Estrangeria.

SERVEI DEL MES

L'ICAB ESTRENA MÀSTER EN COMPLIANCE

Davant de la importància creixent de la figura del Legal Compliance, que afecta transversalment totes les àrees del Dret vinculades a la gestió de la persona jurídica, el Col·legi de l'Advocacia de Barcelona ofereix per primer cop el curs 2017-2018, dintre de la seva oferta de Màsters d'Especialització Jurídica, un Màster en Compliance.

L'objectiu principal d'aquesta proposta formativa és que els alumnes adquireixin capacitats per desenvolupar-se professionalment com a experts en Legal Compliance o responsables de compliment normatiu (Compliance Officers) tant en l'àmbit nacional com internacional, i que siguin capaços d'implementar sistemes de gestió basats en els estàndards establerts.

El Màster té com objectiu tractar amb profunditat tres grans blocs de continguts:

1. Pel que fa a les obligacions de Compliance, la Responsabilitat Social Corporativa i ètica empresarial; identificació de riscos i controls en els principals blocs normatius relacionats amb Compliance i Compliance en el Dret Penal espanyol són alguns dels temes que s'hi abordaran.
2. Pel que fa als fonaments del Compliance analitzarem la Història, fonts i fonaments dels sistemes de gestió de Compliance i les principals normes sobre gestió de Compliance; la funció de Compliance, el factor humà i la funció de Compliance.
3. Finalment, un tercer bloc tancarà el Màster desenvolupant de manera totalment pràctica la metodologia necessària per al disseny i implementació d'un sistema de gestió de Compliance conforme als estàndards ISO/UNE i el posterior procés d'auditoria del Compliance, a través d'un cas pràctic desenvolupat mitjançant una eina informàtica específica, en un projecte formatiu totalment innovador i 100% pràctic, al que dedicarem 80 de les 250 hores de durada que té el curs.

L'advocat Francisco Bonatti forma part del comitè científic d'aquest Màster en Compliance que comptarà amb la participació d'advocats, consultors de Compliance, Compliance Officers, Magistrats, Fiscals i membres dels principals organismes reguladors en la matèria.

Per a més informació, programa, preus i inscripció, contacteu amb el Departament de Formació de l'ICAB o visiteu l'enllaç al web www.icab.cat.

MÀSTERS 2017-2018

COMPLIANCE

MASTERS@ICAB.CAT

Objectius del màster

- Adquirir capacitats per desenvolupar-se professionalment com a expert en legal Compliance tant en l'àmbit nacional com internacional, aconseguint un coneixement suficient dels principals estàndards internacionals.
- Adquirir capacitats per dissenyar i implementar sistemes de gestió de Compliance basats en els estàndards internacionalment acceptats.
- Adquirir capacitats per dissenyar i implementar sistemes de gestió de Compliance Penal conformes amb la norma UNE 19601: 2017- Sistemes de Gestió de Compliance Penal. Requeriments.
- Capacitar-se per impartir formació en la matèria.
- Capacitar-se per exercir Funcions de Compliance intern en les organitzacions.

DELICTES D'ODI A TWITTER I FACEBOOK: ELS CASOS DE CASSANDRA VERA I CÉSAR STRAWBERRY

En les línies que segueixen s'analitzarà si els nous arts. 510.3 i 578 CP resulten aplicables als anomenats casos de “ciberodi terrorista” en xarxes socials.

Dr. Víctor Gómez Martín
Professor Titular (Catedràtic acr.) de Dret penal
Universitat de Barcelona

I. DISCURS DE L'ODI PUNIBLE I PUBLICITAT DESPRÉS DE LA LLO 1/2015

En el nou art. 510.3 CP es tipifica un tipus agreujat consistent en la realització d'alguna de les conductes previstes en els apartats anteriors (incitació a l'odi, negació o justificació de delictes o humiliació de víctimes per motius discriminatoris) “a través d'un mitjà de comunicació social, per d'Internet o amb l'ús de tecnologies de la informació, de manera que aquell es fes accessible a un elevat nombre de persones”. Tenint en compte que en alguns apartats de l'art. 510 CP ja s'exigeix que la conducta sigui realitzada “públicament” (1 a, 1 c) o “per qualsevol mitjà d'expressió pública” (2 b), s'ha d'entendre que la publicitat de l'art. 510.3 CP es refereix no a qualsevol mitjà de comunicació pública, sinó exclusivament a sistemes objectivament adequats per arribar a un nombre massiu de persones. En aquesta línia, la referència a “Internet” o “l'ús de tecnologies de la informació” al·ludeix a mitjans com ara webs, blocs, xarxes socials o sistemes tecnològics de comunicació pública similars.

Més dubtosa és, en canvi, la referència a un “mitjà de comunicació social”, que bé podria considerar-se sinònima del terme “públicament” (1 a, 1 c) o l'expressió “per qualsevol mitjà d'expressió pública” (2 b). En qualsevol cas, l'aplicació de l'art. 510.3 CP exigeix que l'ocupació del medi faci “accessible” el fet “a un elevat nombre de persones”. Això succeeix, per exemple amb mitjans de comunicació com ara la televisió, la ràdio o la premsa escrita. Així les coses, i per exclusió, el caràcter necessàriament “públic” de les conductes previstes en

l'art. 510.1 a) i c) i art. 510.2 b) CP s'ha de referir únicament a aquells supòsits de comunicació pública a una col·lectivitat però sense l'ús de mitjans de comunicació massiva. Podrien incloure en aquesta categoria casos com, per exemple, ponències, conferències, xerrades o mítings polítics per a un auditori col·lectiu i fins i tot ampli, però no massiu.

En correspondència amb això, a l'art. 510.6 CP es preveu la mesura interdictiva consistent en la possible inutilització o destrucció judicial del material resultant de la comissió del delicte o del mitjà a través del qual el mateix hagi estat comesa. En el cas que es tracti de mitjans tecnològics, el nou precepte permet el bloqueig de l'accés al servei o la seva interrupció, sempre que en el mateix es difonguin els continguts als quals es refereix l'art. 510 CP de manera “exclusiva o preponderant”.

II. DELICTES D'ODI A TWITTER I FACEBOOK: ELS CASOS DE CASSANDRA VERA I CÉSAR STRAWBERRY

De manera paral·lela al que succeeix en l'art. 510 CP, l'art. 578 CP castiga l'enaltiment o justificació del terrorisme i el menyspreu o humiliació de les seves víctimes amb penes de presó d'un a tres anys i multa de dotze a divuit mesos. El paral·lelisme de l'art. 578 CP amb l'art. 510 CP és evident. D'una banda, es tipifiquen conductes d'enaltiment i justificació públics de determinats delictes, en concret de delictes de terrorisme i, en paral·lel, comportaments d'humiliació a les seves víctimes (ap. 1). De

l'altra, es disposa un agreujament de la pena per a aquells supòsits en què la conducta es cometi a través de mitjans de publicitat massiva (ap.2), i en aquest cas és possible la interrupció o el bloqueig del servei (ap. 4). En ambdós preceptes es preveu, a més, un agreujament de la pena quan el comportament resulti objectivament adequat per alterar greument la pau pública o crear un greu sentiment d'inseguretat o por de la societat o part d'ella (ap. 3).

L'art. 578 CP ha estat objecte d'algunes de les més recents resolucions de l'Audiència Nacional, el Tribunal Constitucional i el Tribunal Suprem a propòsit, en particu-

L'ACTUAL JURISPRUDÈNCIA EN MATÈRIA DE CIBERODI ÉS OSCIL·LANT I GENERADORA DE GRAN INSEGURETAT JURÍDICA

lar, de dos casos mediàtics: Cassandra Vera i César Strawberry.

En el primer, la SAN (Sec. 4a) núm. 9/2017, de 29 de març, va condemnar la primera per la publicació a la xarxa social Twitter de tretze acudits sobre l'atemptat a Carrero Blanco, a la pena d'un any de presó i set d'inhabilitació absoluta per la comissió d'un delictes

continuat d'enaltiment del terrorisme amb humiliació de les seves víctimes. Segons la resolució, es tractaria de "missatges d'odi que socaven les bases de la convivència"; "s'atempta contra l'honor" de Carrero Blanco; es "colpeja sentiments de solidaritat de la comunitat"; s'"obliga a la família de la víctima al punyent record de la vivència de l'assassinat d'un familiar" i, finalment, s'acaba per legitimar el terrorisme "com a fórmula de solució dels conflictes socials".

En el segon cas citat, César Muntanya Lehman, conegut artísticament com "César Strawberry", va ser condemnat com a autor d'un delictes continuat d'enaltiment del terrorisme amb humiliació de les seves víctimes a una pena d'un any de presó i sis i mig d'inhabilitació absoluta per la publicació a Facebook de sis acudits de contingut divers relatiu a determinats atemptats terroristes i les seves víctimes, així com a la Casa Reial. En la resolució condemnatòria, la STS 4/2007, el Tribunal Suprem va mantenir intacte el relat de fets provats de la SAN 20/2016, 18-7, en la qual constava que "[n]o s'ha acreditat que César Muntanya Lehman amb aquests missatges busqués defensar els postulats d'una organització terrorista, ni tampoc menysprear o humiliar a les seves víctimes". També s'afirma que resulta irrellevant conèixer

quina va ser la intenció de l'autora dels missatges, i si aquesta va ser, en concret, la de defensar els postulats d'una organització terrorista o la de humiliar a les víctimes del terrorisme. N'hi hauria prou, per tant, amb una voluntat conscient d'estar realitzant actes objectivament enaltidors del terrorisme o humiliants o injuriosos per a les víctimes del terrorisme.

Davant la interpretació de l'art. 578 CP que es troba en aquestes dues resolucions, s'imposa, tal com suggereix un sector de la doctrina (destacadament DOPICO GÓMEZ-ALLER), una relectura constitucional del precepte, en línia amb el sostingut per la decisiva STC 112/2016. D'acord amb aquesta resolució, "[l]a sanció penal de les conductes d'enaltiment del terrorisme sancionades en l'art. 578 (...) suposa una legítima ingerència en l'àmbit de la llibertat d'expressió dels seus autors en la mesura que puguin ser considerades com una manifestació del discurs de l'odi per propiciar o encoratjar, encara que sigui de manera indirecta, una situació de risc per a les persones o drets de tercers o per al mateix sistema de llibertats". Amb aquesta resolució, el Tribunal Constitucional fa extensiu als casos d'enaltiment del terrorisme de l'art. 578 CP, de manera plenament compartible, el criteri assentat al seu moment per la STC 235/2007 per a les conductes de negació i justificació del genocidi previstes en el ja extint art. 607.2 CP, integrat des de la LO 1/2015 en l'actual art. 510 CP. D'acord amb aquest criteri, la conducta, per ser típicament rellevant, hauria de representar un "perill cert de generar un clima de violència i hostilitat que pugui concretar-se en actes específics de discriminació".

Aquest criteri sembla haver estat acollit recentment per la STS 378/2017, de 25 de maig. Per a aquesta sentència només és constitucional la sanció penal si aquella negació i justificació opera com incitació, encara que indirecta, a la seva comissió, i hauria de produir-se objectivament "una situació de risc per a les persones o drets de tercers o per al mateix sistema de llibertats" abastada pel dol de l'autor.

III. CONCLUSIÓ

En nom del dret fonamental a la llibertat d'expressió i la seva extraordinària rellevància com a pilar fonamental d'un Estat democràtic, és d'esperar, que la línia jurisprudencial recentment iniciada per la STS 378/2017, que fa extensiva l'exigència de l'esmentat element d' idoneïtat objectiva de la conducta per posar en perill la seguretat col·lectiva tant a l'art. 510 CP com a l'art. 578 CP, gaudeixi de llarga vida. \square

EL REGLAMENT GENERAL DE PROTECCIÓ DE DADES: GOVERNANÇA DE LA INFORMACIÓ AMB UN ENFOCAMENT DE RISC

El Consell de Garanties Estatutàries és un òrgan de control consultiu de les disposicions de Generalitat i de l'Estat. No disposa de poder jurisdiccional, però exerceix una funció interpretativa sobre la Constitució i l'Estatut anàloga al Tribunal Constitucional.

M. Àngels Barbarà i Fondevila
Directora
Autoritat Catalana de Protecció de Dades

El Reglament general de protecció de dades (RGPD), que va entrar en vigor el 24 de maig de 2016 però que no serà de compliment obligat fins al 25 de maig de 2018, suposa un canvi substancial en la manera de complir amb la normativa de protecció de dades personals.

Amb el nou Reglament, els principis tradicionals de protecció de dades no varien substancialment, ja que continuen vigents els principis de licitud, lleialtat, transparència, limitació de la finalitat, minimització de dades, exactitud o seguretat, però se n'introdueix un de nou: el principi de responsabilitat proactiva (accountability), que també podem identificar com a responsabilitat demostrable. Aquest principi canvia la forma en què les entitats han d'assumir el compliment de la norma: ja no es tracta només de complir una obligació legal, sinó que les entitats han d'assumir un compromís actiu amb la garantia dels drets i llibertats de les persones. Les entitats, públiques i privades, es converteixen en gestors actius del compliment de les obligacions regulades al RGPD: les han de complir, i han d'estar en disposició de demostrar que les compleixen. La privacitat s'ha d'integrar en les organitzacions de forma ordinària, és a dir que es converteix en una responsabilitat corporativa.

El RGPD ens situa davant d'un nou marc jurídic que ha de permetre que les empreses i administracions puguin "governar", amb una perspectiva integral, la informació personal que tracten, incorporant-hi innovació, desenvolupament empresarial i institucional i garantia dels drets de les persones. I aquesta governança de la informació s'ha de fer amb un enfocament de risc.

EL REGLAMENT FA UN ÈMFASI ESPECIAL EN LA SEGURETAT DELS TRACTAMENTS, I OBLIGA A TENIR EN COMPTE ELS RISCOS DE DESTRUCCIÓ, PÈRDUA O ALTERACIÓ DE DADES PERSONALS

seva realitat. Així, segons la naturalesa, abast, context i, també, les tecnologies que utilitzen per tractar les

En la cerca de flexibilitat per a les entitats i, alhora, màxima garantia dels drets, el Reglament ha buscat una fórmula perquè les entitats compleixin les obligacions a partir d'una anàlisi de la

dades personals, caldrà fer les actuacions oportunes i implantar les mesures adequades per garantir els drets i les llibertats de les persones afectades pel tractament. És a dir, avaluar i mitigar els riscos reals existents per a les persones. És a partir d'aquesta anàlisi que es poden determinar les obligacions concretes que cal complir, i de quina manera s'han de complir, per tal que siguin realment efectives d'acord amb la idiosincràsia de cada entitat.

La gestió dels riscos relacionats amb les operacions de tractament subjectes al Reglament implica que totes les decisions relacionades amb el tractament de les dades de caràcter personal, i no només les vinculades a la seguretat dels tractaments, s'han de fonamentar en la gestió dels riscos.

Es tracta d'incorporar la protecció de dades des del disseny i per defecte, com a element essencial de les organitzacions. I una de les mesures tradicionals que integra la protecció de dades des del disseny, i que s'encaixa dins de l'enfocament de risc, són les avaluacions d'impacte sobre la protecció de dades (AIPD). Aquestes avaluacions es regulen a l'article 35 de l'RGPD i les ha de portar a terme el responsable del tractament, amb el

suport i la col·laboració de l'encarregat del tractament i del delegat de protecció de dades, si escau. D'altra banda, també pot caldre que hi intervinguin diversos perfils, interns o externs a l'organització, com poden ser unitats o àrees de negoci específiques, experts independents, responsables de seguretat, àrees de tecnologies de la informació i, fins i tot, els col·lectius afectats per les operacions de tractament.

Les AIPD s'han de fer quan és probable que un tipus de tractament comporti un alt risc per als drets i les llibertats de les persones físiques. En particular, el legislador europeu indica que és obligatòria en els casos següents: quan es fa una avaluació sistemàtica i exhaustiva d'aspectes personals de les persones, basada en un tractament automatitzat, i a partir de la qual es prenen decisions que produeixen efectes jurídics o que les afecten significativament; quan es tracten a gran escala categories especials de dades; i quan es fa una observació sistemàtica a gran escala d'una zona d'accés públic.

A més, cal afegir que el responsable del tractament, abans d'iniciar les operacions de tractament, ha de consultar l'autoritat de protecció de dades competent, si

PREU ESPECIAL PER ALS COL·LEGIATS DE L'ICAB

L'ASSOCIACIÓ CATALANA DE PERITS JUDICIALS I FORENSES junt amb l'Associació de Probàtica i Dret Probatori i la Universitat Oberta de Catalunya (UOC) organitzen el CONGRES INTERNACIONAL DE PERITATGE I PROVA PERICIAL al Centre d'Estudis Jurídics i formació especialitzada de Barcelona els dies 23 i 24 de novembre de 2017.

Aquest Congrés Internacional convoca a advocats, procuradors, magistrats, professors universitaris de l'àmbit del Dret, per debatre sobre les últimes novetats jurisprudencials i normatives, així com els aspectes pràctics més problemàtics de la prova pericial i del peritatge forense, com l'estatut jurídic del perit, la dualitat entre perits de designa privada i perits de designa judicial, els darrers avenços en les tècniques de les perícies més sol·licitades davant un tribunal, l'elaboració i la designació de les llistes de perits judicials, entre d'altres.

També s'abordarà l'anàlisi comparat dels diferents models de prova pericial que es donen tant en el civil law com en el common law.

Els ponents del Congrés seran magistrats, advocats en exercici, catedràtics, professors universitaris i perits.

Per veure programa provisional i per inscripcions: www.perits.org

Associació Catalana de Perits Judicials i Forenses
Ar. Diagonal nº 449, 4rt, 08034 Barcelona. Tel. 93 363 53 47 Fax 93 430 84 44
info@perits.org www.perits.org

com a conseqüència del resultat de l'avaluació s'arriba a la conclusió que les operacions de tractament impliquen un alt risc que no es pot mitigar d'acord amb la tecnologia disponible, o bé pels costos o dificultats d'implantar les mesures necessàries per reduir els riscos. I, en tot cas, la documentació relacionada amb les avaluacions d'impacte ha d'estar a disposició de les autoritats de control; no només l'informe final, sinó també el conjunt

TOTES LES DECISIONS RELACIONADES AMB EL TRACTAMENT DE LES DADES DE CARÀCTER PERSONAL, I NO NOMÉS LES VINCULADES A LA SEGURETAT DELS TRACTAMENTS, S'HAN DE FONAMENTAR EN LA GESTIÓ DELS RISCOS

de documents de treball que s'han utilitzat per fer l'avaluació i que fonamenten les decisions preses.

Així, tant en el moment de concretar els tractaments a realitzar com a l'hora de determinar i aplicar els mitjans que s'utilitzaran per tractar les dades, cal tenir presents els principis, els drets i les obligacions que recull la normativa que s'aplica als tractaments que es pretenen dur a terme. En definitiva, s'han de gestionar els riscos detectats.

L'Autoritat Catalana de Protecció de Dades ha

publicat, recentment, una guia per ajudar i orientar les entitats en la manera d'abordar l'execució de les avaluacions d'impacte, segons el que preveuen el RGPD i les darreres directrius del Grup de l'article 29. És una primera versió, que anirem adaptant, però vol contribuir que les organitzacions vagin introduint aquest tema (<http://apdcat.gencat.cat>), ja que l'execució de les AIPD s'ha de basar en una metodologia sistemàtica, per tal que sigui objectiva, repetible, comparable i perquè quedi documentada.

Com ja hem vist, el Reglament és flexible respecte de la forma de complir les obligacions que regula. Per això, sempre que el resultat de l'AIPD compleixi els requisits, els continguts mínims i les finalitats que preveu el RGPD per a les avaluacions, es pot adoptar un mètode desenvolupat per tercers (una autoritat de control, un organisme d'estandardització, un sector empresarial, una associació, etc.) o bé aplicar-n'hi un de propi.

El mètode per executar una AIPD que proposa la guia esmentada s'estructura en diverses fases, entre les

quals destaca la de gestió dels riscos, que té per objecte avaluar-los mitjançant la seva identificació, anàlisi i valoració, i tractar-los perquè en resulti un risc acceptable. L'objectiu és que les dades personals es tractin en les condicions de protecció que preveu el Reglament.

La gestió de riscos és especialment rellevant en el nou paradigma de protecció de les dades que planteja el Reglament, ja que no es refereix exclusivament, ni principalment, als riscos de seguretat o dels sistemes d'informació; l'obligació de fer una avaluació de riscos per a la seguretat de les dades, que es regula a l'article 32 de el RGPD, forma part necessàriament de l'AIPD, però només n'és una part. No hem d'oblidar que les avaluacions d'impacte estan orientades a activitats de tractament que encara estan en fase de disseny, mentre que la gestió dels riscos per a la seguretat de les dades s'ha de fer també respecte de tractaments ja existents, tinguin el nivell de risc que tinguin.

Sempre hi ha un risc inherent al tractament, pel simple fet de dur-lo a terme, de manera que el que persegueix el procés de gestió de riscos és mantenir aquest risc controlat en uns nivells acceptables.

L'avaluació de riscos en l'AIPD es refereix als riscos que els tractaments poden representar per als drets i les llibertats fonamentals, és a dir que cal avaluar fins a quin punt aquests drets i llibertats de les persones es poden vulnerar com a conseqüència del tractament de les seves dades personals.

La manca de mesures de seguretat adequades també pot afectar els drets i les llibertats. El Reglament fa un èmfasi especial en la seguretat dels tractaments, i obliga a tenir en compte els riscos de destrucció, pèrdua o alteració de dades personals (ja sigui accidental o malintencionada), així com la comunicació i l'accés no autoritzats a aquestes dades. Però, tot i que el risc és un aspecte essencial, està poc definit al Reglament, que malgrat donar una sèrie d'exemples de quan es pot considerar que hi ha risc, ens exigirà anar analitzant cada cas que se'ns plantegi.

L'enfocament de risc del Reglament i el principi d'accountability requereixen que les entitats estiguin sempre amatents respecte dels tractaments de dades personals que porten a terme. Però aquesta actitud envers la protecció de dades s'ha de complementar, també, amb una política de màxima transparència respecte d'aquests tractaments, per tal que les persones puguin exercir un control real i efectiu de les seves dades personals.

- ✓ Professorat en exercici.
- ✓ L'alumne pot escollir especialitzar-se en dues de les següents àrees del Dret: civil, penal, laboral, administratiu, mercantil o família.
- ✓ Classes pràctiques.
- ✓ Participació dels alumnes en les simulacions de judicis a l'Escola Judicial de Barcelona.
- ✓ Borsa de pràctiques en despatxos i institucions públiques.

E P J

Escola de
Pràctica
Jurídica

Edició 2017-2018
D'octubre a juny
De gener a novembre
escola@icab.cat

Mallorca 281/283
93 601 12 13 ext. 5334
www.icab.cat

Postgrau ICAB
EDICIÓ 2018 en pràctica jurídica

DELICTE FISCAL I PROCÉS PENAL: CRÒNICA D'UN MAL ENCAIX

Joan Iglesias Capellas
Col·legiat núm. 43.540
Doctor en dret

INTRODUCCIÓ

Des de l'aprovació de la Llei 50/1977, de 14 de novembre (de la que aviat es compliran quaranta anys), les solucions tècniques arbitrades pel legislador espanyol per tractar de coordinar els procediments tributaris amb el procés penal per delictes contra la Hisenda Pública s'han anat succeint una rere l'altre fins a arribar a l'actualitat, sense que puguem afirmar que s'hagi aconseguit consolidar un model estable de relació entre l'administració tributària i la jurisdicció penal.

1A. ETAPA (1977 - 1986).

LA PREFERÈNCIA ADMINISTRATIVA PLENA

Des de l'any 1977 fins l'any 1986, va predominar el que podríem definir com un model de preferència administrativa absoluta (o plena), en virtut del qual l'exercici de l'acció penal per delictes contra la Hisenda Pública requeria la prèvia fermesa de la liquidació tributària.

Es tracta d'un model de separació estricta de les competències dels òrgans de l'administració tributària i de la jurisdicció penal, de successió seqüencial entre els procediments tributaris i el procés penal -sense pràcticament interferències entre ells- i en el qual el principi de non bis in idem queda exclusivament circumscrit a l'exercici de la potestat sancionadora de l'Estat.

El principal avantatge d'aquest primer model era la immediatesa en el cobrament del deute tributari, mentre que

el principal inconvenient era que l'inici del procés penal podia quedar condicionat a la impugnació de la liquidació en la via administrativa, la qual cosa, no només endarreriria l'exercici del ius puniendi, sinó que sovint afavoria la prescripció del delictes.

2A. ETAPA (1986 - 1995).

LA PREFERÈNCIA PENAL RELATIVA

La reacció del legislador davant la pràctica unanimitat de les crítiques doctrinals al model de preferència administrativa va ser optar per la solució contrària. En ocasió de la modificació del Codi Penal, introduïda per la Llei Orgànica 2/1985, de 29 d'abril, s'elimina la necessitat de fermesa de la liquidació administrativa per presentar la denúncia i s'amplia la legitimació activa, homologant, d'aquesta manera, el delictes contra la Hisenda Pública a la resta de delictes públics.

Pel que fa a l'àmbit tributari, es produeix un canvi en la interpretació del principi de no duplicitat de manera que l'inici del procés penal provoca la suspensió dels procediments tributaris (particularment, el procediment inspector) que concorrin directament amb les actuacions judicials en curs. Una vegada el jutge penal s'ha pronunciat sobre l'existència o inexistència del delictes contra la Hisenda Pública, es reprenen els procediments que van quedar suspesos, sense que, en principi, la sentència penal afecti a les potestats de l'administració tributària, més enllà de la subjecció als fets declarats provats que

puguin tenir relació amb el fet imposable subjacent (cosa jutjada material).

L'avantatge d'aquest model respecte l'anterior és que aconseguix anticipar la reacció penal davant les defraudacions fiscals de major gravetat, però l'inconvenient principal és que el cobrament del deute tributari queda condicionat a la conclusió de procés penal i, per tant, posposat en el temps de tal manera que, en el moment d'intentar cobrar, el contribuent sovint ja no tenia bens per respondre.

3A. ETAPA (1995 - 2012). LA PREFERÈNCIA PENAL ABSOLUTA

El model de preferència penal relativa es va reforçar encara més, primer amb la modificació introduïda per la Llei 25/1995 i després amb l'aprovació de la nova Llei 58/2003, de 17 de desembre, General Tributària (LGT). Ambdós textos legislatius estableixen que en el moment en que es trasllada l'expedient al Ministeri Fiscal o es presenta la denúncia davant el jutjat competent, l'administració s'ha d'abstenir de continuar els procediments tributaris sota sanció de nul·litat absoluta. Els procediments d'inspecció i sancionador quedaran suspesos i només es reprendran en cas de devolució de l'expedient, resolució de sobreseïment o sentència absolutòria.

Des d'una perspectiva processal, en aquesta etapa s'introdueix plenament l'aplicació prejudicial de la norma tributària en el procés penal, tenint en compte que la liquidació de la quota defraudada passa a ser competència exclusiva del jutge penal, que determina definitivament l'import del deute tant a l'efecte de valorar si supera o no el límit quantitatiu establert a l'article 305.1 CP, com a l'efecte de fixar la responsabilitat civil de l'autor i també l'import de la multa pecuniària que se li imposa.

Durant aquesta etapa, el desapoderament de les facultats de l'administració tributària arriba a l'extrem de que, en cas de sentència condemnatòria, ja no liquidarà ni recaptarà la quota defraudada, doncs si es produeix l'impagament de la responsabilitat civil (situació molt habitual), la pròpia resolució judicial esdevé el títol executiu i es segueixen les regles de l'execució forçosa de la LEC.

El resultat econòmic d'aquest model va ser tant desastrosos que, per tractar de millorar la gestió del deute, a la disposició addicional desena de la Llei 58/2003 s'estableix que l'administració tributària col·laborarà en l'execució de la sentència penal, procedint a la recaptació de la responsabilitat civil d'acord amb les regles del constrenyiment administratiu.

EL MODEL ACTUAL: LA DOBLE VIA I LA CONCURRÈNCIA D'ACTUACIONS

Davant els inconvenients evidenciats pels dos models de preferència -el primer per diferir la sanció penal, el segon per diferir el pagament de la quota defraudada-, en ocasió de la reforma del Codi Penal (iniciada mitjançant la Llei Orgànica 5/2010, de 22 de juny i culminada per la Llei Orgànica 7/2012, de 27 de desembre), s'implementa un model híbrid que permet que els òrgans de l'administració tributària assumeixin un major protagonisme en cas de delictes contra la Hisenda Pública. De totes maneres, el legislador espanyol no s'atreveix a abandonar completament el model de preferència penal i manté vigent, encara que limitat per determinades situacions, el règim de suspensió dels procediments tributaris subjacents.

El nou procediment desenvolupat en el Títol VI de la Llei General Tributària (introduït per la Llei 34/2015, de 21 de setembre) permet la concurrència entre l'actuació de la jurisdicció penal i la dels òrgans de la administració tributària. Concretament, la inspecció dels tributs recupera la potestat de liquidar el deute tributari, i els òrgans de recaptació veuen considerablement reforçades les seves potestats per reclamar el pagament de la quota tributària amb independència de l'evolució del procés penal. Això sí, s'impedeix l'accés del contribuent a la jurisdicció contenciosa, declarant no impugnables la liquidació vinculada a delictes.

La Llei del pèndol ens ha portat a una situació molt similar a la de l'any 1977, doncs l'administració tributària, en la seva condició de denunciador, pot decidir de manera pràcticament discrecional quin règim jurídic s'aplicarà, no només als procediments tributaris d'inspecció, recaptació i revisió afectats per la denúncia d'un possible delictes contra la Hisenda Pública, sinó el que és més preocupant, quines han de ser les competències del jutge penal en relació a la determinació i al cobrament del deute tributari.

El resultat de tots aquests canvis de model és que, després de quaranta anys, encara no s'ha trobat la manera de conciliar satisfactòriament l'aplicació del ius puniendi tributari, amb les garanties constitucionals del contribuent i les figures de la litispendència, la prejudicialitat i la cosa jutjada en el procés penal. Aquest "mal encaix" entre el delictes fiscal y el procés penal és l'origen de la sensació d'inseguretat jurídica que avui dia experimenten tots aquells que han d'afrontar un procediment de comprovació fiscal que, per l'import de la quota que en pugui resultar, podria fonamentar una denúncia per delictes contra la Hisenda Pública. ¹⁴

LUIS MORENO OCAMPO, EX FISCAL
JEFE DE LA CORTE PENAL INTERNACIONAL

“La Corte Penal Internacional es el “experimento” más moderno en términos de instituciones legales”

Luis Moreno Ocampo (Buenos Aires). Estudió derecho en la Universidad de Buenos Aires (1978). Actuó como fiscal en el juicio a las Juntas Militares argentinas. Ha sido el primer Fiscal Jefe de la Corte Penal Internacional (2003-2012), donde su principal labor fue “construir la Institución” para poder actuar en los crímenes contra la humanidad, persiguiendo y acusando ante la Corte a los responsables de los mismos. También ha ejercido la abogacía. En 1992 abrió un bufete de abogados, dedicado al derecho penal y a la investigación del fraude y corrupción. En el ámbito de la docencia, cabe destacar que ha ejercido como profesor de derecho penal en la Facultad de Derecho de la Universidad de Buenos Aires, así como en las universidades de Stamford y Harvard.

Text: Roser Ripoll Fotografía: Albert Muñoz

En 2003 fue designado como el primer fiscal de la Corte Penal Internacional (CPI) ¿Cómo fue el proceso de elección?

Un día recibí una llamada de parte del príncipe Zeid (Zeid bin Ra'ad), que era el embajador jordano al frente a las Naciones Unidas y era presidente en todas partes de la Corte Penal Internacional. Me llamó para que habláramos. Me informaron que estaban buscando un fiscal para la Corte Penal Internacional y que mi nombre estaba entre los candidatos.

Pensé que no sería designado porque años antes, en 1993 mi nombre sonaba para actuar como Fiscal del Tribunal Penal Internacional creado específicamente para abordar los crímenes de Yugoslavia, pero mi país, Argentina, no la apoyó.

Yo en aquel momento trabajaba como profesor en la Universidad de Harvard. Estaba muy feliz en Harvard. A su vez me parecía muy raro que me pudieran nombrar fiscal jefe de la Corte Penal Internacional. Me parecía muy controvertido.

Pero un día leí en prensa un acuerdo según el cual me nombraban.

¿Se enteró por la prensa de su nombramiento?

¿Cómo se sintió al saberlo?

Sí. Me pareció un sueño acceder a ese cargo. Lo dejé todo, vendí mi estudio de abogados y me vine a Europa a ser parte de este proyecto.

¿Cómo se afronta este gran reto?

Sin duda construir los cimientos de una institución como la Corte Penal Internacional fue un reto. Cuando llegué a La Haya la Corte tenía 15 pisos de los cuales seis eran para la Oficina del Fiscal. Teníamos dos profesionales y un asistente. Sabíamos que mucha gente pensaba que la Corte no iba a funcionar... Ser fiscal de la Corte Internacional también implicaba enfrentarse a todo el mundo que piensa distinto, es saber que a uno le van a criticar todo el tiempo... Pero fue fascinante para mí.

Tuve que armar todo desde cero. Contraté a los mejores de todas partes del mundo. Cuando dejé la Corte, en junio de 2012, teníamos 80 empleados y muchos casos a los que hacer frente.

Justamente en todo este proceso de “construcción” de la Corte Penal Internacional fue cuando descubrí que

haber sido fiscal adjunto durante las juntas militares en Argentina había sido para mí un 'training', en el sentido de investigar crímenes masivos...

¿Cuál es el modelo de justicia que se quería implantar en la CPI?

Yo creo que la Corte Penal Internacional es el experimento más moderno en términos de institucionales legales creadas. Por primera vez, el sistema internacional no es solamente una relación entre estados, sino es proteger a víctimas y también establecer la relación personal entre individuos. Es un "quiebre" con el sistema tradicional internacional...

La Corte se rige por el estatuto de Roma. Es una concepción moderna puesto que es una confederación de Estados decididos a acabar con las atrocidades. Los deli-

Hay países, como por ejemplo EEUU, Rusia, China, que no se han adherido al Estatuto de Roma

Yo no era el fiscal del mundo, yo era fiscal de los Estados que se habían adherido al Estatuto de Roma... que son toda Europa, toda Latinoamérica, África no árabe (Jordania, Túnez) algunos países de Asia como Japón, Corea, Mongolia y Georgia y después Australia y Nueva Zelanda...

¿Afecta a la legitimidad de la CPI esa falta de compromiso por parte de algunas potencias mundiales?

No. Eso afecta a la legitimidad de dichos países. No a la de la Corte Penal Internacional. La Corte ha logrado una legitimidad enorme en pocos años y eso

“Las sentencias de la Corte Penal Internacional han extrapolado su impacto más allá del país afectado”

tos traspasan fronteras y es una de las realidades que la comunidad internacional tenía que abordar. Ése es el reto.

La Corte sólo actúa en caso de que el país estuviera adherido y no hiciera nada... Ese es el modelo y por eso es muy innovador. Esa es la parte más global. Básicamente tuvimos que poner en funcionamiento un sistema de justicia que nunca se había hecho y que era novedoso porque los referentes eran Núremberg, Yugoslavia y Ruanda, que eran tribunales para un país específico, no eran una corte permanente, eran tribunales 'ad hoc' creados para un caso específico. Lo que la Corte Penal Internacional quería hacer era distinto. Se quería un tribunal permanente con jurisdicción en 120 países del mundo.

La Corte es un modelo muy interesante... España se compromete a investigar y castigar los crímenes masivos y, de no ser así, acepta que la Corte se involucre. Cuando pasó el ataque de Al Qaeda, acá en Madrid, se investigó. Si España no lo hubiera hecho la Corte Penal Internacional hubiera tenido que hacerlo. Yo me metí en los países que no hacían las investigaciones.

es increíble. Y se ha conseguido en tan poco tiempo porque la humanidad estaba preparada para recibirnos y aparecimos.

¿Cree que Estados Unidos se va someter?

Estados Unidos firmaron pero no ratificaron el Tratado. De hecho, la firma por la parte estadounidense la realizó el ex presidente Bill Clinton solo un día antes de dejar el poder a George W. Bush. Yo creo que es un proceso que va a llevar tiempo. O avanzamos en la ley o vamos al modelo medieval, de guerra permanente.

¿Le dieron libertad para organizar la Corte Penal Internacional? ¿Qué problemas tuvo?

Sí, tuve toda la libertad del mundo.

Había diferentes temas a abordar. Jueces de países diferentes con culturas diferentes, una ley que nunca se había aplicado, yo quería empezar los casos con todas las pruebas. Y tenía presiones por todos lados.

Tuve que investigar cosas horribles, cada vez que abría una puerta tenías un problema nuevo. Por eso fue un proceso fascinante.

¿Las sentencias de la CPI tienen la finalidad de ser un castigo ejemplar para evitar nuevos delitos contra la humanidad?

Podríamos decir que antes de la creación de la Corte Internacional en ciertos países había “cero castigo”, y a partir de la Corte hay posibilidad de castigo. Es un cambio fundamental. A mí me parece interesante ver

las Cortes es que tienen que entender cuáles son sus prácticas locales y cómo se ajustan a las prácticas internacionales.

Es un tema complicado el de “los defensores”. En muchos casos ha ocurrido que los acusados usan su poder. Por ejemplo, en Congo, Thomas Lubanga tenía mucho

“La CPI aplica un modelo innovador: sólo actúa en caso de que el país esté adherido al Estatuto de Roma y no haga nada”

cómo un caso de la Corte Penal Internacional repercute en todos los países sujetos al Estatuto de Roma. Así por ejemplo el caso de los soldados de Thomas Lubanga repercutió en Colombia, y aún repercute en Nepal. El caso de violencia política en Kenia tuvo influencia en Nigeria. Hay una extrapolación del impacto. Una Corte que tiene la sede La Haya... sus decisiones repercuten en muchos otros países. Y eso es el impacto realmente impresionante de la Corte.

¿Cree que los procesos que ha iniciado la Haya contribuyen a la paz y reconciliación en aquellas regiones donde se han cometido crímenes masivos?

Los líderes que cometen crímenes los justifican diciendo que lo hacen para proteger a los suyos, el discurso de negación es habitual. Por ello la única forma de acabar con la lógica de matar a tu enemigo es crear un sistema legal donde no haya enemigos. Es un sistema en el que “no matamos al enemigo” sino que lo ponemos preso, que es distinto.

¿Cómo valora el papel de los abogados durante su etapa al frente de la Corte Penal Internacional?

El papel de la abogacía es muy importante. Por supuesto que una Corte tiene que tener una defensa fuerte para mostrar que es una Corte.

Mientras estaba al frente de la CPI yo nunca había dialogado sobre este tema de defensores, yo nunca había dicho una palabra porque pensé que no tenía que meterme, pero me parece fundamental y me parece justamente que unas dificultades de los abogados en

más poder que la fiscalía. Cuando Lubanga estaba en prisión en La Haya no tenía poder, pero en el Congo sí. Y lo mismo pasó en Kenia. El problema es que están defendiendo a gente que maneja estructuras de poder.

En la Corte se han tratado varios casos de abogados que han participado con los acusados en sobornar testigos. Me parece que ahí tenemos un problema novedoso para un Colegio de Abogados, porque uno cuando trabaja como abogado en su país no pasa eso. En un sistema nacional, el Estado tiene más poder que el acusado.

En todos estos años ha llevado muchos casos. Destacaría alguno

Los casos de Uganda, Congo y Kenia.

¿Cómo valora esa etapa?

Podríamos decir que armar la CPI fue para mí la misión más importante del mundo. Terminé en 2012 y ahora paso gran parte del tiempo en un consultorio internacional. Estoy trabajando precisamente en un libro para contar toda esta experiencia. Cuando yo empecé en la Corte Penal Internacional pasaron 3 cosas: yo empecé en la Corte Internacional, Bush invadió Irak y Zuckerberg empezaba Facebook. Hay un avance tecnológico que no entendemos lo rápido que va. El mundo está cambiando de una forma vertiginosa.

Lo importante es que la Corte está creada y no se va a cerrar nunca.

EL NOU SISTEMA DE SUBMINISTRAMENT IMMEDIAT DE LA INFORMACIÓ: UNA NOVA GESTIÓ DE L'IMPOST SOBRE EL VALOR AFEGIT VIGENT DES DE JULIOL DE 2017

L'1 de juliol de 2017 ha entrat en vigor el nou sistema de Subministrament Immediat de la Informació en l'Impost sobre el Valor Afegit (IVA), aprovat el desembre passat pel Reial Decret 596/2016, i conegut també per les seves sigles SII. Tot seguit trobareu els aspectes més rellevants d'aquest sistema.

Anna Martínez Espinós
Col·legiat núm. 24.107

El SII suposa un canvi paradigmàtic en la gestió d'aquest impost per part d'un gran nombre de subjectes passius de l'IVA. Concretament, l'Administració tributària ha fet pública la xifra de 62.000 empreses afectades; el que suposa aproximadament un 80% de la facturació a Espanya.

A les companyies afectades pel SII se'ls imposa, amb l'entrada en vigor del RD 596/2016, l'obligació de portar els seus llibres d'IVA a través de la seu electrònica de l'Administració tributària el que suposa que deixin de tenir cap valor, de cara a Hisenda, els llibres d'IVA que es puguin portar des de la seva seu social. Els llibres d'IVA, portats des de la seu electrònica de l'Administració tributària, es constituïran de la informació sobre els registres de facturació i altra informació que han de subministrar aquests subjectes passius. Aquesta informació, a més, s'ha de subministrar, com es comentarà a continuació amb més detall, en uns terminis extremadament curts, especialment pel que fa a les factures emeses i a les factures rebudes.

SUBJECTES PASSIUS D'IVA AFECTATS PEL SII

¿I quins són els subjectes passius d'IVA afectats pel SII? Doncs, bàsicament, son tres: (i) aquells que tenen un volum d'operacions superior a 6.010.121,04 euros, (ii) els que estan acollits al règim de devolució mensual de l'IVA i, per últim, (iii) les empreses acollides al règim de grups d'IVA. No obstant, també es permet a la resta de companyies, que no estiguin en cap dels escenaris comen-

tats, optar voluntàriament per acollir-se al SII, mitjançant la presentació de declaració censal en els terminis que marca la normativa.

TERMINIS DE SUBMINISTRAMENT DE LA INFORMACIÓ DE LES FACTURES EMESES I REBUDES

Una de les qüestions que genera molta preocupació entre les empreses afectades son els terminis curts de subministrament de la informació relativa a les factures emeses i rebudes. Aquests terminis, com es comentarà, s'eixemplen lleugerament una mica en el primer semestre d'aplicació del SII: es a dir, el segon semestre de 2017.

Analitzem quin és el termini de subministrament de la informació de les factures emeses. La normativa aprovada imposa un termini de 4 dies des de la data d'emissió de la factura per subministrar la informació a l'administració tributària. A efectes del còmput d'aquests 4 dies, la normativa ens diu que s'han d'excloure els dissabtes, els diumenges i els festius nacionals; per tant, computen plenament els festius autonòmics o municipals.

Com es conegut, en el cas que el destinatari de l'operació (venda de bens o prestació de serveis) sigui un empresari o professional, el Reglament de facturació ens permet emetre la factura fins al dia 15 (inclòs) del mes següent a aquell en que s'ha produït la venda o la prestació de serveis. Doncs bé, a efectes del SII, com s'ha comen-

tat, es concedeix un termini de 4 dies per subministrar la informació de les factures emeses, però alhora es fixa com a data límit per aquest subministrament el dia 15 del mes següent a aquell en que s'ha produït la venda o la prestació de serveis. Això què suposa? Pot comportar que en determinats casos, els 4 dies per subministrar la informació acabin acurtant-se a 1 dia o a unes escasses hores. Així, si el subjecte passiu d'IVA emet una factura,

LA NORMATIVA APROVADA IMPOSA UN TERMINI DE 4 DIES DES DE LA DATA D'EMISSIÓ DE LA FACTURA PER SUBMINISTRAR LA INFORMACIÓ A L'ADMINISTRACIÓ TRIBUTÀRIA

que documenta una venda a un empresari o professional, el dia 15 del mes següent, últim dia que concedeix el Reglament de facturació per emetre la factura, haurà de subministrar la informació d'aquella factura a la Administració tributària durant aquell mateix dia, si no vol incomplir amb els terminis aprovats pel RD 596/2016.

No obstant, convé comentar que el termini de 4 dies s'amplia a 8 dies en el cas dels registres de facturació corresponents al 1r semestre d'aplicació del SII; això és al 2n semestre de 2017.

Un termini similar de subministrament de la informació afecta a les factures rebudes pel subjecte passiu. Així, en el cas de les factures rebudes s'ha de subministrar la informació en el termini de 4 dies des de la data de registre comptable de la factura i la data que juga com a data límit és el dia 15 del mes en que es pretén incloure a la declaració d'IVA les quotes d'IVA suportat de la factura

i, per tant, deduir aquests IVA suportats. Recordem que a efectes del naixement del dret a la deduïbilitat de les quotes d'IVA una data clau és la data en que es rep la factura en qüestió. En aquesta cas, el termini dels 4 dies també s'allarga a 8 dies pels registres de facturació corresponents al segon semestre de 2017.

BONDATS QUE SE LI ATRIBUEIXEN AL SII

Els subjectes passius aollits al SII no hauran de presentar, per estar exclosos expressament, una sèrie de declaracions informatives vinculades amb l'IVA, com ara el model 390, relatiu al resum anual de l'IVA, o el model 347, relatiu a la declaració anual d'operacions amb terceres persones.

A més, amb l'entrada en vigor del SII, s'amplien els terminis de presentació de la declaració mensual (model 303 o 322) de l'IVA fins al dia 30 del mes següent, a excepció de la declaració del mes de gener que es podrà presentar fins l'últim dia del mes de febrer.

INFORMACIÓ CREUADA A L'AEAT

Amb el SII la informació a l'Administració tributària neix creuada, en la mesura que les dues parts de l'operació estiguin adscrits al SII. El proveïdor subministrarà la informació de la prestació de serveis o entrega de bens a partir del moment en que emeti la factura corresponent. El seu client subministrarà també la informació, detallant el número de la factura consignat pel proveïdor –d'aquesta forma la informació es pot creuar– a l'administració tributària des del moment en que comptabilitzi la factura.

INQUIETUD I BON MOMENT PER FER UNA REVISIÓ

La recent entrada en vigor del SII, aprovat pel Reial Decret 596/2016 el passat desembre, ha generat una gran inquietud entre les companyies afectades amb motiu del pocs mesos que han disposat per adaptar els seus procediments de facturació i administratius i els seus sistemes tecnològics al SII. Seria desitjable que l'Administració tributària sigui prou comprensiva per no imposar sancions pel subministrament amb retard de la informació aquests primers mesos d'aplicació.

Per altra part, cal remarcar que el SII suposa informar de les operacions que es duen a terme, en un temps quasi reial, així com del tractament que se'ls hi està donant a efectes d'IVA. És ara, doncs, un bon moment per fer una revisió acurada del compliment de la normativa de facturació i de la correcta qualificació de les operacions a efectes d'IVA. N1

LA RECUPERACIÓ DELS HABITATGES OCUPATS: NECESSITAT DE REFORMAR LA LEC

La temàtica dels habitatges ocupats va ser una altra de les ponències del II Congrés de l'Advocacia celebrat a l'ICAB. N'exposa les conclusions, Annabel Miró Panzano, advocada i assessora de la Junta de Govern del Col·legi d'administradors de finques de Barcelona i Lleida.

Annabel Miró Panzano
Col·legiada núm.18.175

Aningú se li escapa que la darrera crisi econòmica ha tingut molts efectes col·laterals molts dels quals, finalment, han derivat en necessàries reformes legislatives per tal de donar respostes a les problemàtiques en els seus diferents àmbits: social, jurídic, processal, assistencials, organitzatius, etc.

Ara ens correspon analitzar una problemàtica en relació als habitatges ocupats de manera il·legal, que si bé no és nova, segurament com a resultat d'aquesta conjuntura, ha esdevingut dins el teixit social amb una nova dimensió i increment de supòsits, comportant a la vegada altres situacions il·lícites, que tal vegada justifiquen de nou la intervenció del legislador, tot i fent vàlid aquell principi que sempre la realitat social va per davant de la corresponent ordenació normativa.

El que va començar sent un moviment "okupa", com a resposta contra un sistema establert, amb la justificació de donar utilitat social a determinats espais tancats i buits, sense un ús específic, s'ha transformat avui en una realitat molt diversa, que justifica l'actuació "de facto" sobre qualsevol habitatge, bé sigui titularitat d'una entitat financera, d'una Administració o d'un particular, i es tracti d'un primer habitatge en què ocasionalment ningú està vivint (es troba en lloguer o venda) o d'una segona residència de vacances.

Inicialment els protagonistes d'aquestes actuacions responien més a famílies que s'havien vist desproveïdes dels

seus anteriors habitatges fruit d'una execució hipotecària o d'un desnonament per manca de pagament, però cada vegada més, ens trobem amb persones i grups organitzats, que aprofitant-se de la situació d'indefensió de moltes persones que no tenen un perfil de solvència suficient per accedir al mercat de lloguer o compra, o que no poden regularitzar la seva situació, sense manera d'accedir a les llistes d'ajusts existents, estan disposats a pagar per la facilitació d'aquestes vivendes ocupades sense cap títol legítim, amb una expectativa d'ús més o menys llarg davant la manca de resposta àgil del nostre sistema, o bé directament sol·liciten al seu propietari, per una recuperació ràpida del bé, una considerable contraprestació econòmica.

Davant la problemàtica que cada dia arriba amb més freqüència als despatxos professionals dels advocats, i la realitat que coneixen de primera mà també els Administradors de Finques, conseqüència del seu contacte quotidià amb la realitat del que passa als immobles i a les comunitats de propietaris, s'ha vist la necessitat d'impulsar una reforma legal, d'una banda perquè s'ha pogut constatar que les accions judicials existents tant en via civil com penal estaven pensades per altres finalitats, ja que avui no donen resposta suficient i àgil per resoldre aquesta problemàtica, i de l'altra, perquè les conseqüències van més enllà del propietari o titular afectat, sigui persona física o jurídica, qui perd aquest dret d'ús o de lliure disposició mentre segueix obligat a seguir pagant les despeses, impostos, etc, ampliant-la a l'àmbit comunitari i veïnal, amb danys a les coses, trencament de portes i d'accessos comunitaris,

subtracció de subministraments, denúncies per sorolls, baralles, etc, que alteren la normal i pacífica convivència dels ciutadans.

En una societat moderna i en un estat de dret avançat, no s'hauria de produir ni "normalitzar" que tothom es prengui la llei per la seva mà, com a resposta a la situació desesperada d'uns i d'altres, ocupant i desocupant prescindint tots ells absolutament de qualsevol norma o procediment legal.

Entenem que són perfectament compatibles tant el dret a l'habitatge recollit en l'article 47 de la Constitució Espanyola, com a principi rector de la política social i econòmica, com el dret a la propietat privada regulat al seu article 33, i per tant recolzem qualsevol iniciativa favorable que millori el desenvolupament del seu exercici per tal d'evitar que la falta de coherència i posició dels diferents valors en joc generi més confusió als grups polítics, agents de la seguretat i la pròpia Administració de Justícia, facilitant-los les eines necessàries pel compliment de les seves corresponents responsabilitats.

En aquest sentit cal aplaudir el desplegament recollit a la nova Llei 4/2016 de mesures de protecció del dret de l'habitatge, que analitzen els casos de sobreendeutament de famílies amb entitats financeres i elaboren plans integrals per solucionar-los donant una resposta propera a les necessitats en matèria d'habitatge, en general; i en concret, una resposta a l'endeutament i al perill de perdre l'habitatge, amb la constitució de les Comissions d'Habitatge i Assistència davant Situacions d'Emergència Social (CHASES), i també cal un posicionament favorable davant el Projecte de reforma Legislativa que s'està debatent al Congrés dels Diputats, com a "Proposició de Llei de modificació de la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'Enjudiciament Civil, i que es troba publicada en el Butlletí Oficial de les Corts Generals del Congrés dels Diputats, de data 30 de gener de 2017, per la qual es regula un procediment específic per garantir la possessió d'habitatges titularitat de propietaris persones físiques i per assegurar a les entitats socials i a les administracions públiques la disponibilitat dels habitatges en el seu haver destinades a lloguer social.

Atès que qualsevol reforma legislativa implica una àrdua i complexa tasca, amb un cost de temps i treball considerable per a tots els operadors implicats, entenem que és important una prèvia i àmplia reflexió en profunditat amb un anàlisi suficient de les diferents possibilitats. En aquest sentit cal agrair a la Comissió de Normativa de l'ICAB/CICAC que va promoure un grup de treball, constituït per experts en diferents disciplines jurídiques,

advocats, Administradors de Finques, jutges, professors d'universitat, notaris i registradors, que van elaborar una proposta de reforma legislativa de la Llei d'Enjudiciament Civil, que ha constituït l'embrió d'aquesta iniciativa, així com l'anàlisi processal que recull l'article publicat sobre aquesta matèria pel professor Vicente Perez Daudí i el company Jesús Sánchez, al qual faig remissió per analitzar les diferents accions existents i les seves problemàtiques, així com un estudi més en profunditat dels motius de la reforma, la qual preveu l'adopció d'una mesura cautelar de desallotjament immediat, respectant les garanties processals de les parts.

En resum, les diferents alternatives processals que disposa el propietari de l'habitatge, són, d'una banda en l'àmbit penal, l'article 245 del Codi Penal, que regula el delictes d'usurpació violenta i d'ocupació d'immobles buits, i per un altre en l'àmbit civil, l'article 441 del Codi Civil, essent les diferents opcions processals que s'obren pel propietari, mitjançant el procediment verbal el desnonament en precari (art. 250.1.12. LEC), l'acció en defensa dels drets registrals inscrits (art. 250.1.7 LEC), o la que pretén la tutela sumària de la tinença o la possessió d'una cosa o dret per qui hagi estat despulat d'elles o pertorbat en el seu gaudi (art. 250.1.4 LEC) o bé, pel procediment ordinari, l'acció reivindicatòria o simplement la declarativa, regulades en l'article 348 Codi Civil.

La reforma pretén que es pugui tramitar d'una forma ràpida i eficaç la reintegració de la possessió de l'immoble ocupat sense títol, millorar alguns dels problemes existents relatius a la identificació dels ocupants, que tindrien un termini suficient per aportar, si escau, un títol legítim, preveient també que l'autoritat judicial comuniqui als serveis d'atenció social municipals l'obertura del procés de desocupació il·legal per a l'adopció de les mesures corresponents.

No entenem el fet que s'hagi limitat tan sols a les persones físiques, conscients que molts patrimonis familiars es troben en forma societària i resultarien clarament discriminats, i també considerem que qualsevol dilació del procediment via apel·lació hauria de garantir la devolució per endavant de la possessió, tot i que després hi hagi continuïtat del procediment fins a la seva resolució ferma.

En definitiva, esperem que aquesta proposta de reforma legislativa vegi la llum, i suposi una millora de la situació per a tots els afectats, tant per als propietaris, com per a tots aquells que requereixen d'un habitatge digne i adequat, motivant als poders públics en la responsabilitat que els correspon per ampliar el parc d'habitatge social suficient per atendre totes les necessitats reals existents.

EL DIFÍCIL EQUILIBRI ENTRE LA LLIBERTAT D'INFORMACIÓ I LES GARANTIES PROCESSALS DE LA INSTRUCCIÓ

Partint que els mitjans de comunicació exerceixen una tasca de vital importància, ja que preval entre les seves funcions la de vetllar i controlar els poders públics, en aquest article es planteja la problemàtica de com casar l'exercici de la llibertat d'informació amb altres drets fonamentals com la presumpció d'innocència i es proposen opcions de solució de lege ferenda.

Maria Jesús Pesqueira
Col·legiada núm. 28.990

L'espectacle mediàtic al qual diàriament assistim en relació amb les investigacions judicials configura un panorama que, tot i estar emparat pel dret a la llibertat d'informació, acaba incidint negativament en les garanties processals del nostre ordenament jurídic. No podem negar l'interès mediàtic dels processos penals, però, cal discriminar aquelles informacions que constitueixen un interès públic de les que són només en realitat un mediàtic; i alhora, delimitar la ponderació i confrontació de drets fonamentals que es veuen afectats com l'honor, imatge de l'investigat, dret a ser jutjat per un tribunal imparcial i independent i presumpció d'innocència, entre d'altres.

Seria injust ignorar el transcendental paper que la premsa ha exercit per aflorar i comunicar comportaments econòmics relacionats amb la corrupció, per exemple. Sense una premsa lliure difícilment s'haguessin pogut descobrir gravíssimes conductes que impliquen a persones relacionades amb els cercles del poder econòmic i polític, entre d'altres, així com alguns casos d'interès social o popular.

Partim, doncs, d'admetre que els mitjans de comunicació exerceixen una tasca de vital importància, ja que preval entre les seves funcions la de vetllar i controlar els poders públics, actuant de "gos guardià" amb la capacitat per denunciar possibles injustícies comeses per polítics, institucions públiques i privades, així com ciutadans del carrer. Ara bé, qui vigila i controla als mitjans de comunicació que tantíssim poder tenen en la nostra societat?, com pot discernir el ciutadà que rep informacions pels mass media l'escandalosa notícia criminis del resultat dels actes processals practicats al llarg de tot el curs del procés d'acord amb les garanties constitucionals?

El fonament d'aquesta llibertat d'informació és el principi de publicitat processal (arts. 120 CE, 10 DUDH, 6 CEDH, 14 PIDCP), entès com a garantia essencial del funcionament del poder judicial. En conseqüència, constitueix una de les bases del degut procés i és un dels pilars de l'Estat de Dret. D'acord amb la jurisprudència constitucional, que al seu torn emana de la doctrina del TEDH, la publicitat processal ve a complir dues funcions: la primera funció és la de control, ca-

racterística del sistema democràtic de Govern, permetent una fiscalització popular sobre jutges i magistrats, així com defensors, evitant actuacions abusives de qualsevol de les parts; la segona és una funció educadora i social, ja que reforça la confiança de la societat en l'Administració de Justícia, en percebre al Poder Judicial com poder independent que està al servei de la ciutadania, la comesa fonamental és el de resoldre els seus conflictes i fent comprendre a la societat les característiques i el règim de funcionament del nostre sistema jurídic-constitucional, aclarint el paper que tenen assignats els jutges com últims garants de la legalitat.

Asseguda la norma general de la publicitat del procés penal, hem d'aprofundir en la fase d'instrucció, on les institucions del secret extern i la corresponent publicitat interna del sumari constitueixen excepcions al principi al·ludit i queden recollides en els arts. 301 i 302 LECrim.

El "secret de primer grau o genèric" (301 LECrim) és la regla habitual en el període d'instrucció, el qual es restringeix encara més amb "el secret de segon grau o reduplicat" (art. 302 LECrim). Resulta en bona mesura aclaridor atendre els béns jurídics protegits en un i altre cas per arribar a discernir el veritable contingut

A MAJOR GRAU DE PUBLICITAT DE LES ACTUACIONS DE LA INVESTIGACIÓ CRIMINAL, MAJORS PREJUDICIS PODEN CREAR-SE EN L'OPINIÓ PÚBLICA

de la institució del secret sumarial. Mentre que el secret de les diligències sumarials proclamat en l'art.

301 LECrim té per fonament preservar la respectabilitat de l'investigat davant de tercers aliens al procediment, el paràgraf segon de l'art. 302 LECrim autoritza el jutge d'instrucció a la declaració del sumari total o parcialment secret per a totes les parts personades per

evitar interferències o accions que posin en risc l'èxit de la investigació i el coneixement de la veritat dels fets (STS 4226/2000, de 24 de maig).

L'art. 301 LECrim preveu de forma literal que les diligències del sumari són secretes fins que s'obri el judici oral amb les excepcions determinades en la present llei. Això implica una diferent graduació de la publicitat en les diferents fases del procés. Així, mentre que en

la fase d'instrucció ha de prevaldre el secret de les actuacions, amb efectes a tercers aliens al procés, en la fase de judici oral el principi de publicitat no pot limitar-se a fi de complir amb les funcions esmentades, com ara la educadora i social i fiscalitzadora dels poders públics.

L'exercici de la llibertat d'informació en l'àmbit penal està garantit pel principi de publicitat, però, l'equilibri amb la resta de drets fonamentals en joc és complex, ja que a major grau de publicitat de les actuacions de la investigació criminal, majors prejudicis poden crear-se en l'opinió pública.

Si el poder judicial veu amenaçada la seva imparcialitat per les manifestacions que apareixen en els mitjans de comunicació durant la fase d'instrucció, es redueixen considerablement les possibilitats de realitzar satisfactòriament els drets reconeguts en l'art. 24 CE.

Compartint l'argument del jurista Guzmán Fluja, la premsa no pot substituir amb la seva informació el judici del jutge. Per tant, no han de formar una opinió pública, que contradigui en la sentència, dictada amb més coneixement dels fets i del dret, predisposant al públic davant de la funció judicial. Sigui quina sigui la pressió de l'opinió pública, i hagi estat o no configurada per la informació, el deure d'independència dels jutges no està en el públic, ni en els informadors, ni en les empreses informatives, sinó en els jutges mateixos. Una cosa és que no s'hagi de pertorbar al jutge i una altra que ell sigui permeable a qualsevol pertorbació que es pugui produir extramurs de la seva consciència.

A conseqüència de les vulneracions dels drets fonamentals, anteriorment descrites, la presumpció d'innocència queda reduïda a un mer valor programàtic. Especial atenció ha de prestar-se als judicis per tribunal del jurat, en els quals són nou jurats llecs, a qui correspon determinar el veredict. Si ja des del govern dels jutges s'adverteix i es reclama la protecció de la imparcialitat judicial, aquesta és encara més inabastable quan parlem de persones sense coneixements jurídics però sí integrants de la nostra societat i, per tant, destinataris de reportatges, testimonis i aclariments compreses totes elles dins de la crònica judicial. Per a la doctrina, segons autors com Desante Guanter, Alberdi Alonso o Rodríguez Bahamonde, entre d'altres, sense cap mena de dubte, es pot afirmar que el subjecte investigat en el sumari es troba exposat a una precondemna en els mitjans

de comunicació social. És a dir, si durant la instrucció es produeix una publicitat excessiva de dades, fets i opinions -fins i tot encara que hagin estat obtinguts legítimament i compleixi les exigències requerides per a l'exercici del dret a la llibertat d'informació en la forma establerta constitucional i jurisprudencialment-, es està realitzant, al nostre parer, no ja un judici paral·lel, sinó un judici previ, de la condemna social difícilment es podrà lliurar el investigat quan arribi davant el jutge

ES PROPOSA LA PENALITZACIÓ DE LA FILTRACIÓ SUMARIAL, QUE COMPORTARÀ QUE ELS MITJANS DE COMUNICACIÓ TINGUIN UN PLA DE PREVENCIÓ DE DELICTES

o el tribunal competent per enjudiciar. Es produeix una penalització social prèvia amb la qual el mitjà informatiu s'incorpora a un procés criminalitzador.

Per tal de garantir la presumpció d'innocència, el legislador europeu (Directiva (UE) 2016/343) s'ha pronunciat establint algunes cauteles en relació amb els subjectes investigats.

D'una banda, les autoritats competents han d'abstenir-se de presentar als sospitosos o acusats com a culpables davant els òrgans jurisdiccionals o el públic mitjançant l'ús de mitjans de coerció física com esposes, cabines de vidre, gàbies i grillons, llevat que aquests mitjans siguin necessaris en casos específics, ja sigui per motius de seguretat. A més, quan resulti viable, les autoritats competents tampoc han de presentar els sospitosos o acusats davant els òrgans jurisdiccionals o al públic vestint indumentària de presó, per evitar donar la impressió que aquestes persones són culpables.

D'una altra, s'entén vulnerada la presumpció d'innocència si les declaracions públiques de les autoritats oficials o les resolucions judicials que no fossin de condemna es referissin a un sospitós o acusat com a culpable mentre no s'hagi provat la seva culpabilitat d'acord amb la llei. Aquestes declaracions i resolucions judicials no han de reflectir l'opinió que aquesta persona és culpable (art. 4 Directiva (UE) 2016/343).

Per tant, els Estats membres han d'adoptar les mesures necessàries per garantir que, quan facilitin informació als mitjans de comunicació, les autoritats públiques no facin referència als sospitosos o acusats

com a culpables mentre no s'hagi provat d'acord amb la llei la seva culpabilitat.

En definitiva, prudència i cautela, aspectes requerits als operadors jurídics que de poc serveixen si fet i fet, els mass media acaben difonent totes les dades que arriben a les seves mans.

Part del problema analitzat es deu en gran mesura al sistema d'imputacions del qual disposem. És cert que la jurisprudència ha destacat en reiterades ocasions que no n'hi ha prou amb la simple imputació formulada per la policia o un particular perquè a una persona se la consideri formalment investigat, ja que aquesta consideració comporta, per si sola, connotacions negatives, sent el procés penal una pena en si mateixa.

La condició d'investigat en un procés penal no comporta únicament avantatges (referides al dret de defensa i poder intervenir en el procés), sinó també una sèrie de càrregues o efectes negatius tant processals com extraprocessals. Per això, la doctrina constitucional recorda que aquesta condició no s'atribueix

automàticament, en virtut de qualsevol imputació de part més o menys fundada, sinó que requereix un control jurisdiccional.

No obstant això, en l'actualitat es pot constatar la facilitat i flexibilitat per emprendre la via penal a fi del compliment del dret d'accés a la jurisdicció de l'art. 24 CE, la qual cosa comporta una utilització injusta del procés penal. Davant la simple notícia criminis el jutge d'instrucció es veu obligat a incoar diligències per corroborar o descartar els fets objecte de denúncia. Són precisament aquests primers moments processals d'incertesa dels que susciten més interès per als mitjans de comunicació i per a la societat.

Aquest soroll mediàtic construeix ab initio la imatge que tindrà l'investigat al llarg del procés judicial i es perllongarà un cop finalitzat el mateix, independentment de la resolució judicial. En aquest sentit, seria convenient rescatar la idea del mestre Carnelutti, de disposar d'una "escala de judicis" durant el desenvolupament del procés penal. El procés penal constitueix de per si una pena i, per això, cal jutjar per poder jutjar: "Cal, per jutjar definitivament, passar a través d'una sèrie de judicis provisionals".

El legislador sembla que es va inspirar en aquesta idea quan, amb motiu de les últimes reformes, es va substituir l'expressió d'imputat per la d'investigat. Si bé, amb el mer canvi de terminologia, poc, o almenys per poc temps, resol el legislador. Quan el ciutadà del carrer identifiqui que "l'imputat d'abans", és "l'investigat d'ara", tornaran a repetir les mateixes valoracions i concepcions respecte del subjecte investigat. Sembla insuficient, doncs, la reforma operada en aquest sentit per pal·liar el perjudici ocasionat per la mera posada en marxa del procés i la seva difusió mediàtica.

Atesa la ineficàcia dels mecanismes processals descrits per mantenir el secret de la instrucció, cal fer algunes propostes que podrien contribuir, en bona mesura, a eradicar, pal·liar si no, el problema plantejat. La solució que es proposa de lege ferenda és la penalització de la filtració sumarial, que comportarà que els mitjans de comunicació tinguin un pla de prevenció de delictes. D'aquesta manera, es protocolitzaria el funcionament dels mateixos aplicant una major rigorositat i cautela tant en la recollida com en la difusió de la informació. Finalment, tenint en compte que és l'Estat l'últim garant del correcte desenvolupament procés penal, no seria inadequada l'exigència de responsabilitat patrimonial per un anormal funcionament de l'Administració de Justícia. ¹⁷

EL SECRETO DE ACTUACIONES: UN BREVE APUNTE SOBRE SU DURACIÓN

Con motivo de su participación en el II Congreso de la abogacía de Barcelona, celebrado en la sede colegial en junio de 2017, el autor expone las líneas argumentales principales sobre la duración del secreto de actuaciones.

Javier Hernández García
Magistrado

El llamado secreto de las actuaciones pese a su alta densidad constitucional constituye una de las instituciones procesales más abandonadas por el legislador. El microestatuto normativo que lo regula patentiza, una vez más, la grave situación de nuestro proceso penal que pese al sinfín de reformas parciales sigue reclamando una regulación precisa, exhaustiva y sistemática que permita identificar respuestas accesibles, predecibles y estables a los crecientes y complejos problemas, muchos de relevancia iusfundamental, que se plantean. Situación regulativa, algo atemperada por las reformas de 2015, que sigue respondiendo al muy gráfico símil de la pelle di leopardo que propone Michelle Taruffo para explicar la situación. De tal modo, las manchas sobre la piel corresponderían a las zonas reguladas por la ley mientras que el resto, el fondo blanco, vendría a ser una zona anómica cedida a la intervención regulativa de los tribunales en la búsqueda de las soluciones a los problemas que puedan

surgir. Coexistencia entre normas de origen legal y otras de origen judicial que no siempre es, ni mucho menos, armónica.

Cuestiones tan decisivas como la extensión temporal del secreto sumarial, los contrapesos defensivos y, sobre todo, las condiciones de aprovechamiento probatorio de las actuaciones indagatorias que hayan podido producirse en la fase previa declarada secreta han sido desatendidas por el legislador. Lo que constituye, sin duda, un incumplimiento difícilmente justificable y una fuente, segura, de problemas e incertezas.

Sentado lo anterior, y a modo de elemental recordatorio, apuntar que el secreto sumarial adquiere una cuádruple funcionalidad:

Primera, como mecanismo o fórmula de reserva del contenido de las actuaciones sumariales respecto

a terceros y/o para las partes del proceso, a salvo, siempre, el Ministerio Fiscal.

Segunda, como mecanismo de retardo de los efectos de información, intervención y defensa que deberían derivarse ex artículo 118 LECrim desde la aparición de la fuente de imputación que sirve de presupuesto fáctico-normativo a la propia apertura del proceso penal de investigación.

Tercera, como fórmula de exclusión de las partes en el desarrollo del proceso y, muy en especial, en la actividad de producción de fuentes probatorias.

Cuarta, como mecanismo, también, de facilitación en la obtención de determinadas fuentes de prueba.

Esta sección por funcionalidades permite, a su vez, una clasificación tipológica simplificada entre el llamado secreto ad extra -la exclusión de outsiders del conocimiento, en un sentido amplio, del proceso- y el secreto ad intra -relativo al resto de los objetivos funcionales antes precisados-.

Dentro de la tipología del secreto ad intra cabe distinguir dos subtipos. Uno, el secreto ad intra general y otro, introducido por la reforma operada por la Ley Orgánica 13/20015, que cabe denominar como secreto ad intra específico, vinculado en términos de ontológica accesibilidad a la práctica de actuaciones investigadoras que supongan lesión del derecho al secreto de las comunicaciones -vid. artículo 588 bis d) LECrim-. Ambas fórmulas comparten presupuestos comunes de adopción aun con acentos diferenciados -necesidad de decisión motivada [que en el segundo tipo se nutrirá de las razones que justifican la injerencia ordenada en el derecho fundamental]; especialidad finalística; naturaleza excepcional; y eficacia temporal limitada-.

Entre estos presupuestos, el del alcance temporal de la decisión de secreto, ha adquirido de la mano de las últimas reformas, y por razones sistemáticas, un renovado protagonismo introduciendo nuevos problemas de especial alcance y complejidad.

Como apuntaba, de forma incomprensible, el legislador de nuevo renuncia a fijar un plazo máximo de duración, ni tan siquiera ha previsto de forma expresa la posibilidad de prórroga temporalizada. La regulación del artículo 302 LECrim introducida por la reforma de 2015 se limita también a fijar dos referencias temporales: una, que el secreto no puede ordenarse por tiempo superior a un mes; otra, que, en todo caso, debe alzarse diez días

antes de la conclusión de la fase previa. Lo que obliga a plantearse si como regla de cierre, para la determinación del tiempo máximo, debe acudir al principio de improrrogabilidad ex artículo 202 LECrim. Sin embargo, la laguna normativa lo que hace es redireccionar de nuevo, ex artículo 5 LOPJ, a la doctrina constitucional contenida en la STC 176/88 cuya fórmula sigue sosteniendo -en un buen ejemplo de "legisprudencia", de suplencia judicial- la prorrogabilidad del secreto sumarial.

En términos particularmente bruscos, el Tribunal Constitucional afirma "que resulta inaceptable la interpretación estricta [del artículo 302 LECrim] que conduzca irremisiblemente a la conclusión automática de que la prórroga del plazo supone fuente de indefensión [...] ...concluyendo que "si bien el Juez no debe prolongar el secreto sumarial por más tiempo del que resulte estrictamente necesario a las exigencias de la instrucción, viniendo obligado a emplear la máxima diligencia en practicar, dentro del plazo acordado con sujeción a lo dispuesto en dicho art. 302, las pruebas correspondientes, pero en modo alguno es de admitir, desde la perspectiva del derecho de defensa, que el Juez, por no venir prevista

LA EXPIRACIÓN DE LOS TÉRMINOS ESTABLECIDOS PARA LA INVESTIGACIÓN PRIVA DE TÍTULO AL JUEZ PARA ORDENAR DILIGENCIAS, YA SEAN DE OFICIO O A INSTANCIA DE LAS PARTES DEL PROCESO

ta prórroga en ese precepto legal, quede impedido para proteger el valor constitucional que justifica el secreto del sumario, si el plazo ha resultado insuficiente para hacer efectiva plenamente esa protección [...]".

Dicha apuesta constitucional de marcado acento funcionalista coliga poco, incluso me atrevería a calificar de mal, con la nueva regulación sobre plazos procesales máximos introducida ex artículo 324 LECrim por la Ley 5/2015. Resulta poco razonable, por asistemático y contradictorio,

que el legislador haya establecido límites máximos de investigación y de injerencia en los derechos fundamentales protegidos por el artículo 18 CE y no haya fijado términos precisos sobre el tiempo máximo de duración del secreto de actuaciones. Decisión que debe basarse, solo y exclusivamente, no debe olvidarse, en fines con-

cretos de protección para la evitación de un riesgo grave para la vida, libertad o integridad de otra persona o de prevención de una situación que pueda comprometer de forma grave el resultado de la investigación o del proceso.

El plazo del secreto por tanto, y sin perjuicio de la evaluación de la proporcionalidad que merezca la decisión que lo ordena en el caso concreto, queda a la exclusiva decisión discrecional del juez instructor. Ni tan siquiera se somete a los plazos máximos del artículo 324 LECrim pues precisamente cuando se declara el secreto y mientras este dure se interrumpe ex artículo 324.3a) LECrim el trascurso del plazo que haya podido establecerse que se reanuda, cuando se alce, por el tiempo que reste hasta completar los plazos previstos en los párrafos anteriores. Parece un verdadero dislate sistemático que la fase previa del proceso en secreto pueda durar más que las previsiones temporales de terminación máxima que ha establecido el legislador.

La articulación entre la duración de la fase de instrucción y el secreto sumarial derivada de la desafortunada regulación del artículo 324 LECrim en esta materia

abre un campo muy interesante de problemas. Pero, sobre todo, reclama la necesidad de introducir estándares de control mucho más exigentes sobre la procedencia del secreto y de su mantenimiento.

La extensión del plazo de instrucción mediante la declaración de secreto puede poner en entredicho fundamentos axiológicos esenciales del nuevo modelo. Por un lado, ampliando por una vía excepcional el efecto temporal de sometimiento de la persona investigada al proceso penal. Por otro, extendiendo la facultad de obtención de fuentes de prueba sin intervención contradictoria de la defensa más allá del plazo general o prorrogado previsto en la ley.

Las implicaciones y consecuencias arrastran problemas de particular complejidad. Frente a la muy escasa relevancia lesiva del derecho de defensa que el Tribunal Constitucional –vid. por todas, STC 174/2001 que sigue siendo leading case sobre la cuestión- ha otorgado a los excesos de secreto sumarial bajo la presuntiva regla de compensación consistente en que los datos sumariales obtenidos carecerían de valor probatorio a salvo que se introduzcan en el cuadro de prueba plenario en condiciones plenamente defensi-

vas y contradictorias¹, con la nueva regulación la extensión temporal del secreto temporal sin fundamento justificativo introduce una seria objeción de irregularidad en la propia obtención de las fuentes de prueba. Pues se vería afectado un presupuesto material de la propia actividad indagatoria: que las fuentes de prueba se obtengan en el plazo previsto en la ley.

Llámesese la atención que el artículo 324.7 LECrim previene una clara regla de cierre de la fase previa cuando han transcurrido los plazos fijados de investigación –el general, el prorrogado y el excepcional de ampliación-. Cierre que obliga a adoptar alguna de las deci-

LA EXTENSIÓN DEL PLAZO DE INSTRUCCIÓN MEDIANTE LA DECLARACIÓN DE SECRETO PUEDE PONER EN ENTREDICHO FUNDAMENTOS AXIOLÓGICOS ESENCIALES DEL NUEVO MODELO

siones previstas en el artículo 779 LECrim y que también impide a las partes que no hubieran hecho uso de la facultad de pretender la ampliación extraordinaria del término ex artículo 324.4º LECrim a solicitar nuevas diligencias de naturaleza complementaria en fase intermedia ex artículos 780 y 627, ambos, LECrim.

A mi parecer, y frente a algunas opiniones doctrinales que defienden, con argumentos poco convincentes, la naturaleza impropia de

los plazos instructores previstos en el artículo 324 LECrim, la expiración de los términos establecidos para la investigación priva de título al juez para ordenar diligencias, ya sean de oficio o a instancia de las partes del proceso. Por lo que el elemento de la temporalidad ha pasado a convertirse en condición o presupuesto de validez del acto procesal y de los efectos que puedan derivarse de este. Lo que en lógica consecuencia sitúa a los problemas de justificación de las

fórmulas de ampliación de los plazos instructores en una posición protagónica que, muy probablemente, el legislador no se representó.

Justificación que con relación al secreto ad intra general ex artículo 302 LECrim, y por las evidentes repercusiones temporales que se derivan ex artículo 324.3 LECrim sobre los términos de la fase previa, debe responder solo y exclusivamente a las finalidades específicas precisadas en la norma –por cierto, más limitadas que las que se contemplan en la Directiva 2012/13, objeto de trasposición-. En particular, y con relación a la finalidad de prevención de una situación que pueda comprometer de forma grave el resultado de la investigación o del proceso que precisa el artículo 302 2. a) LECrim esta no puede equivaler a garantizar la simple necesidad de práctica de diligencias oportunas. Para eso, precisamente, deben ordenarse y justificarse, en su caso, las prórrogas ex artículo 324.2º LECrim o la ampliación extraordinaria ex artículo 324.4º LECrim. El sentido, la finalidad específica de la norma reguladora del secreto, sugiere con claridad que se identifique, y se justifique, su necesidad para neutralizar riesgos o factores contextuales o sobrevenidos que puedan impedir el propio desarrollo de la investigación o la obtención de una concreta fuente de prueba. Insisto, el juicio de adecuación de la decisión de secreto, por las intensas repercusiones que puede comportar sobre el plazo de duración de la fase previa, no puede reducirse a una simple identificación de razones de favorecimiento o de utilidad investigativa.

Sin duda, la irrupción en nuestro modelo procesal penal de la temporalidad como presupuesto de validez de las actuaciones investigativas abre un periodo de incerteza² con inestables y seguramente contradictorias decisiones jurisdiccionales con evidentes proyecciones sobre la propia fisiología constitucional del proceso declarado secreto. Hasta ahora resguardado por una jurisprudencia constitucional, y a su rebufo ordinaria, excesivamente deferente, por poco reactiva, con los excesos de duración y las ausencias de justificación material.

1 Los límites expositivos me impiden abordar, ni tan siquiera apuntar, las graves implicaciones que en esta materia pueden derivarse de la recepción (ya vislumbrada, STS 26 de julio de 2016) en nuestro País de la doctrina del TEDH, Sentencia de Gran Sala, caso, Al khawaja y otros c. Reino Unido, de 15 de noviembre de 2011.

2 El muy reciente ATC de 4 de julio de 2017, por el que se inadmite a trámite la cuestión de inconstitucionalidad promovida por el Juzgado de Instrucción núm. cuatro de Huelva sobre el artículo 324 LECrim, es, por su desordenada construcción, una buena muestra de incertidumbre interpretativa sobre, precisamente, el elemento nuclear relativo a la naturaleza de los plazos y a las consecuencias que pueden derivarse de su incumplimiento.

RÈGIM DE LA RELACIÓ AVIS I NÉTS

Les relacions familiars no es limiten a les que l'estableixen entre fills i progenitors, van molt més enllà. La família extensa dels menors és el seu patrimoni personal. Poder gaudir d'aquestes relacions és el dret tant dels nens com dels seus familiars propers. Els progenitors estan obligats a facilitar-les tret en cas de justa causa.

Núria Alba Quintero
Col·legiada núm. 19.691
Vicepresidenta de la Secció de
Dret matrimonial i Família ICAB

Íñigo José Villar Gómez
Jutge

Una de les circumstàncies socials, en l'àmbit de les relacions familiars, a la que menys atenció se li ha prestat, tant des d'un punt de vista legal com social, ha estat la relativa a la fragmentació de les relacions familiars entre avis i néts.

Si bé sempre ha estat present, no ha estat fins a la llei 42/2003 de modificació del codi civil quan es va introduir expressament la regulació de les relacions entre menors amb els seus avis derivades de conflictes familiars entre els adults o especials circumstàncies d'absència (article 160 CC). En aquest sentit, i amb anterioritat, ja s'havia pronunciat el Tribunal Suprem en diferents ocasions, entre elles en sentència de 20 de setembre de 2002, declarant "com a aspecte positiu d'aquestes visites de les nenes i els familiars de la seva mare, cal posar de manifest, el caràcter sempre enriquidor de les relacions entre avis i néts, que no poden ni han de limitar-se als que pertanyen a una sola línia "

El Codi Civil de Catalunya, d'aplicació territorial, recull en el seu article 236-4 el dret dels menors a relacionar-se amb els seus avis i el dret d'aquests a relacionar-se amb els seus néts, establint l'obligació dels progenitors a fa-

cilitar aquestes relacions llevat que concorri justa causa que justifiqui la seva privació. Aquesta normativa respon i s'adequa a les exigències internacionals que convidaven als estats membres dels diferents organismes perquè es comprometessin a respectar els drets dels infants, incloses les relacions familiars. La Llei 1/1996 de protecció jurídica del menor, així com la Llei dels drets i oportunitats a la infància i l'adolescència són un reflex de la Convenció de les Nacions Unides sobre els Drets de l'Infant de 20 de novembre de 1989, ratificada per Espanya en 1990.

Hem de partir de la idea que el dret dels menors a relacionar-se amb els seus avis és fonamental per al desenvolupament personal i emocional dels mateixos. En general aquestes relacions són beneficioses per als nens en la mesura que suposen una transmissió de valors socioculturals que poden ser diferents o no als dels seus progenitors però que els ajuda a créixer i entendre la vida des de diferents punts de vista. Aquest enriquiment recíproc entre avis i néts, producte de la relació personal que mantenen, en ocasions es veu interromput quan els progenitors posen fi a la seva relació personal, o bé mor algun d'ells. En aquests casos els nens poden veure apartats dels seus avis sense entendre i sense

rebre cap tipus d'explicació del perquè, a partir d'un moment determinat, aquelles persones que els cuidaven i atenien, els prodigaven afectes, ja no formen part del seu entorn més proper, convertint-se, d'aquesta manera, en víctimes dels conflictes entre adults, ja que ells, tot i tenir un dret, no disposen de mitjans directes per reclamar l'efectivitat del mateix.

Sovint les causes invocades pels progenitors per impedir les relacions dels seus fills amb els avis són la mala relació que mantenen els adults, la mort del progenitor sanguini, la negativa del mateix menor a mantenir aquest contacte, la manca de temps en l'organització familiar o fins i tot les dificultats físiques o psíquiques de la gent gran per atendre els seus néts. En no poques ocasions, aquestes al·legacions no tenen un fons de suficient entitat que veritablement li doni suport.

Per això, l'única possibilitat real que té el menor quan aquest dret no li és respectat pels seus progenitors és que siguin els propis avis els que s'interposen les accions legals oportunes perquè aquest dret sigui una realitat. A la pràctica, tot i cundo els progenitors tenen la representació i defensa dels seus fills, són pocs els que interposen procediments perquè els seus fills segueixin en contacte amb els seus avis.

Per fer efectiu aquest dret, el procediment articulat és el judici verbal, amb les especialitats del dret de família, contemplades en l'article 770 i següents de la Llei d'enjudiciament civil. A través d'aquest procediment, que compta amb fase de demanda, contestació i vista, amb la possible intervenció dels equips tècnics auxiliars del jutge (EATAF), el jutge ha de dictar sentència en la qual s'establirà el sistema de comunicacions i relacions entre els menors i els seus avis, que pot comportar visites, comunicacions telefòniques o per missatgeria instantània, règim de vacances i derivats.

És important ressaltar el caràcter constitutiu que té aquest reconeixement. En aquest sentit s'ha pronunciat l'Audiència Provincial de Barcelona, en diverses ocasions, entre altres en sentència de la Secció 18a 176/2011, 615/2010, de manera que no hi ha un reconeixement automàtic d'un dret preexistent, sinó que el jutge ho constitueix quan ho considera convenient per al menor, denegant únicament quan hi hagi una causa justa, que haurà de ser apreciada de manera raonable pel jutgador i acreditada per qui la invoca. La jurisprudència ha entès que hi ha justa causa per a la denegació d'aquest dret quan es donen circumstàncies de violència, demència, incapacitat física severa,

risc d'abusos sexuals, conflictes greus contra els progenitors, exposició dels menors a situacions hostils, etc.

La competència territorial per al coneixement del procediment és la corresponent al domicili dels demandats (els progenitors) o el domicili del menor. És important destacar que, si bé habitualment qui interposarà el procediment seran els avis, no podem ignorar la possibilitat, fins i tot paradoxal, que tant el ministeri fiscal, com un defensor judicial en interès del menor, puguin accionar contra els

L'ÚNICA POSSIBILITAT REAL QUE TÉ EL MENOR DE VEURE ELS SEUS AVIS QUAN ELS PROGENITORS NO ELS HO PERMETEN, ÉS QUE ELS AVIS INTERPONGUIN ACCIONS LEGALS

seus progenitors perquè li sigui reconegut el dret a relacionar-se amb els seus avis, en aquest cas el paper d'aquests últims podria variar processalment en funció de l'interès propi dels mateixos.

La sentència que resulti del procediment és susceptible de recurs d'apel·lació, el que no impedirà la seva execució immediata des del mateix moment de la seva dictat.

No obstant això, aquesta situació de conflicte pot reconduir sense necessitat d'acudir al procediment conten-

cions anteriorment exposat, ja que s'han articulat diversos mecanismes de resolució alternativa de controvèrsies, com la mediació, que convida a la signatura de convenis o acords amistosos d'aquesta situació que, un cop supervisats pel ministeri fiscal i el mateix jutge, són aprovats i recollits en la sentència definitiva.

Tot aquest entramat legal i procedimental té com a eix l'interès superior del menor, que ha de presidir qualsevol actuació que duguin a terme els adults i que suposi una implicació per als mateixos. I no es poden desconèixer els beneficis que un menor pot obtenir de les relacions amb els seus avis, sent una font d'estabilitat i possible abstracció d'eventuals conflictes que puguin patir els progenitors entre ells, contrarestant la tensió i hostilitat que puguin embolicar en un moment determinat la vida familiar, sense oblidar, és clar, que no estem davant d'un dret absolut i que haurem d'atendre a les circumstàncies de cada cas. ¹

HI HA UNA ALTRA MANERA DE FER ADVOCACIA (O “COM FER RENDIBLE UN DESPATX D’ADVOCATS”?)

Jacint Vilardaga
Col·legiat núm. 23. 065
Vocal de la Comissió de Prospectives

Quasi tots nosaltres tenim molt inculcada la idea que el Dret no és una ciència exacta, i que els advocats no podem preveure ni planificar la nostra feina. Que no sabem, ni podem saber mai, quan temps ens portarà un cas. Ni quants casos ens entraran al mes, ni a l’any. Molts també tenim clar que no només treballem per guanyar diners, sinó que complim una funció pública de rang constitucional. I aquesta manera de pensar ens porta a una manera de fer on, sovint, treballem sense tenir en compte els costos, ja que prioritzem la tasca que fem per sobre de qualsevol altra consideració. Aquesta dinàmica dóna lloc a que gran part de les petites gestions o estudis no es cobrin; de la mateixa manera que molts dels casos més rellevants no es cobren fins que no han acabat (fent que moltes vegades es cobrin tard i malament). Això resenteix les nostres finances i ho suplim amb jornades de treball que s’allarguen excessivament (el que afecta a la nostra salut i estat d’ànim), però ho justifiquem amb la idea que les coses són com són. Jo crec, en canvi, que hi ha una altra manera de fer advocacia sense renunciar a la vocació de funció pública que realitzem, i que de la mateixa manera que a l’Administració pública se li exigeix eficiència, també nosaltres, com a professionals, hem de ser eficients en la prestació del nostre servei.

Que el Dret no és una ciència exacta és indiscutible. Que no només treballem per guanyar diners és quelcom que comparteixo, però que ja dependrà de cadascú. Però que no podem preveure ni planificar la nostra feina no és cert. I nosaltres, que passem hores estudiant casos de resultat incert en ordre a determinar les seves viabilitats i riscos ho hauríem de tenir clar. La nostra activitat professional, per volàtil o imprevisible que sigui, es pot gestionar, i s’ha de gestionar. I gestionar els nostres despatxos hauria de redundar-nos en més temps lliure, més tranquil·litat i més rendibilitat. No fer-ho, en canvi, pot acabar o en un mal servei al client, o en una mala qualitat de vida professional. Més, encara, en els temps que corren, on la competència és ferotge, i on els clients ja no es comporten com fa uns anys. Abans, amb una placa, un despatx, ganes de treballar i molt esforç n’hi havia prou. Avui això no és suficient. Els clients demanen les coses per a ahir, ens diuen el que s’ha de fer i marquen el preu. El que ens obliga a donar un preu a l’avançada, en molts casos, si no en la majoria. I si bé el preu depèn de l’estratègia, aquest no pot quedar per sota dels costos, que depenen de la gestió. Per tant, és cabdal gestionar adequadament els nostres despatxos per saber per quin preu podem oferir els nostres serveis i a quin preu no els podem realitzar perquè hi perdrem diners. Com a professionals sovint ens auto enganyem pensant que un assumpte no ens costarà i que el podem realitzar per un preu determinat. El primer problema és que com que els

nostres serveis són difícilment automatitzables, sovint acaben agafant-nos més temps del que intuitivament pre-veïem. El segon problema, i el pitjor, és que com que no tenim moltes vegades un control dels costos, quan acaba el tema no sabem si ha estat rendible o no. La intuïció jurídica és bona per als casos que portem. Però mai per gestionar un despatx.

La primera regla a tenir en compte és que facturar sense fer efectiva la factura no ens serveix de res ja que no hi haurà ingrés. La segona regla és que tenir ingressos no és necessàriament bò, sinó que pot ser dolent si per generar-los els cost és superior a l'ingrés. La tercera regla és que la principal variable a tenir en compte és la de la rendibilitat. I per calcular-la caldran dades objectives. El que implica gestió i organització de la prestació del servei. En definitiva, estem davant un canvi social on qui s'organitzi de manera més sofisticada tindrà més possibilitats. El que dona lloc a un canvi paradigma on el despatx ja no és un apèndix de l'advocat, sinó que el despatx és el centre d'operacions, la manera en que el professional s'organitza, i la millor eina de bona prestació de serveis dels advocats.

Ser bon advocat ha estat i continuarà sent necessari, però no suficient en els temps que corren. Caldrà tenir també una organització eficient de la nostra prestació de servei. És a dir, un bon despatx. I per a aquesta tasca la condició d'advocat no ens qualifica, ja que ser advocat i dirigir un despatx no és el mateix. Un despatx, encara que es compo- si d'un sol advocat treballant des de casa seva, té neces- sitats i requeriments propis que res tenen a veure amb la professió. Necessitats i requeriments que cal conèixer per poder-los atendre com és degut.

Conscient d'aquesta realitat, l'ICAB organitza un curs sobre com fer rendible un despatx d'advocats, qüestió de vital importància per a qualsevol professional. Curs de 7 sessions que s'impartirà cada dimarts des del 17 d'octubre i fins al 28 de novembre de 2017 a l'ICAB, i on es tractaran qüestions que aniran des de l'anàlisi dels diversos models de negoci, organització econòmica, digitalització i gestió del talent, a temes d'estratègia i marketing, comunicació i comercialització. Un curs orientat a la optimització i a l'efi- ciència dels nostres despatxos i que dona les eines per al principi del canvi, per una altra manera de fer advocacia.

TEMPORADA 2018

Tot el que és bo d'un creuer comença amb B

#ViatjarcomençaambB

Paga en 3 mesos sense interessos TAE 0%, amb la nostra targeta B the travel brand emesa per BBVA. Targeta Visa emesa per BBVA i subjecte a criteris d'aprovació del banc. Consulta condicions de finançament. Pagament tres mesos sense interessos TAE 0%; en el cas que el límit de crèdit que s'ha disposat és de 1.200€ i quan la compra realitzada a qualsevol agència de viatges B the travel brand, l'import total a pagar seria de 1.200€ (400 euros quota rmes).

Consulta condicions. Reserves fins al 30 de Setembre.

A B the travel brand som experts en creuers i hem millorat els itineraris perquè sempre visitis les destinacions al complet i no et deixis cap racó per descobrir.

Promocions úniques reservant fins el 30 de Setembre.

 PAQUET DE BEGUDES GRATUÏTES
només amb B the travel brand

I a més et regalem

 300€ XEC REGAL

 ITINERARIS I VOLS EXCLUSIUS
Per poder visitar les ciutats més importants al complet.

I MOLT MÉS AVANTATGES!

- NENS GRATIS
- RESERVA PER 50€
- CANCEL·LACIÓ SENSE DESPESES
- ASSESOR PERSONAL a bord

Contacta'ns a   **Més de 700 botigues** bthetravelbrand.com **902 200 400**

ENTRE NOSALTRES

VENTRES DE LLOGUER, DEBAT I CONTROVÈRSIA

Comissió de Dones Advocades

Divendres 9 de juny va tenir lloc al Col·legi de l'Advocacia de Barcelona, organitzada per la Comissió de Dones Advocades, la taula rodona "Ventres de lloguer, anàlisi, salut i dret comparat" presentada i moderada per les companyes de la nostra comissió Teresa Blasi i Marina Roig.

En aquesta taula rodona van intervenir:

- Marcel Cano Soler, professor d'Ètica a la Universitat de Barcelona i de Bioètica a la Universitat de Vic, que va realitzar una anàlisi del tema objecte de debat des d'una perspectiva ètica.

- Esther Farnós, professora de Dret Civil de la Universitat Pompeu Fabra, que va fer una sintètica i documentada referència a la seva regulació jurídica, tant en la normativa espanyola com en el dret comparat.

- I Carme Valls, metgessa i directora del programa Dones, Salut i Qualitat de vida del CAPS, que va assenyalar els diferents aspectes que afecten la salut de totes les persones que intervenen en el procés, sobretot de les gestants i dels infants.

A l'esmentada taula rodona va quedar palès, des del primer moment, la fractura existent entre els diferents punts de vista al voltant d'aquest tema i de la conveniència o no d'una eventual legalització del mateix.

En relació a la regulació actualment vigent en virtut de la qual serà nul de ple dret el contracte mitjançant el qual es convingui la gestació, amb o sense preu, a càrrec d'una dona que renuncia a la filiació materna a favor del contractant o d'un tercer (art. 10.1 de la Llei 14/2006, de 26 de maig, sobre tècniques de reproducció humana assistida), les posicions que recolzaven la proposta de modificar aquesta normativa afirmaven que, essent un tema que existeix a la pràctica, era millor legalitzar-lo per organitzar i regular detalladament el sistema que des d'aquest posicionament anomenen "maternitat subrogada" i establir els requisits i el funcionament del mateix, per exemple amb la intervenció d'autoritats sanitàries públiques.

Per la seva banda, les posicions contràries a la legalització d'aquesta pràctica, majoritàries a la taula i en el debat, les quals en relació a aquest tema parlaven de "ventres de lloguer", van posar de relleu

En la conferència: 'Ventres de lloguer. Anàlisi, salut i dret comparat' van intervenir com a ponents Marcel Cano Soler, professor d'Ètica Universitat de Barcelona i de Bioètica Universitat de Vic; Esther Farnós Amorós, professora de Dret Civil de la Universitat Pompeu Fabra i Carme Valls Llobet, metgessa i directora del Programa Dones, Salut i Qualitat de Vida del CAPS. L'acte va ser presentat per Teresa Blasi i moderat per Marina Roig, presidenta i vocal, respectivament, de la Comissió de Dones Advocades de l'ICAB

que es tractava d'un aspecte més de la cosificació de la dona, que perdia la seva condició de persona i es convertia en un simple receptacle o màquina dins la qual realitzar la gestació d'infants en interès de tercers. En aquest sentit, es va posar sobre la taula que "l'economia capitalista tendeix a transformar tot el que existeix en una mercaderia", i es va subratllar el negoci milionari que s'ha creat al voltant d'aquest tema mitjançant les agències intermediàries.

Durant l'acte es va posar també de manifest que en la majoria de casos les gestants contractades eren dones sense recursos que buscaven una via d'obtenir uns diners a canvi de mercantilitzar el seu cos i la seva salut, que quan no hi ha igualtat entre les parts l'autonomia de la voluntat de la part més feble no és absoluta i la seva llibertat de decisió depèn del grau de necessitat, davant el qual es plantejava el debat sobre si en una societat s'han de posar o no límits a les situacions d'aprofitament de la desigualtat, aflorent en aquesta matèria diferents opinions sobre si aquest tema es podia comparar o no amb la prostitució i amb la donació i venda d'òrgans.

Durant la conferència des de la taula es va plantejar que tenir fills no és un dret sinó un desig, i es va posar de manifest la desproporcionada importància que en la societat actual donem a l'aspecte biològic, i es preguntaven "per què necessitem un fill o una filla biològica?", "quina és la força que donem als nostres gens?". I es va subratllar que l'adopció hauria de millorar-se exponencialment, ja que una part de

les persones que actualment estan acudint als "ventres de lloguer", potser no ho farien si adoptar no fos tan complicat.

Per acabar, també es va fer esment als greus perjudicis que aquesta pràctica podia suposar per a la salut de les dones, tenint en compte el que nou mesos d'embaràs suposen per a una dona, i també per a l'infant, receptor de les angoixes de la gestant durant el procés i separat d'ella poc després del naixement, i es van esmentar els casos recollits per la jurisprudència en els quals s'havien produït conflictes en casos en què una dona havia estat contractada per produir un fill i una filla i finalment havien vingut dos fills, o en supòsits en què la criatura venia amb alguna malformació i els contractants desitjaven que la dona abortés, o en casos en què la dona a cop havia donat a llum no s'havia vist capaç d'entregar la criatura, incomplint així el contracte.

En el marc de la conferència es va deixar constància que davant el tema dels "ventres de lloguer", des d'una perspectiva feminista i de respecte als drets de les dones, s'havia de mantenir la prohibició d'aquesta pràctica, considerada pel feminisme lliberal/neoliberal com una lliure decisió susceptible de contractació, pel feminisme radical com una cosificació de les dones, i pel feminisme més radical una nova forma de violència de gènere (o no tan nova, tenint en compte que aquests encàrrecs de procreació per compte aliè ja es realitzaven amb les esclaves de l'època romana).

D'UN COP D'ULL

CONVENI ICAB- DIPUTACIÓ DE BARCELONA

El degà sortint de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona, Oriol Rusca i la presidenta de la Diputació de Barcelona, Mercè Conesa, van presentar el 5 de juliol el conveni de col·laboració entre les dues institucions per donar resposta a les consultes dels consumidors en relació a les clàusules abusives en préstecs i crèdits hipotecaris. A l'acte també hi va assistir la degana Mre Eugènia Gay i la diputada de Salut Pública i Consum, Laura Martínez.

CONVENI ICAB- MINISTERI DE L'INTERIOR

El degà sortint Oriol Rusca i el secretari d'Estat de Seguretat de Ministeri de l'Interior, José Antonio Nieto Ballesteros, van signar el 20 de juny un conveni de col·laboració entre l'advocacia barcelonina i la Jefatura Superior de Policia de Catalunya.

PRESENTACIÓ DEL SIDH A SANT SADURNÍ D'ANOIA

La diputada de Benestar Social de la Diputació de Barcelona, Maite Fandos, el secretari del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona, Jesús Sánchez, la directora operativa d'Actuacions d'Urgència en Matèria d'Habitatge de l'Agència d'Habitatge de Catalunya, Sílvia Grau, i l'alcaldesa de Barcelona, Maria Rosell, van presentar el 18 de juliol el Servei d'Intermediació en Deutes de l'Habitatge (SIDH). L'acte va tenir lloc a Ajuntament de Sant Sadurní d'Anoia.

II CONGRÉS DE L'ADVOCACIA DE BARCELONA

La degana de l'ICAB, Maria Eugènia Gay, i el director general d'Alter Mútua dels Advocats, Josep-Fermí Pinyol Pina, van lliurar un "Ipad" al col·legiat Jordi Lóbez Viladés, qui va resultar guanyador del sorteig patrocinat per aquesta entitat de previsió social. El sorteig es va realitzar en el marc del II Congrés de l'Advocacia de Barcelona.

D'UN COP D'ULL

ENTREGA DIPLOMES MÀSTERS

El 20 de juliol va tenir lloc el lliurament de diplomes als alumnes dels diferents Màsters impartits al Col·legi de l'Advocacia de Barcelona.

ACTE ACADÈMIC DE GERMANOR PROMOCIÓ DE DRET 1962-1967

El dia 16 de juny va tenir lloc l'acte de germanor de la Promoció de dret 1962-1967, amb molts participants que estan o han estat col·legiats a l'ICAB. A primera fila, Xavier Pons Ràfols, catedràtic i degà actual de la Facultat de Dret de la Universitat de Barcelona i el catedràtic Emèrit de Dret Administratiu de la UB, Rafael Entrena Cuesta, entre altres companys.

PRIMERA FESTA D'IDIOMES ICAB

El divendres 30 de juny es va realitzar a la Terrassa del Col·legi la primera edició de la Festa d'Idiomes, un acte exclusiu com agraïment als alumnes per la confiança i l'elecció de l'ICAB com a centre de formació en llengües estrangeres que aquest any ha comptat amb 180 alumnes.

CONCERT DE LA CORAL DE L'ICAB

La Coral del Col·legi de l'Advocacia de Barcelona va oferir el seu tradicional Concert d'Estiu el dilluns 17 de juliol de 2017, a les 20h, a la Sala d'Actes de la seu Col·legial (Mallorca 283). El concert va ser dirigit per Quim Manyós i es va comptar amb la participació al piano de Juan Diego Hidalgo.

BIBLIOTECA

Aquesta secció conté una selecció d'obres adquirides i incorporades darrerament al catàleg de la Biblioteca. Per consultar-les cal demanar-les indicant: autor, títol i signatura topogràfica (per ex.788-13 o també [324.4(46)Hor]).

REVISTES

BOLETÍN JURÍDICO AJFV
Editor: Comité Nacional Asociación de Jueces y Magistrados Franciscos de Vitoria
Periodicitat: anual
1r fasc.: 1 (2016)

REVISTA DE DERECHO ACTUAL [EN LÍNIA]

Editor:
Editorial Derecho Civil Hoy
ISSN: 2445-4001
Periodicitat: semestral
1r fasc.: n. 1 (2016)-
Accés lliure
Biblioteca Digital
(<http://rdera.derechocivilhoy.com/>)

DESTAQUEM:

"MENORES Y REDES SOCIALES",
EN: *La Ley Derecho de familia*, n. 14, abril-junio 2017,
Accés només des de la Sala Multimèdia de la Biblioteca

"MONOGRÁFICO. CONTROL PARLAMENTARIO DEL GOBIERNO"
EN: *Revista jurídica de Castilla y León*, n. 42, 2017,
Accés lliure

"EL TJUE COMO ACTOR DE CONSTITUCIONALIDAD"
EN: *Teoría y realidad constitucional*, n. 39, 2017, 514 p.
Accés lliure

MONOGRAFIES

DRET ADMINISTRATIU

ARRANZ DE ANDRÉS,
CONSUELO (DIR.)...[ET AL.]
Aspectos fiscales de la dependencia y la discapacidad.
Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2017.
[351.84(46):364.26Asp]

CAZORLA PRIETO, LUIS MARÍA;
CANCIO FERNÁNDEZ, RAÚL C.
(COORDS.)...[ET AL.]
Estudios sobre el nuevo recurso de casación contencioso-administrativo. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2017. [351.955(46)Caz]

DÍAZ FRAILE, FRANCISCO
La pérdida de puntos en el permiso de conducir y los derechos fundamentales a un juicio justo y a la legalidad penal. Las Rozas (Madrid): Wolters Kluwer, 2017.
[351.811(46):343.27Dia]

La ejecución de sentencias en el proceso contencioso-administrativo: doctrina, jurisprudencia y formularios.
Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2017.
[351.95(46):347.952Eje]

IGLESIAS GONZÁLEZ, FELIPE
La revocación de actos administrativos favorables.
Valencia: Tirant lo Blanch, 2017.
[35.077(46)Igl]
 Biblioteca Digital

MAGRO SERVET, VICENTE
Guía práctica sobre recursos ante multas en materia de tráfico. Las Rozas (Madrid): Wolters Kluwer, 2017.
[351.811(46)(083.2):343.27Mag]

NAVARRO GARCÍA, ALBERT
Los riesgos del copago y su polémica expansión: análisis jurídico. Valencia: Tirant lo Blanch, 2017. [351.8(46)Nav]
 Biblioteca Digital

PAREJO ALFONSO, LUCIANO (DIR.)
Estudios sobre la vigilancia y la supervisión como tareas de la Administración en sectores de referencia. Valencia: Tirant lo Blanch, 2017. [35(46)Est]

PINTOS SANTIAGO, JAIME (DIR.)
La implantación de la administración electrónica y de la e-factura. Las Rozas (Madrid): Wolters Kluwer: El Consultor de los Ayuntamientos, 2017.
[35(46):004.7Imp]

REVUELTA PÉREZ, INMACULADA (DIR.)
La regulación de las energías renovables a la luz del derecho de la Unión Europea. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2017. [351.824.11(4-672UE): 620.92Reg]

ZOROGASTUA CAMACHO, JESSICA
Inmigración, comunicación y publicidad: los extranjeros vistos como clientes preferentes. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2016.[351.756(46)Zor]

DRET CIVIL

ASENSIO SÁNCHEZ,
MIGUEL ÁNGEL
Interés del menor y derecho a la educación.
Valencia: Tirant lo Blanch, 2017.
[347.157(46):342.733Ase]
 Biblioteca Digital

AZNAR TRAVAL, ALBERTO
Economía colaborativa, alojamiento y transporte.
Cizur Menor (Navarra): Thomson Reuters Aranzadi, 2017.
[347.732:658.016Azn]

BOCCIO SERRANO, Mª JOSEFA DE LA PRESENTACIÓN
El derecho del niño a la familia natural como principio protector del sistema de protección: la actividad protectora de los poderes públicos en el ordenamiento español. Valencia: Tirant lo Blanch, 2017. [347.157(46)Boc]
 Biblioteca Digital

BOTELLO HERMOSA, PEDRO
La sustitución fideicomisaria especial introducida por la Ley 41/2003: inicio de la tangibilidad de la legítima estricta y origen de la desigual libertad de testar existente en España.
Valencia: Tirant lo Blanch, 2017.
[347.675(46)Bot]

CUADRADO PÉREZ, CARLOS;
ALMEIDA CERREDA, MARCOS (CODIRS)...[ET AL.]
La hipoteca en el desarrollo del modelo económico.
Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2017.
[347.277(46)Hip]

 Recurs electrònic eBook Biblioteca Digital

Per a més informació consulteu el Catàleg de la Biblioteca

FAJARDO, PAULINO
Cooperar como estrategia: mediación de conflictos empresariales. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2016. [347.4/.7(46):304Faj]

FONT DE MORA RULLÁN, JAIME; MIÑANA LLORENS, VICENTE; MOYA DONATE, PEDRO...[ET AL.]
La adjudicación hipotecaria y su inscripción registral: deconstruyendo el decreto de adjudicación y el mandamiento para la expedición de certificación: propuestas y recomendaciones del grupo de trabajo de registradores de la propiedad y letrados de la administración de justicia de la Comunidad Valenciana. Valencia: Tirant lo Blanch, 2017. [347.273(46)Adj]

GARCÍA PARRA, SALVADOR-EDUARDO
Pignoración de créditos. Valencia: Tirant lo Blanch, 2017. [347.415(46)Gar] Biblioteca Digital

HITA FERNÁNDEZ, MARIA CAROLINA
La protección del consumidor en la compraventa y arrendamiento de vivienda. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2017. [347.451.41(46)Hit]

MORENO TRAPIELLA, PRUDENCIO C.
Ejecución hipotecaria: jurisprudencia del TJUE sobre control de cláusulas abusivas. Las Rozas (Madrid): Wolters Kluwer, 2017. [347.441(46:4-672UE): 347.278Mor]

MOSCOSO DEL PRADO MUÑOZ, JAVIER (ED.)...[ET AL.]
Guía práctica de las crisis matrimoniales: doctrina, jurisprudencia, casos prácticos, formularios y esquemas procesales. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2017. [347.627(46)(036)Gui]

VII Trobada anual de socis de la Societat Catalana d'Advocats de Família: sopar jurídic a Palma de Mallorca. Barcelona: Societat Catalana d'Advocats de Família, 2017. [347.6(46.71)(063)Jor]

ZUMAQUERO GIL, LAURA
El derecho de retención en el Código Civil español. Valencia: Tirant lo Blanch, 2017. [347.285(46)Zum] Biblioteca Digital

DRET FISCAL

ALMUDÍ CID, JOSÉ MANUEL; FERRERAS GUTIÉRREZ, JORGE ALBERTO; HERNÁNDEZ GONZÁLEZ-BARREDA, PABLO ANDRÉS (DIRS.)...[ET AL.]
El plan de acción sobre erosión de bases imponibles y traslado de beneficios (BEPS): G20, OCDE y Unión Europea. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2017. [336.227(4-672UE):347.728.6Alm]

ANÍBARRO PÉREZ, SUSANA
Los procedimientos de aplicación de los tributos en los supuestos de delito contra la Hacienda Pública. Valencia: Tirant lo Blanch, 2017. [343.359(46)"2015"Ani] Biblioteca Digital

BARCIELA PÉREZ, JOSÉ ANTONIO
El grupo de entidades IVA. Valencia: Tirant lo Blanch, 2017. [336.226.32(46)Bar] Biblioteca Digital

CALVO VÉRGEZ, JUAN
La fiscalidad de los grupos de empresas en el Impuesto sobre sociedades. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2017. [336.226.12(46):347.722Cal]

CASTAÑEDA CASADO, ESPERANZA
Fiscalidad práctica 2017: impuestos especiales y medioambientales. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2017. [336.226.33(46)(076)Cas]

DOMÍNGUEZ BARRERO, FÉLIX
Planificación fiscal: personal y en la empresa. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2017. [336.22(46):347.72Dom]

SÁNCHEZ PEDROCHE, J. ANDRÉS (DIR.)...[ET AL.]
Comentarios a la Ley del Impuesto sobre Sociedades y su normativa reglamentaria. Valencia: Tirant lo Blanch, 2017. [336.226.12(46)Com] Biblioteca Digital

DRET INTERNACIONAL

JIMENO ARANGUREN, ROLDÁN (DIR.)...[ET AL.]
Justicia transicional: historia y actualidad. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2017. [341.64Jus]

DRET LABORAL

BALLESTER PASTOR, MARÍA AMPARO
Retos y perspectivas de la discriminación laboral por razón de género. Valencia: Tirant lo Blanch, 2017. [331.44(46):342.722Bal]

CABEZA PEREIRO, JAIME (DIR.)...[ET AL.]
La gestión del cambio laboral en la empresa. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2017. [331.68(46)Ges]

CORREA CARRASCO, MANUEL; SÁEZ LARA, CARMEN
Los derechos laborales de los deportistas profesionales. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2017. [331.111(46):796Cor]

LÓPEZ-QUINONES GARCÍA, ANTONIO
Los límites de jornada de los trabajadores nocturnos. Valencia: Tirant lo Blanch, 2017. [331.811(46)"2012"Lo]

MOSCOSO DEL PRADO MUÑOZ, JAVIER (ED.)...[ET AL.]
Claves para el estudio de la jornada laboral: doctrina, jurisprudencia, formularios y preguntas con respuesta. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2017. [331.811(46)"2012"Cl]

RODRÍGUEZ CARDO, IVÁN ANTONIO
La incapacidad temporal como causa de extinción del contrato de trabajo. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2017. [331.136(46)Rod]

TALÉNS VISCONTI, EDUARDO ENRIQUE
Los créditos de los trabajadores en el concurso de acreedores. Valencia: Tirant lo Blanch, 2017. [331.2(46):347.736(46)"2003"Tal] Biblioteca Digital

TODOLÍ SIGNES, ADRIÁN
El bonus salarial: la dirección por objetivos, la evaluación del desempeño y la retribución por competencias. Valencia: Tirant lo Blanch, 2017. [331.2(46)“2012”Tod]

TODOLÍ SIGNES, ADRIÁN; TALÉNS VISCONTI, EDUARDO E.; REQUENA MONTES, ÓSCAR...[ET AL.]
La extinción indemnizada del contrato por voluntad del trabajador: artículo 50 ET. Valencia: Tirant lo Blanch, 2017. [33.136(46)“2012”Tod] Biblioteca Digital

DRET MERCANTIL

CACHAFEIRO GARCÍA, FERNANDO; GARCÍA PÉREZ, RAFAEL; LÓPEZ SUÁREZ, MARCOS A. (COORDS.)
Derecho de la competencia y gran distribución. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2016. [347.776(46)Der]

CALERO GARCÍA, SALVADOR
La venta de empresas y unidades productivas en la liquidación concursal. Valencia: Tirant lo Blanch, 2017. [347.739(46)“2015”Cal] Biblioteca Digital

FOTINOPOULOU BASURKO, OLGA; MARTÍN OSANTE, JOSÉ MANUEL (DIRS.)
New trends in maritime law: maritime liens, arrest of ships, mortgages and forced

sale.

Cizur Menor (Navarra)
Aranzadi Thomson Reuters, 2017. [347.79New]

GARCÍA VIDAL, ÁNGEL (DIR.)
Derecho de las obtenciones vegetales. Valencia: Tirant lo Blanch, 2017. [347.771(46):631.52Der]

GONZÁLEZ-MENESES GARCÍA-VALDECASAS, MANUEL
Entender Blockchain: una introducción a la tecnología de registro distribuido. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2017. [347.74(46):004.7Gon]

GUILLÉN CARAMÉS, JAVIER; CUERDO MIR, MIGUEL (DIRS.)
Estudios sobre la Ley de Garantía de la Unidad de Mercado. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2017. [347.776(46)Est]

MARIMÓN DURÁ, RAFAEL (DIR.)...[ET AL.]
Shadow banking y financiación empresarial alternativa. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2017. [347.732(4-672UE):004.7Sha]

MORENO SERRANO, ENRIQUE; CAZORLA GONZÁLEZ-SERRANO, LUIS (COORDS.)
Crowdfunding: aspectos legales. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2016. [347.732(46):004.7Cro]

TALÉNS VISCONTI, EDUARDO ENRIQUE
Las medidas laborales en el proceso concursal. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2017. [347.736(46)“2003”:331Tal]

DRET PENAL

ABEL SOUTO, MIGUEL
La suspensión de la ejecución de la pena tras la Ley Orgánica 1/2015. Valencia: Tirant lo Blanch, 2017. [343.28(46)“2015”Abel]

AMBOS, KAI
Derecho penal europeo. Cizur Menor (Navarra): Civitas Thomson Reuters, 2017. [341.4(4-672UE)Amb]

ASENCIO MELLADO, JOSÉ Mª (DIR.); FERNÁNDEZ LÓPEZ, MERCEDES (COORD.)
Justicia penal y nuevas formas de delincuencia. Valencia: Tirant lo Blanch, 2017. [343.72(46)“2015”:004.7Jus] Biblioteca Digital

BRAGE CENDÁN, SANTIAGO B.
Los delitos de maltrato y abandono de animales: (artículos 337 y 337 bis CP). Valencia: Tirant lo Blanch, 2017. [343.58(46)“2015”Bra] Biblioteca Digital

CASTELLVÍ MONSERRAT, CARLOS
El delito provocado: límites y fundamentos: un análisis crítico de la construcción jurisprudencial. Valencia: Tirant

lo Blanch, 2017. [343.791(46)Cas] Biblioteca Digital

CUESTA AGUADO, PAZ M. DE LA
Expropiaciones delictivas: análisis dogmático del art. 541 CP. Valencia: Tirant lo Blanch, 2017. [343.77(46):69Cue] Biblioteca Digital

DAVARA RODRÍGUEZ, MIGUEL ÁNGEL (COORD.)...[ET AL.]
Delitos informáticos. Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2017. [343.72(46)“2015”:004.7Del]

La determinación y el cálculo de la pena en el Código Penal. Las Rozas (Madrid): Wolters Kluwer, 2017. [343.24(46)“2015”Det]

FARALDO CABANA, PATRICIA; CATALINA BENAVENTE, MARÍA ÁNGELES; CLEMENTE DÍAZ, MIGUEL
Falso testimonio de testigos, peritos e intérpretes: un análisis desde el derecho procesal y penal y la psicología jurídica. Valencia: Tirant lo Blanch, 2017. [343.36(46)Far] Biblioteca Digital

HOOD, ROGER; HOYLE, CAROLYN
La pena de muerte: una perspectiva mundial. Valencia: Tirant lo Blanch, 2017. [343.25Hoo]

MARTÍN PARDO, ANTONIO
Los daños sociales derivados del delito urbanístico.

Valencia: Tirant lo Blanch, 2017.
[343.77(46):69Mar]

MORENO CATENA, VÍCTOR;
ARNAIZ SERRANO, AMAYA
(DIRS.)...[ET AL.]

El Estado de derecho a prueba: seguridad, libertad y terrorismo. Valencia: Tirant lo Blanch, 2017. [343.341(46)Est]

SOUTO GARCÍA, EVA MARÍA
Los delitos de hurto y robo: análisis de su regulación tras la reforma operada por la LO 1/2015, de 30 de marzo.

Valencia: Tirant lo Blanch, 2017. [343.71(46)2015Sou] Biblioteca Digital

DRET PROCESSAL

CORDÓN MORENO, FAUSTINO
Cuestiones procesales prácticas: respuesta de los tribunales a 333 cuestiones planteadas en el ámbito del proceso civil.

Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2016.
[347.91(46)(036)Cor]

La ejecución de sentencias en el proceso penal: doctrina, jurisprudencia 2015-2017, acuerdos Sala II TS, resoluciones de la FGE, esquemas procesales, preguntas con respuesta y formularios. Cizur

Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2017.
[343.28(46)2015Eje]

FERNÁNDEZ CARRON, CLARA
El derecho a interpretación y a traducción en los procesos penales. Valencia:

Tirant lo Blanch, 2017.
[343.137/.139(46):342.722Fer] Biblioteca Digital

MAGRO SERVET, VICENTE
Guía práctica del proceso monitorio civil y penal: (arts. 812 a 818 de la Ley de Enjuiciamiento Civil, 21 de la Ley de Propiedad Horizontal y 803 bis a) y siguientes de la Ley de Enjuiciamiento Criminal). Las Rozas (Madrid):

Wolters Kluwer, 2016.
[347.919(46)2015(036):347.28Mag]

MENÉNDEZ ARIAS, MARÍA JOSÉ (COORD.)...[ET AL.]
Anuario de arbitraje: 2017.

Cizur Menor (Navarra): Civitas Thomson Reuters, 2017.
[347.918(058)Anu]

PÉREZ CEBADERA, Mª ÁNGELES
Las instrucciones al jurado. 2^a ed. Valencia: Tirant lo Blanch, 2017. [343.161(46:73)Per] Biblioteca Digital

RECENSIONES

FAUS SANTASUSANA, JORDI ; VIDA FERNÁNDEZ, JOSÉ (DIRS.)...[ET AL.]
Tratado de derecho farmacéutico: estudio del régimen jurídico de los medicamentos.

Cizur Menor (Navarra): Aranzadi Thomson Reuters, 2017. [351.77(46):615Tra]

Aquesta obra col·lectiva té com objectiu oferir una anàlisi detallada, rigorosa i professional del Dret farmacèutic i dels medicament. S'ha dissenyat una estructura amb què es pretén seguir el cicle del medicament des de la seva investigació i desenvolupament fins al seu finançament i posada al mercat. Són 30 capítols elaborats per diferents autors, principals especialistes en cadascuna de les matèries que es tracten, de l'àmbit acadèmic i la pràctica professional, que ofereixen una reflexió sistemàtica i en profunditat en alguns temes sense perdre la perspectiva de la realitat i les exigències que planteja la regulació d'aquest sector. Inclou un molt útil annex de legislació i jurisprudència.

FORTEA GORBE, JOSÉ LUIS
La protección del deudor hipotecario frente a las cláusulas abusivas.

Las Rozas (Madrid): Wolters Kluwer, 2017.
[347.441(46):347.278For]

Aquesta obra ofereix solucions pràctiques a l'operador jurídic davant aquesta problemàtica (revisió d'ofici, oposició a l'execució, accions individuals i col·lectives, procés cautelar, transitorietat, efectivitat, prejudicialitat, cosa jutjada segona oportunitat; i substantiva (controls davant les clàusules abusives, conseqüències de la nul·litat de les clàusules abusives, normativa bancària sobre transparència). Dins d'un esquema d'exposició conceptual, sistemàtic i clar, el llibre té la vocació d'oferir una anàlisi completa i integral de la matèria, que està en canvi constant, amb la jurisprudència més actual del Tribunal de Justícia de la Unió Europea i el Tribunal Suprem, en constant evolució.

20%
 Descompte anual.

AVIS ONLINE

Tria el teu proper destí i accedeix al mín amb AVIS

Fins al 31/08/2017 6 comentari(s) ★★★★★

Fins a 40%
 ¡També en destina...

Barceló HOTEL GROUP ONLINE

Troba l'hotel que busques per a les teves vacances

Fins al 29/12/2017 ★★★★★

-4%
 Acumulable a ofer...

Booking.com CUENTA VIP

Troba el teu hotel ideal a Booking

Fins al 10/01/2018 9 comentari(s) ★★★★★

-10%
 Pels seus looks d'aquesta temporada!

C&A CUPÓN

Pels seus looks d'aquesta temporada!

Fins al 28/02/2018 21 comentari(s) ★★★★★

Fins a 25%
 10% dte. internet.

Europcar ONLINE

Les teves escapades a la platja al millor preu amb Europcar

Fins al 31/08/2017 5 comentari(s) ★★★★★

-6%
 Expedio.es

Expedio.es CUENTA VIP

Vol + Hotel: els nostres preferits d'aquest estiu

Fins al 30/09/2017 4 comentari(s) ★★★★★

Fins a 60%
 +10% al teu Comp...

Expedio.es CUENTA VIP

El teu hotel des de 32€/nit

Fins al 30/09/2017 2 comentari(s) ★★★★★

-2€
 Ara també amb cupo...

la Sirena CUPÓN

Descompte en els teus congelats de confiança

Fins al 30/09/2017 10 comentari(s) ★★★★★

Fins a 30%
 LG

LG ONLINE

Baixem els preus en la millor tecnologia

Fins al 01/08/2017 7 comentari(s) ★★★★★

-10%
 Més de 6.000 artícl...

L'ÒPTICA CUPÓN

Tots els productes d'òptica i audiologia

Fins al 31/12/2017 1 comentari(s) ★★★★★

4,90€
 Preu especial
 Fes-te'n gran per 0,3...

McDonald's CUPÓN

McMenú Mitjà Big Mac® / McPollo®

Fins al 30/03/2017 18 comentari(s) ★★★★★

6,30€
 Preu especial
 Vàlid tots els dies

OCINE CUPÓN

Entrades al millor preu per a gaudir del cinema com mai

Fins al 31/12/2017 2 comentari(s) ★★★★★

10%
 Aplicable també a...

panes & company CUPÓN

Els bons entrepans es mengen a Panes & Company

Fins al 31/12/2017 ★★★★★

-20€
 Aplicable a fins a 4...

Ferrari Land! CUPÓN

No et perdís el nou parc Ferrari Land!

Fins al 13/09/2017 1 comentari(s) ★★★★★

-50%
 Aplicable a fins a 4...

PortAventura CUPÓN

Un món d'experiències úniques a PortAventura Park

Fins al 10/09/2017 2 comentari(s) ★★★★★

Fins a 15%
 SIXT

SIXT ONLINE

Cotxes d'alta gamma per a les teves vacances en família

Fins al 30/08/2017 ★★★★★

presenta

ENAMORAT

de la seva assegurança de salut

Enamorat de la seva assegurança de salut és la fascinant història d'un advocat que contracta **Alter Medic PLUS** i s'enamora d'ella quan s'adona que es tracta de la millor assegurança de salut del mercat. Totalment enamorat, jura solemnement compartir la seva vida amb ella.

Descobreix el perquè de l'existència d'aquest amor etern:

- **Lliure elecció de ginecòleg** i pediatre amb reembossament del 80% de les despeses.
- **Cobertura de pròtesis** amb totes les pròtesis d'implantació interna que existeixen actualment, sense excepció.
- **Tècnica LASIK** per a la cirurgia dels defectes de la refracció de l'ull.
- **Quadre mèdic** amb centres de renom que inclouen els equips mèdics de prestigi que hi treballen.

I molt més!

+INFORMACIÓ

Roger de Llúria, 108
08037 Barcelona

| T. 93 207 77 75
| F. 93 207 11 85

| www.altermutua.com
| assessors@altermutua.com

segueix-nos a les nostres xarxes socials

ANUNCIS

OFERTES

LLIBRES

Vendo Aranzadis (aprox. 170 vol.) y La Ley (aprox. 20 vol.) precio: 6€ c/u están en perfecto estado. ideal para decorar despacho. Tel. 639375135.

DESPATX A COMPARTIR

Aragó nº 335, 1º de Barcelona, precio alquiler 80€. Sala de juntas. Tel. 610685515 – Álvaro.

Arenys de mar. Despatx a compartir ideal TO. 50€ totes les despeses incloses. Tel. 650006647.

Aribau/Av. Diagonal, conserje, bufete multidisciplinar. Sala 12m2. Exterior/Balcón/a/a nuevo. Con/sin muebles. Recepcion. 2 salas juntas. ADSL. Limpieza + sumin. 420€ + IVA negoc. Fernando. Tel. 609454650.

Aribau/Av. Diagonal, Finca modernista. 12m2, exterior con balcón, a/a, 2 salas de juntas, recepcionista, fotocop, escàner, wifi, limp. posib. compartir. 425€/mes. Tel. 653920147.

Aribau, 171/Paris, Bonitos despachos en finca regia C. Portero, cocina office y sala de reuniones compartida. Precio 390€. ADSL y gastos incluidos. Tel. 932010793.

Ausiàs Marc/Bailèn, 3 despachos, exteriors

(en forma conjunta o separada). Edificio representatiu. Equipament, serveis i tecnologia, tarifa plana tot inclòs. Tel. 619556510.

Av. Diagonal / Bruc: dos despachos en lloguer, un de 12 metres per 480€ i un altre de 15 metres per 680€. Despatx modern completament reformat. Tots els serveis inclosos. Tel. 648085463.

Av. Diagonal/Pau Claris, oficina virtual exclusiva, desde 50 a 120€/mes, dependiendo de servicios contratados. Tel. 665777423.

Av. Diagonal/Pau Claris. Exterior, recepción, sala espera, d Juntas, fotocopiadora, fax. 350€ negociables, gastos: luz, agua, seguro, portería, etc a excepción del teléfono). Tel. 609016007. Sonia.

Av. Diagonal, L'illa, Despacho a compartir amueblado, con sala de Juntas, conexión wifi, recepción, posibilidad colaboración Tel. 936111104.

Av. Diagonal/Muntaner des de 80 €/mes. Oficina virtual per rebre visites. Excel·lent imatge. Varies sales, domiciliació i gestió de correspondència, trucades, fax, fotocòpies, wifi ... Tel. 932007805.

Av. Diagonal/Pau Claris, despacho propio máx 2 personas, atención telefónica, recepción visitas y correo, sala de juntas, wifi. 600€ todo incl. Tel. 931060620.

Av. Diagonal/Rambla Catalunya, finca règia.

8 m2 molt lluminós, sala de juntes i office. Wifi, fax i servei de neteja. Possibles col·laboracions 400€(iva). Trucar dill, dime, dij tarda. Tel. 931066486.

Badalona, despacho abogados compartido en paseo marítimo. Sala primer piso mesas de trabajo con cocina/office, planta baja (a pie de calle) recepción y sala de visitas. 250€, wifi y recepción. Tel. 644033758.

Balmes 188, 4-1 Oficina virtual de diseño, domiciliación social y fiscal, recepción notificaciones, recepcionista, wifi, fax, Sala de Juntas. 100€/mes. Tel. 934157159.

Balmes 237, dos despachos ext. de 15m2 y 20m2. Sala de juntas, adsl, Centralita, Fax/ copiadora/escàner y servicio de recepción y teléfono. 440€ y 550€ + Iva. Tel. 935340400.

Balmes/Mariano Cubí. Dos despachos de 11 m2.. Moblats o no. Sala Juntas i serveis comuns inclosos (aigua, cuina, escàner, c/a/a., fibra opt., neteja. 325/400€. Tel. 932405653.

Balmes/Pl. Molina, exteriores 15m2 400€ y 10m2 300€, interior 9m2 200€. Despachos: dirección fiscal; recepción; correo; fibra óptica; teléfono llamadas nacionales; fotocopiadora/escàner. Tel. 639250329.

Caspe/Urquinaona, despacho de abogados en finca catalogada de Gaudí ofrece despac-

ho individual o mesa coworking a abogado. Portero y secretaria. Ambiente de diseño. www.casaparaula.com.

Consell de Cent/Muntaner. Luz natural. 350€/mes. Reformado y amueblado. Sala Juntas 25m2. Conserje. Tel, fax, fibra, fotoc, escàner, a/a/c, limp, etc. Esther 654916189 o mail.

Despacho virtual especial turno oficio, Area Metropolitana de Barcelona (gestión fax y correspondencia postal). 50€+ IVA/mes. Tel. 651306171.

Enric Granados, 2 despachos a compartir. 225 y 325€, todo incluido. Tel. 696535775.

Gran Vía/Girona, 2 despachos de 15 y 12 m2., finca regia, servicio de portero, wifi y suministros. Balcón exterior. 400/350€. Recién pintados y sin amueblar. Tel. 659294925.

Mallorca 316, 3 despachos; 1) de 25m2 per 750€, 2) de 12m2 per 350€ i 3) de 10m2 per 300€. Sala Juntas i serveis comuns inclosos, a/a, escàner. Tel. 675458061 Clàudia.

Mallorca/Girona. Recepción y sala de juntas común. Dos despachos (1 a 400€/1 a 500€ -doble muy amplio) Gastos comunes incluidos, Sala juntas, agua, luz, adsl, Office. Carlos tel. 696434296.

Mallorca/Pg. de Gràcia, despacho de 12 m2 cerca del ICAB, amueblado, sala de juntas, domiciliaciones,

fotocopiadora, limpi-
eza, etc. 400 €/mes, y
otro por 450€/mes. Tel.
934876225.

Mandri, 12m2 y 20
m2,. Amueblado,
impeable. Conserje,
Secr., E. Multifunción.
Incl fibra óptica, tel.,
llamadas nacionales,
suministros y limpieza.
Posib. colaboraciones
670804813.

Mandri, excel·lent
imatge, moblat 14
m2 interior, finca
elegant. 500€. Wifi i
conserge. Tot inclòs
menys impressions
i trucades. Possible
col·laboració. Matrimo-
nialistes absteniu-vos.
Tel. 674157739.

París, 162 (BCN). 5
despachos de distintas
características Tranqui-
los, conexión wifi, aire
acondicionado, foto-
copiadora, aseo. Entre
150/350€/mes + IVA.
Tel. 934391599. Raúl.

Pau Claris/Valencia,
despacho virtual,
finca regia con portero,
incluye recepción noti-
ficaciones y documen-
tación, servicio fax,
secretaria y sala de
reuniones. 70€/mes.
Tel. 934871924.

Pg. de Fabra i Puig/
Av. Meridiana, cedo
despacho, a Abogado/a
joven. sin pretensión
económica y sin gas-
tos. Wifi disponible. A
cambio de esporádicas
colaboraciones. Tel.
630414276.

Plató, 14/Muntaner,
lloguem despatx de
20m, moblat i llumi-
nós. Inclou sala de
juntas a compartir,
recepció, telèfon indi-
vidual, fotocopiadora,

wifi, fax,
porteria, neteja
350€/mes. Tel.
933623870.

Pl. Francesc Macià,
Sala de juntas, Adsl,
Cocina, Servicio de
recepción, edificio
regio, muy buena
presencia. 1.200€. Tel.
628573229.

Provença/Rbla. Catalu-
nya/Pg. Gràcia, 650€/
mes + iva (15m2)+
serveis: Fibra óp., fax,
fotocopies, S. Jun-
tes, BD, TI no inclòs,
a/a/c, recepcionista,
conserge, neteja Tel.
934581298.

Rbla. De Catalunya,
despacho 12 m2 con
posibilidad para 2 pues-
tos en, 700 € (+ iva),
recepcionista, sumi-
nistros, consumibles,
salas de juntas, posibi-
lidad de colaboración,
opción secretaria. Tel.
932425571.

Rbla. Catalunya/Gran
Vía. 2 despatxos. Con-
serge. 15m2 475€+IVA
i 8m2 300€+IVA.
Serveis: Sala juntas,
a/a/c, recepció doc. i
domicili fiscal, nete-
ja, opció a fotocòpies,
trucades nac. a fix. Tel.
686410059.

Rbla. Catalunya/Pg.
Balmes/ València 227,
despatx virtual amb
secretària i sales de
juntas, gestió de tru-
cades, correspondèn-
cia, fax, notificacions,
wifi. Excel·lent imatge
80 €/mes. Mònica. Tel.
615832946.

Roger de Llúria/Gran
Vía, 3 Despachos de 12
m2 cada uno, muy lu-
minosos, perfectamen-
te equipados (conserje,
sala de juntas, cocina,

ADSL, fax, conserje,
limpieza). 430€/mes.
Robert Tel. 654783134.

Rosselló 188. Despatx
virtual disseny. Ofereix
servei recepcionista,
domiciliació, sales de
juntas, wifi. BBDD.
Quotes personalitzades
advocats, des de 50€/
mes. Tel. 646064087.

Rosselló/Rbla. Cata-
lunya, 2 despachos
elegantes a compartir
(15 m2 y 18 m2) en
despacho de Aboga-
dos, con sala de juntas,
wifi, A/A, posibilidad de
colaboración. 300€ y
350€. Emi 932385198.

Santaló/Trav. de Gràcia.
Despacho luminoso,
amueblado, elegante,
16 m. Servicios inclui-
dos. 800€ /mes. Tel.
933621697. snaboga-
dos@snabogados.com

Trav. De Gràcia/Tuset.
Despatx x llogar de
20 m2, ben comunicat,
llum natural, en bufet
de 250m2, zones com-
uns: sala juntas, sala
espera, cuina, neteja.
Reformat. Preu a con-
venir. Tel. 670765257.

València, despacho de
12m2 en a pocos pasos
del Passeig de Gràcia
y el Colegio de Abo-
gados, sala de espera
y sala de reuniones a
disponer. 300€/mes,
gastos incluidos. Tel.
662291065.

València/Pg. de Gràcia,
despatx integrat per
15 membres, situat a
Barcelona, posa a dis-
posició de company/a,
despatx de 18 m2.
Excel·lent imatge. Ser-
veis de secretaria. Tel.
932388100.

València 243 6-4, Rbla.
Catalunya/Pg. Gràcia,
despatx virtual amb
secretària i sales de
juntas, gestió de tru-
cades, correspondèn-
cia, fax, notificacions, wifi.
excel·lent imatge 100 €/
mes. Tel. 932722949.

Vía Laietana/Urquina-
ona. Despacho virtu-
al. Excelente imagen.
2 Salas de Juntas.
Domiciliación, gestión
de correspondencia
y notificaciones, fax,
fotocopiadora, wifi,
conserje. 50€/mes. Tel.
670885724.

Vilanova i la Geltrú. Ofi-
cina a pie de calle, muy
cerca de los Juzgados,
con todos los servicios
incl. 200€/mes. Tel. Fer-
nando 938165422.

Vilanova del Vallès. Des-
patx de disseny impe-
cable. Lloguer d'espai
de treball + possible
col·laboració. 160€
mensuals més IVA. Tots
els serveis. Disponibi-
litat a partir d'octubre.
Tel. 685111235.

DESPATX PER LLOGAR I VENDA

Alquiler de despachos
individuales. Av. Diago-
nal/Pg. de Gràcia. En
edificio representativo
y señorial, catalogado,
varios despachos indi-
viduales disponibles,
exteriores, no amuebla-
dos. Tel. 658637296.

Aragó/Muntaner.
exterior 60m2. finca
catalogada. conserje.
amueblado. 2/3 dpch
independ, recep, zona
común, office. Baño re-
formado. Parque, a/a.
Adsl. Fibra opt. 800€.
Tel. 686062581.

COL-LABORACIONS

Abogada con despacho, experiencia en procesal, extranjería, laboral, y civil se ofrece para colaboraciones y sustituciones en vistas. Tel. 640130911 cristina.aguilar@icab.cat http://cristinaaguilar.com

Abogada junior con despacho propio en Barcelona especializada en accidentes de tráfico se ofrece para colaboraciones. Formación y experiencia en Compañías Aseguradoras. Miriam Martín, Tel. 931429956.

Abogada con Despacho Propio y experiencia en materia Penal, Penitenciario, Extranjería y Comunitario, se ofrece para Colaboraciones y Sustituciones a Vistas. Tel. 932973462. 697237924.

Abogada con más de diez años en ejercicio, con despacho en Barcelona, y experiencia en procesal, civil y penal, se ofrece para colaboraciones y sustituciones en Vistas. Tel. 610430108, anaperez@icab.es.

Abogado, perito judicial calígrafo, ofrece colaboración para informes sobre falsedad documental y firmas. Tel. 666170107. masalicia@icab.es

Abogado especializado en derecho civil y laboral interesado en compartir cartera y colaborar con despacho, gestoría o autónomo. Remuneración y condiciones a convenir. Tel. 639180585.

Abogado Fiscalista con dilatada experiencia se ofrece para colaboraciones en Asesoramiento, Planificación y Gestión Fiscal y Tributaria. Ayuda en Campaña de Renta. Tel. 600084868.

Advocada s'ofereix per a col·laboracions en l'àmbit penal d'adults i de menors. Interessats truqueu al 697867114.

Advocada amb experiència en dret civil i penal, ofereix col·laboracions i/o substitucions en judicis penals i civils. Despatx propi. Tel. 666391099.

Advocada amb dilatada experiència i despatx propi s'ofereix per a fer col·laboracions en LOPD i dret de la societat de la informació. Tel. 620269569.

Despacho especializado en procesal, civil, mercantil y familia, se ofrece para colaborar en dichas materias. Contactar con Sr. Dídac Carrillo. Tel. 932155695/dcarrillo@dc-abogados.com

DIVERSOS

Traducciones juradas y jurídicas: alemán, inglés, francés. Redacción correspondencia. Interpretaciones simultáneas en reuniones y conferencias. Tel. Outsourcing. Tel. 639209100.

Se ofrece traspaso de un cliente, que es una agencia inmobiliaria en Barcelona cerca de Plaza Molina, con mobiliario completo,

cartera de clientes y local. Para algún cliente vuestro interesado. Tel. 646962190.

Vendo casa con piscina en Segur de Calafell - 250 m2 de vivienda: 4 dormitorios, 3 baños, salón de 35 m2 con chimenea. Garaje de 2 coches y salón de juegos. Calefacción. Gas Jardín privado. Oportunidad - Tel. 616980009.

Es lloga pis a sitges a 4 professors en curs escolar, a 2 minuts Renfe. Atic. 2 terrasses grans. 950€/mes apart aigua, llum i gas, trucar de 9 a 21 hores de dilluns a diumenge 659749584.

Bufete Perera. Buscamos pisos en Barcelona en alquiler y venta. Clientes con excelentes referencias: jueces, registradores, fiscales, médicos, etc., con garantía de solvencia. Inf. Rosa 606325105.

Edificio Modernista en alquiler muy céntrico, a sólo 5 minutos a pie de la estación de AVE.(Girona).5000 m2, 5 niveles, 60 plazas Parking duch.cesar@gmail.com

Es lloga apartament a L'Estartit la segona quinzena d'agost. 1200€. Capacitat 6 persones. Piscina comunitària: ideal famílies amb nens. A 100 metres de la platja. Es disposa de fotografies. Tel. 696041761.

Piso en alquiler, Pi i Maragall nº3 08902, l'Hospitalet Llobregat/Santa Eulàlia. 64m2. 3 habitaciones, cocina, baño, terraza y salón. calefacción y aire acon-

dicionado. 825 € mes. Tel. 627499702.

DEMANDES**DESPATX A COMPARTIR**

Busquem advocat amb cartera pròpia de clients per compartir despatx a Sant Cugat del Vallès. Preguntar per Beatriz. Tel. 935572384.

Abogada, 48 años, con poca experiencia en la profesión, busca mentor-a. Tel. 620681862.

Galám Advocat, despatx a Igualada. Cerquem un advocat/advocada col·laborador amb experiència contrastada en dret civil lloc de treball: Igualada. Tel. 938031869.

Empresa dedicada a servicios jurídicos, zona Sagrada Familia, oficinas a pie de calle, posibilidad espacio independiente, busca profesionales del sector. Compartir local y gastos. Tel. 659695251.

Despatx d'advocats situat a Balmes/Còrsega busca advocat laboralista amb clientela pròpia i experiència per incorporar-lo seva organització. Interessats enviar e-mail eescobar@dsae.cat

Abogado interesado en integrarme y compartir despacho con otros profesionales o bufete, preferiblemente con vocación internacional y con perspectivas de compromiso en un proyecto común. Tel. 616424706.

Podrien mantenir el ritme **sense tu?**

No permetis que arribin a descobrir-ho,
protegeix-los ara.

Tots pensem que "a nosaltres no ens passarà". És natural. Segur que és el mateix que pensava la Maria, jove professional de l'Advocacia amb una creixent cartera de clients i amb tota una vida per endavant!

Les **Pensions d'Orfenesa i Viduïtat** d'**Alter Mútua** s'adapten a la teva família.

* Situacions basades en fets reals. Noms ficticis.

ROLEX

GMT-MASTER II

Diseñado en 1955 para los pilotos comerciales. Indica simultáneamente la hora en dos husos horarios, la elección perfecta para quienes recorren el mundo con estilo y elegancia. No solo marca el tiempo. Marca su época.

OYSTER PERPETUAL GMT-MASTER II
EN ORO BLANCO DE 18 QUILATES

GR

BARCELONA
DIAGONAL 538